

UNIwersYTET ZIELONOGÓRSKI

7 (227)

Zielonogóra, październik 2017

MISJA I FUNKCJA W SPÓŁNOŚCI AKADEMICKIEJ

ISSN 1644-0043

INAUGURACJA

fol. Marek Janiak, Kazimierz Adamczewski

2017
ROKU AKADEMICKIEGO
2018

W numerze:

- 4 ___ Wystąpienie inauguracyjne JM Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. dr. hab. inż. Tadeusza Kuczyńskiego
- 10 ___ Mity założycielskie Ziemi Lubuskiej w perspektywie nowego regionalizmu – wykład inauguracyjny prof. dr hab. Małgorzaty Mikołajczak
- 14 ___ DARIA KORONA / Z obrad Senatu
- 17 ___ DARIA KORONA / Zarządzenia JM Rektora
- 18 ___ 50-lecie Wydziału Mechanicznego
- 22 ___ 40-lecie Inżynierii Środowiska w Zielonej Górze
- 26 ___ *Od Wyższej Szkoły Zawodowej Administracji Publicznej do Wydziału Zamiejscowego w Sulechowie Uniwersytetu Zielonogórskiego* – rozmowa z prof. dr. hab. inż. Marianem Miłkiem
- NARODOWY KONGRES NAUKI
- 30 ___ BEATA KOŁODZIEJ (PAP - Nauka w Polsce) / Jarosław Gowin przedstawił założenia nowej ustawy o szkolnictwie wyższym
- 33 ___ MAREK DANKOWSKI / Profesor Tadeusz Biliński honorowym obywatelem Zielonej Góry
- 34 ___ EWA SAPEŃKO / Arteterapia na UZ?
- 35 ___ GALERIA UNIWERSYTECKA
- 36 ___ Prosto do źródła – Globalna sieć detektorów LIGO-VIRGO otwiera nową erę badań fal grawitacyjnych obserwując zlewianie się czarnych dziur w układzie podwójnym
- 38 ___ EWA SAPEŃKO / Nobel za odkrycie fal grawitacyjnych!
- 39 ___ DANUTA NOWAK, WIESŁAW HŁADKIEWICZ / Średniowieczne uniwersytety Europy: Bolonia – Oksford - Paryż
- WIADOMOŚCI WYDZIAŁOWE
- 40 ___ Wydział Artystyczny
- 46 ___ Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska
- 55 ___ Wydział Ekonomii i Zarządzania
- 56 ___ Wydział Humanistyczny
- 60 ___ Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii
- 62 ___ Wydział Mechaniczny
- 62 ___ Wydział Pedagogiki, Psychologii i Socjologii
- 66 ___ Wydział Prawa i Administracji
- 67 ___ LILIA SMOŁA / Areopag etyczny
- 68 ___ BARBARA KRZESZEWSKA-ZMYŚLONY / Z duchem czasu... Mit dem Zeitgeist
- 68 ___ EWA POPIŁKA / Nowości Wydawnicze

***Gaudeamus igitur,
iuvenes dum sumus!
Gaudeamus igitur,
iuvenes dum sumus!
Post iucundam
iuventutem, post
molestam senectutem,
nos habebit humus, nos
habebit humus.***

***Ubi sunt, qui ante nos, in
mundo fuere?
Ubi sunt, qui ante nos, in
mundo fuere?
Vadite ad superiores,
transite ad inferos.
Ubi? Iam fuere. Ubi? Iam
fuere! (...)***

REDAKTOR NACZELNA
Ewa Sapeńko

WSPÓŁPRACA

Roman Bajor, Anetta Barska, Tomasz Belica, Marek Dankowski, Tomasz Gratkowski, Renata Grochowalska, Dorota Hebisz, Daria Korona, Pola Kuleczka, Katarzyna Kwiecień-Długosz, Alicja Lewicka-Szczegóła, Joanna Markiewicz-Stanny, Magdalena Steciąg, Joachim Syga, Janina Wallis

PROJEKT GRAFICZNY
Lucyna Andrzejewska

ŁAMANIE KOMPUTEROWE
Lucyna Andrzejewska

WYDANIE INTERNETOWE
<http://www.uz.zgora.pl/miesiecznikUZ.html>
opr. Krzysztof Jarosiński

ZDJĘCIA
Kazimierz Adamczewski

Wyrażone opinie są osobistymi przekonaniami autorów i nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem kolegium, zespołu redakcyjnego i kierownictwa uczelni. Zachęcamy do wypowiedzi polemicznych. Redakcja zastrzega sobie prawo nadawania tekstom własnych tytułów, ich skracania i adiustacji; materiałów nie zamówionych nie zwracamy. Za zamieszczone informacje odpowiedzialność ponoszą ich autorzy.

Nakład: 500 egz.

Druk: Zakład Poligrafii Uniwersytetu Zielonogórskiego

UNIWERSYTET
ZIELONOGÓRSKI

REDAKCJA
ul. Licealna 9
65-417 Zielona Góra
tel. 68 328 2593, ~2592
miesiecznikUZ@uz.zgora.pl

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

WYSTĄPIENIE INAUGURACYJNE

JM REKTORA
UNIwersytetu ZIELONOGÓRSKIEGO
PROF. DR. HAB. INŻ. TADEUSZA KUCZYŃSKIEGO

Szanowni Państwo,

Przygotowując się do dzisiejszej uroczystości miałem istotny dylemat - od czego rozpocząć tegoroczne wystąpienie inauguracyjne. Z jednej strony arcyważna sprawa nowej ustawy 2.0 i rewolucyjnej reformy szkolnictwa wyższego, a z drugiej wydarzenia niezwykle ważne dla naszej społeczności akademickiej. Żeby wyrazić swój stosunek do ustawy, posłużę się na razie słowami George'a Bernarda Shawa „Postęp jest niemożliwy bez zmiany, a ci którzy nie mogą zmienić swoich umysłów nie mogą zmienić niczego.” Tyle na razie. Do ustawy nawiążę jeszcze w dalszej części wystąpienia, a teraz skupię się na tym, co w minionym roku wydarzyło się na Uniwersytecie.

Już trzeci rok w ciągu ostatnich czterech lat inauguracja uczelniana łączy się z inauguracją kolejnego, nowego wydziału uniwersyteckiego. W 2014 r. otwieraliśmy Wydział Prawa i Administracji, w 2015 r. Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu, a dziś inaugurujemy pierwszy rok akademicki na Wydziale Zamiejscowym Uniwersytetu Zielonogórskiego w Sulechowie. Powstanie dwóch pierwszych wydziałów związane było z uruchomieniem kształcenia na nowych kierunkach: lekarskim i prawie oraz administracji, pojawienie się w strukturze Uniwersytetu 13. już Wydziału łączy się z włączeniem do naszej uczelni jednostki zewnętrznej - Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sulechowie.

W wyniku połączenia z PWSZ zyskaliśmy świetnie wyposażone obiekty dydaktyczne i bibliotekę, a w dwóch spółkach celowych działających w Kalsku i Sulechowie nowoczesne laboratoria. Centrum Energetyki Odnawialnej oraz Lubuski Ośrodek Innowacji i Wdrożeń Agrotechnicznych to świetnie wyposażone centra badawcze, które wyposażeniem aparaturowym nie ustępują wiodącym laboratoriom badawczym w Polsce.

W wyniku połączenia z PWSZ zyskaliśmy świetnie wyposażone obiekty dydaktyczne i bibliotekę, a w dwóch spółkach celowych działających w Kalsku i Sulechowie nowoczesne laboratoria. Centrum Energetyki Odnawialnej oraz Lubuski Ośrodek Innowacji i Wdrożeń Agrotechnicznych to świetnie wyposażone centra badawcze, które wyposażeniem aparaturowym nie ustępują wiodącym laboratoriom badawczym w Polsce.

Dla nikogo nie jest tajemnicą, że konsolidacja uczelni przyniesie nam wszystkim wymierne korzyści. W związku z włączeniem PWSZ do Uniwersytetu przez najbliższe 5 lat obie uczelnie mają zagwarantowaną dotację na dotychczasowym poziomie z 2017 r. plus 3-procentowy dodatek. To niezwykle ważne, gdyż nowy algorytm przyznawania dotacji będzie premiował uczelnie z tradycyjnych dużych ośrodków

akademickich, kosztem uczelni z mniejszych miast i regionów. W tym roku nasza dotacja była wprawdzie wyższa od zeszłorocznej o ponad 3 miliony zł, ale mamy świadomość, że w następnych latach byłoby znacznie gorzej. Szacujemy, że gdyby nie doszło do połączenia z PWSZ, nasza dotacja w 2018 r. byłaby niższa o około pół miliona złotych, a w kolejnych czterech latach zmniejszałyby się w granicach 2 - 3 mln zł rocznie. Uzyskane 5 lat pewnej stabilności finansowej trzeba wykorzystać na sukcesywne wprowadzanie zmian, które będą sprzyjały wymogom nowej ustawy.

W tym miejscu chciałbym gorąco podziękować rektorowi PWSZ prof. Marianowi Miłkowi, i prorektorowi dr. inż. Stanisławowi Pryputniewiczowi za bardzo konstruktywne podejście do rozwiązywania wielu problemów w niełatwym czasie negocjacji. Połączenia nie udało by się osiągnąć, bez udziału naszej kanclerz Pani Katarzyny Łasińskiej, która niezwykle efektywnie koordynowała działania w tym zakresie na wszystkich poziomach organizacyjnych. Nieoceniona była pomoc wielu pracowników administracyjnych, zarówno po stronie UZ, jak i PWSZ. Wszystkim Państwu zaangażowanym w proces łączenia naszych uczelni bardzo serdecznie dziękuję za wykonaną w tym zakresie pracę i bardzo proszę o jeszcze, bo proces łączenia jest długi i od wszystkich nas będzie wymagał wiele pracy i wzajemnego zrozumienia.

Od 18 sierpnia br. Uniwersytet Zielonogórski ma szpital kliniczny. W spółce Uniwersytecki Szpital im. Karola Marcinkowskiego w Zielonej Górze 49 proc. udziałów pozostało w rękach dotychczasowego właściciela – samorządu województwa lubuskiego. Ten fakt odnotowujemy w kategoriach sukcesu, ale i ryzyka. Dwie uczelnie, które w tym samym, jak my, czasie rozpoczęły kształcenie na kierunku lekarskim, uniwersytety w Kielcach i Rzeszowie, na taki krok się nie zdecydowały, głównie z obawy przed potencjalnym zadłużeniem szpitala i ewentualnymi konsekwencjami finansowymi dla uczelni. Decyzja UZ w tej sprawie wynika przede wszystkim z celów deklarowanych od samego początku procesu tworzenia kierunku lekarskiego. Nie chodziło nam tylko o wprowadzenie nowego, niezwykle ważnego kierunku studiów, ale przede wszystkim o podniesienie poziomu usług medycznych w regionie.

W tym miejscu chciałbym podziękować Pani marszałek Elżbiecie Polak oraz Panu senatorowi Waldemarowi Sługockiemu za wielki wkład w proces tworzenia szpitala klinicznego, bez ich zaangażowania szpitala uniwersyteckiego by nie było. Mamy świadomość, że cała Polska patrzy na nas i obserwuje jak radzimy sobie kształcąc lekarzy jako uczelnia niemedyczna. My również obserwujemy naszą konkurencję i nie mamy kompleksów. Czeką nas jeszcze wiele wysiłku, ale też zgłasza się do nas coraz więcej lekarzy różnych specjalności ze stopniami naukowymi, którzy chcą związać swoje życie zawodowe z Zieloną Górą, Uniwersytetem Zielonogórskim i szpitalem uniwersyteckim. I co dla nas najważniejsze, dostajemy wiele pozytywnych ocen kierunku od samych studentów. Będziemy starać się nie zawieść ich oczekiwań w kolejnych latach. Warto dodać, że kierunek lekarski został w tym roku pozytywnie oceniony przez Polską Komisję Akredytacyjną i ta ocena jest ważna na kolejne 5 lat.

Największym problemem, z którym zderzymy się już w tym roku akademickim jest zapewnienie dalszego finansowania kierunku. Kwota 6 mln zł przeznaczona przez Urząd Marszałkowski na tworzenie i pierwsze dwa lata studiów została już wydana, a w związku ze zmianą algorytmu finansowania, w praktyce przestaliśmy pozyskiwać pieniądze na nowo zatrudnionych pracowników naukowo-dydaktycznych w ramach dotacji. Jednocześnie cały czas musimy zatrudniać nowych specjalistów, którzy będą prowadzić zajęcia na kolejnych latach studiów. To bardzo trudna sytuacja, ale wierzymy w jej szybkie i skuteczne rozwiązanie.

Dziś na naszej uczelni rozpoczyna naukę 300 przyszłych lekarzy, w tym 120 na pierwszym roku, po 60 na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Dla studentów tego kierunku mam dzisiaj dobrą informację, na wniosek marszałek Elżbiety Polak, radni sejmiku województwa lubuskiego przyznali specjalne stypendia dla studentów medycyny na UZ. Dwóch najlepszych studentów Wydziału dostanie po 10 tys. zł. Pieniądze są dedykowane na sfinansowanie praktyk zagranicznych.

Mówiąc o wydziale Lekarskim i Nauk o Zdrowiu, nie sposób nie wspomnieć o Wydziale Prawa i Administracji i współpracy naszej uczelni z władzami miasta w rozwoju tego wydziału. Zgodnie z zawartą umową, Urząd Miasta co roku dofinansowuje koszty zatrudniania nowych pracowników akademickich.

W sumie całkowita kwota, którą mamy otrzymać na ten cel, to 12 mln zł. Dodatkowo kwotą 4 mln zł Miasto sfinansowało remont budynku przy Pl. Słowiańskim, który w najbliższym czasie zostanie oddany jako siedziba dziekanatu Wydziału. Bardzo dziękuję Panu Prezydentowi Januszowi Kubickiemu za znakomitą współpracę i za to, że jak mało kto, potrafi docenić rolę Uniwersytetu w budowie pozycji miasta.

Szanowni Państwo,

Krwioobiegim Uniwersytetu są studenci, ale kręgosłupem dźwigającym cały akademicki organizm jest kadra i to jej działalność naukowa i badawcza jest dla nas priorytetem. Cały czas pracujemy nad zwiększeniem efektywności w zdobywaniu grantów i środków na projekty badawcze. Efektywność występowania o najważniejsze granty w polskiej nauce z NCN i NCBiR pozostaje niska, podobnie zresztą jak i innych uczelni z regionów, w których nie ma dużych ośrodków metropolitalnych z dużymi tradycjami szkolnictwa wyższego. Wystarczy powiedzieć, że w całym okresie finansowania grantów z NCN ilość pieniędzy przypadających na jednego mieszkańca województw: lubuskiego, opolskiego, świętokrzyskiego i podkarpackiego była prawie 35-krotnie niższa niż w województwie mazowieckim i 30-krotnie niższa niż w województwie małopolskim. Z grantów NCBiR nasze województwo otrzymało 22-krotnie mniejszą kwotę na jednego mieszkańca niż województwo mazowieckie.

Z dużym zadowoleniem mogę Państwu oświadczyć, że w 2017 r. w Uczelni realizowane są 23 projekty finansowane przez Narodowe Centrum Nauki, 6 projektów finansowanych przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju oraz 9 projektów finansowanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. To naprawdę niezły wynik. Za wysoką efektywność w uzyskiwaniu grantów z NCN i NCBiR chciałbym podziękować pracownikom dwóch wydziałów: Fizyki i Astronomii oraz Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki. Gratuluję oczywiście wszystkim pozostałym osobom, które granty uzyskały.

Po raz pierwszy prawie wszystkie wnioski, bo pięć z sześciu złożonych przez naukowców z Uniwersytetu Zielonogórskiego w konkursach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki, uzyskały finansowanie. 3 z nich w dyscyplinie sztuka i 2 w dyscyplinie naukowej filozofia. Serdecznie gratuluję naszym artystom i filozofom.

Gratuluję wszystkim, którzy odnieśli sukcesy w tegorocznych edycjach grantów i bardzo dziękuję tym wszystkim, którzy pomimo często wielu porażek, o granty systematycznie występują. To właśnie jakość prowadzonych badań naukowych i prac rozwojowych będzie podstawą do uzyskania wysokiej kategorii naukowej w 2021 r., a tym samym nadrzędnym celem dla każdej uczelni akademickiej.

Biorąc pod uwagę kryteria przyszłej ewaluacji, która będzie obejmować już obecny rok kalendarzowy, chciałbym pogratulować Panu prof. Grzegorzowi Benyskowi i jego Zespołowi. Zespół Pana Profesora uczestniczy w chwili obecnej w realizacji aż czterech prestiżowych grantów NCBiR, a w najbliższym czasie rozpoczyna realizację kolejnych dwóch. Myślę, że to właśnie przypadek Profesora Benyska zadecydował o tym, że na wrześniowym Kongresie Nauki Polskiej w Krakowie, Minister Jarosław Gowin, w przemówieniu podsumowującym kongres zgodził się na obniżenie kategorii naukowej ubiegania się o zwiększenie dotacji z tzw. „regionalnej inicjatywy doskonałości” z A na B.

Warto przypomnieć, że uzyskanie statusu „regionalnej inicjatywy doskonałości” tylko w jednej dyscyplinie daje w nowej ustawie uczelni zwiększenie dotacji aż o 2 proc. w skali rocznej.

Uniwersytet Zielonogórski ma wyjątkowo wysoką pozycję w potencjale naukowym wyrażonym w ilości posiadanych uprawnień do nadawania stopni i tytułu naukowego. 5 naszych wydziałów posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w siedmiu dyscyplinach naukowych, a 9 wydziałów oraz Instytut Filozofii posiadają uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora w dziewiętnastu dyscyplinach naukowych. To chyba najwięcej ze wszystkich uczelni akademickich spoza wielkich aglomeracji miejskich.

Wspólnie z poprzednimi rektorami Uniwersytetu profesorami Michałem Kisielewiczem i Czesławem Osękowskim za wszelką cenę dążyliśmy do uzyskania uprawnień uniwersytetu klasycznego i od kilku

lat takie uprawnienia posiadamy. Marzenia się spełniły, ale niestety zmienia się życie wokół nas. W nowym projekcie ustawy o szkolnictwie wyższym nie ma już pojęcia uniwersytetu klasycznego, pozostał sam uniwersytet już bez przymiotnika, który wejdzie w życie 2021 r., Istotnym zmianom ulegną też kryteria uzyskiwania przez uczelnie prawa do posługiwania się tą nazwą.

W tym miejscu krótka refleksja, nowa ustawa w sposób radykalny zmienia dotychczasowy świat szkolnictwa wyższego. Całkowicie przestaje liczyć się potencjał naukowy uczelni, uprawnienia do nadawania stopni i tytułów, czy ilość zatrudnionych doktorów, doktorów habilitowanych i profesorów. Jak już wspominałem, dominujące znaczenie zyskuje uzyskana w procesie ewaluacji kategoria naukowa, która aż w 70 proc. będzie zależeć od poziomu prowadzonych badań naukowych lub prac rozwojowych.

W minionym roku Uniwersytet Zielonogórski był związany 72 umowami bilateralnymi z partnerami z zagranicy. W ramach współpracy realizowano wymianę kadry naukowej, studentów i doktorantów, prowadzono wspólne badania naukowe, realizowano współpracę także w ramach projektów międzynarodowych. W ramach umów bilateralnych funkcjonują dwa programy podwójnych dyplomów prowadzone przez Wydział Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki z Technische Hochschule Mittelhessen w Niemczech oraz Vilnius Gediminas Technical University z Litwy. Podwójne dyplomowanie obejmuje kierunki: elektrotechnika, informatyka, automatyka i robotyka. W tym roku obchodziliśmy 20-lecie tej współpracy ze stroną niemiecką. Bardzo dziękuję Panu prof. Ryszardowi Rybskiemu za ogromne zaangażowanie we współpracę w ramach programów. W nadchodzącym roku akademickim planujemy dalsze zaangażowanie w tworzenie nowych programów podwójnego dyplomowania.

Wsparciem dla środowiska akademickiego jest nowoczesna biblioteka naukowa rozumiana jako centrum wiedzy i zasobów. Działa na potrzeby uniwersytetu. Ma ona status regionalnej biblioteki naukowej otwartej także na potrzeby mieszkańców miasta i regionu. Zapewnia dostęp do informacji o krajowych i światowych osiągnięciach nauki oraz zasobów wiedzy w formie tradycyjnej i elektronicznej – oferuje ok. 900 tys. zbiorów drukowanych i 3 mln zbiorów sieciowych. Obsługuje rocznie ok. 1,5 miliona czytelników. Biblioteka jest miejscem ważnych wydarzeń naukowych, edukacyjnych, kulturalnych oraz artystycznych związanych z życiem uczelni oraz regionu. Bardzo dziękuję wszystkim pracownikom biblioteki, z panią dyrektorką Ewą Adaszyńską na czele, za wszystkie dotychczasowe sukcesy i ogrom pracy włożonej w ich użycie.

Szanowni Państwo,

mija trzeci rok funkcjonowania Parku Naukowo-Technologicznego Uniwersytetu Zielonogórskiego. Park wypełnia swoje podstawowe cele łączenia świata nauki i biznesu oraz wsparcia sektora MŚP. Jednym z największych sukcesów Parku w trzecim roku funkcjonowania jest uzyskanie pełnego samofinansowania swojej działalności. Według naszych założeń, opartych o doświadczenia parków technologicznych, m.in. Wrocławia i Poznania wydawało się że będzie to możliwe najwcześniej po 4 latach.

Cieszy umiejętność pozyskiwania do Parku najbardziej innowacyjnych firm w Polsce oraz stała współpraca z wieloma przedsiębiorstwami, które cyklicznie zlecają badania w naszych laboratoriach. Park uczestniczy w wielu projektach naukowo-badawczych i dydaktycznych.

Jego sukcesy zostały dostrzeżone i nagrodzone:

— Polską Nagrodą Innowacyjności 2016 „za synergię nauki z biznesem i wdrażanie projektów do biznesu”,

— Polską Nagrodą Inteligentnego Rozwoju 2016,

— a aktualnie nominacją do programu „Symbol Synergii Nauki i Biznesu 2017”.

Dzięki usługom badawczym i doradczym Parku wiele firm opracowało nowe produkty, których efektem w ostatnich dwóch latach były 3 patenty zagraniczne, 7 patentów krajowych, 20 wdrożeń rynkowych, 4 wsparcia ochrony przemysłowej. Podziękowania za wszystkie te osiągnięcia należą się przede wszystkim prezesowi parku Panu dr. Romanowi Kielcowi, jego współpracownikom, a także członkom rady nadzorczej, którzy reprezentowali UZ, Urząd Marszałkowski i Urząd Miasta.

Szanowni Państwo,

kiedy mówię o sukcesach naszej Uczelni, nie sposób nie wspomnieć o zupełnie wyjątkowej w skali kraju, znakomitej współpracy Uniwersytetu ze wszystkimi środowiskami w regionie, związanymi z kulturą, służbą zdrowia, wymiarem sprawiedliwości, przedsiębiorstwami prywatnymi i państwowymi, a także z większością instytucji Zespołonej Administracji Województwa. Wspomniałem już o efektach znakomitej współpracy z Urzędem Marszałkowskim i Urzędem Miasta, a także z Samorządem Województwa i Radą Miasta Zielona Góra. Przez cały czas obserwujemy dużą życzliwość i wsparcie władz administracyjnych województwa dla podejmowanych przez nas działań.

Wiele zagadnień o kluczowym dla Uniwersytetu znaczeniu wymaga kontaktów z administracją rządową. O pomoc z reguły zwracamy się wtedy do naszych parlamentarzystów. Wszystkim Państwu dziękuję za okazywaną naszemu środowisku życzliwość. W sposób szczególny pragnę jednak podziękować Panom posłom Arturowi Zasadzie i Jerzemu Maternie, którzy w mijającym roku akademickim wyjątkowo skutecznie działali na rzecz naszej uczelni.

Przed chwilą podkreśliłem rolę zewnętrznego środowiska i poszczególnych osób w procesie dążenia do sukcesu uczelni. Jak wielka by ona nie była, najważniejsi na tym polu pozostają pracownicy Uniwersytetu: kadra naukowo-dydaktyczna, pracownicy inżynieryjno-techniczni, pracownicy administracji i obsługi. Wszystkim Państwu składam dzisiaj szczególnie serdeczne podziękowania za ofiarną pracę, zaangażowanie w sprawy uczelni, wreszcie zrozumienie, często niełatwych do zaakceptowania decyzji władz, które w efekcie pozwoliły nam jednak przetrwać trudny czas, związany z kryzysem demograficznym i związanym z nim systematycznym zmniejszaniem dotacji dydaktycznej.

Przed nami zupełnie nowe wyzwania, które idą przede wszystkim w kierunku poprawy jakości uprawianej nauki i dydaktyki. Najbliższy rok akademicki przeznaczymy na wypracowanie strategii rozwoju naszej Uczelni, takiej by dawała nam największe szanse sprostania wymogom nowej ustawy. Bez pomocy wszystkich Państwa nie będzie to możliwe.

Szanowni Państwo,

w roku akademickim 2017/2018 na 13 Wydziałach i ponad 60 kierunkach będzie studiowało prawie 11,5 tysiąca studentów, w tym ponad 7 500 na studiach stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich, niemal 350 na studiach doktoranckich i prawie 3,5 tysiąca na studiach niestacjonarnych wszystkich stopni. Po raz pierwszy próg Uniwersytetu Zielonogórskiego przekroczy 3,5 tys. studentów. Wprawdzie w dalszym ciągu niż demograficzny odgrywa kluczową rolę podczas rekrutacji, ale tworzone przez nas w ostatnich latach kierunki studiów takie jak: kierunek lekarski, prawo, psychologia, dziennikarstwo czy logistyka pozwalają nam dziś na spokojne funkcjonowanie.

W tym roku dwa z naszych Wydziałów obchodziły 50-lecie swojego istnienia. W czerwcu świętował Wydział Informatyki, Automatyki i Elektrotechniki, dwa tygodnie temu odbyły się uroczyste obchody 50-lecia na Wydziale Mechanicznym. A za rok 50. urodziny będzie obchodził trzeci z naszych wydziałów inżynierskich, Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska. W ciągu ostatniego półwiecza mury naszej uczelni opuściło 27,5 tysiąca inżynierów i magistrów inżynierów. Pozwólcie więc Panowie Dziekani, że na Wasze ręce złożę serdeczne gratulacje dla wszystkich waszych pracowników i studentów. Do szacownego grona 50-latków niebawem dołączy również Wydział Pedagogiki, Psychologii i Socjologii, którego dyplomem może się już poszczycić prawie 36 tysięcy absolwentów.

Śmiało mogę powiedzieć, że zarówno w mieście jak i w regionie nieliczne są firmy, szkoły czy instytucje, w których nie ma naszych absolwentów. I to jest nasz realny wpływ na kształt regionu lubuskiego i jego rozwój we wszystkich dziedzinach gospodarki i życia społecznego.

Potwierdzają to coroczne raporty przygotowywane dla Biura Karier przez socjologów - prof. Jerzego Leszkowicza-Baczyńskiego i dr Dorotę Szaban – w minionym roku tylko w Zielonej Górze zatrudnienie znalazło aż trzy czwarte kończących studia, a znacząca część pozostałych absolwentów Uniwersytetu zasiłała firmy i instytucje w obszarze województwa lubuskiego. Z całą pewnością można stwierdzić, że Uniwersytet Zielonogórski stanowi główną „kuźnię kadr” dla regionu. Co ważne - raport utrwała korzystny wizerunek Uniwersytetu Zielonogórskiego jako instytucji przyjaznej studentom, dysponującej kadrą naukową o istotnym dorobku, spełniającej standardy nowoczesnej edukacji.

Drodzy Studenci, a szczególnie Studenci I roku,

bardzo się cieszę, że zdecydowaliście o podjęciu studiów na Uniwersytecie Zielonogórskim. To właściwa decyzja – co do tego nie mam wątpliwości. Wasi starsi koledzy potwierdzają, że studia na uczelni takiej jak nasza, to przede wszystkim brak anonimowości na zajęciach i bezpośredni kontakt z profesorami. Nasi studenci korzystają z Programu ERASMUS+ i mogą w trakcie roku akademickiego wyjechać do 135 uczelni, z którymi mamy podpisane umowy w krajach UE i krajach partnerskich. Mogą skorzystać z programów MOST i MOSTECH umożliwiających zaliczenie części studiów na innych polskich uczelniach. Studenci Uniwersytetu bardzo aktywnie działają w Parlamencie Studenckim, angażując się także na forum ogólnopolskim – przewodnicząca naszego Parlamentu, Pani Patrycja Urbaniak w styczniu tego roku została przewodniczącą Forum Uniwersytetów Polskich - komisji branżowej Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej. W minionym roku akademickim ośmioro naszych studentów otrzymało stypendia ministra nauki i szkolnictwa wyższego za wybitne osiągnięcia. Nasi studenci pracują w 176 kołach Naukowych zarejestrowanych na UZ. Studenci z wydziałów technicznych i ścisłych odbywają praktyki w najbardziej prestiżowych firmach nie tylko w regionie, ale też w Polsce, a często i za granicą.

Warto powiedzieć, że w 2016 r. absolwenci Uniwersytetu Zielonogórskiego znaleźli się na 6. miejscu wśród najlepiej zarabiających w dorocznym zestawieniu płac absolwentów publicznych uniwersytetów w ramach Ogólnopolskiego Badania Wynagrodzeń. Średnia zarobków absolwentów UZ studiów drugiego stopnia, w 2016 r. wyniosła 421 zł. To podobnie jak na UAM w Poznaniu, o 300 zł więcej niż na Uniwersytecie Śląskim, czy Szczecińskim i o 700 zł więcej, niż na Uniwersytecie Opolskim.

Na naszej Uczelni dbamy o tradycje akademickie, bez których żaden Uniwersytet nie byłby prawdziwym Uniwersytetem. W tym roku nadaliśmy już 15. tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu Zielonogórskiego. W tym roku godność tę, na wniosek Wydziału Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki, otrzymał Profesor Eric Rogers z Uniwersytetu w Southampton z Wielkiej Brytanii. Po raz pierwszy w historii naszej uczelni został wręczony tytuł Profesora Honorowego Uniwersytetu Zielonogórskiego. Godność ta została nadana prof. Mariuszowi Klytcie z Technische Hochschule Mittelhessen.

To tylko wycinkowe informacje o tym, co może Was spotkać na Uniwersytecie Zielonogórskim. Przez kilka najbliższych lat, które spędzicie w tych murach będziecie odkrywać nasz Uniwersytet dla siebie – każdy z Was inaczej.

Życzę Wam, żeby nie było to rozczarowanie wybraną drogą, a potwierdzenie słuszności wyboru.

Wystąpienie zostało wygłoszone 3 października 2017 r.
na inauguracji roku akademickiego 2017/2018

PROF. DR HAB. MAŁGORZATA MIKOŁAJCZAK

„Ziemia Lubuska. Ciepło, miękko brzmią te dwa słowa” – pisał we wstępie do książki *Odzyskane gniazda* Eugeniusz Paukszta. Książka nosiła podtytuł *Poezja i proza o Ziemi Lubuskiej* (1963) i zawierała zbiór tekstów poświęconych regionowi, który w wyniku postanowień jałtańsko-poczdamskich został utworzony po roku 1945 na terenach należących przed wojną do Niemiec. Wśród zawartych tu utworów znalazły się wiersze sławiące powrót tych ziem do „Macierzy”, opowieści o dziejach Ziemi Lubuskiej – zarówno historycznych, jak i legendarnych, a także idylliczne opisy lubuskiej przyrody i zachwyty nad urodą tutejszych miasteczek. Tę różnorodność ujęć spajał wspólny temat oraz związany z nim inny wyróżnik: wszystkie one operowały narracją, na którą składały się mity założycielskie regionu.

Czym są mity założycielskie?

Mówiąc najogólniej i w pewnym uproszczeniu, stanowią one literacką praktykę tożsamościotwórczą, która w oparciu o imagologię terytorialną (toposy, mity i motywy przestrzenne) wyraża i organizuje wyobrażenia dotyczące obszaru zamieszkiwanego przez daną społeczność. Ta mitologia drugiego stopnia – „drugiego”, gdyż na bazie istniejących mitów wytwarza kolejne – powstaje za sprawą mitotwórczej roli słowa i na potrzeby „polityki miejsca”, którą w wypadku Ziemi Lubuskiej kształtowały przede wszystkim dwa czynniki: pobudki propagandowe oraz duchowe zapotrzebowanie osób przesiedlonych. W odpowiedzi na nie powojenna literatura lubuska konstruowała opowieść o miejscu, mającą pełnić funkcje integracyjną, adaptacyjną oraz tożsamościotwórczą. Proponuję, by przyjrzeć się tej narracji uruchamiając perspektywę, którą oferuje

nowy regionalizm w badaniach literackich.

Aplikując nowy kierunek na grunt lubuski, należy wspomnieć o tym, że badania dotyczące Ziemi Lubuskiej mają już długą tradycję. Od wielu lat prowadzą je historycy, politolodzy i socjolodzy Uniwersytetu Zielonogórskiego, a rozpoznania zawarte w pracach Czesława Osękowskiego, Tomasza Nodzyńskiego, Wiesława Hładkiewicza, Marcelego Tureczka i innych autorów, którzy z różnych perspektyw analizują i opisują regionalną rzeczywistość, stanowią ważny kontekst dla lubuskich literackich badań noworegionalnych.

Literacki nowy regionalizm został zainicjowany na konferencji ph. *Nowy regionalizm w badaniach literackich. Rekonesans i zarys perspektyw badawczych*, która odbyła się pięć lat temu, 11 października 2012 roku na Uniwersytecie Zielonogórskim. Wzięli w niej udział badacze literatury regionalnej z innych, w tym zagranicznych ośrodków. W jej wyniku zawiązał się międzyuczelniany zespół do badań literatury regionalnej, który rok później otrzymał grant Narodowego Centrum Nauki na realizację nowatorskiego, interdyscyplinarnego i komparatystycznego projektu problematyzującego kluczowe zagadnienia literackich badań regionalistycznych. Głównym rezultatem projektu stała się rekonfiguracja literaturoznawstwa regionalistycznego, która objęła zmianę perspektyw, metod i narzędzi badawczych. Co oznacza ta zmiana dla badań nad literaturą lubuską? Przede wszystkim

nowy sposób myślenia na temat lubuskiej twórczości.

W perspektywie nowego regionalizmu literatura regionalna stanowi nie tyle przedmiot estetyczny, ile rodzaj specyficznego dokumentu, źródło informacji socjokulturowej, które dzięki walorom literackim zawiera treści poza nim nieuchwytnie, niesie niedostępną innym formom komunikacji wiedzę na temat świata i człowieka; a w odniesieniu do literatury lubuskiej – w szczególny sposób mówi o tęsknotach, rozczarowaniach, lękach etc. regionalnej społeczności.

Druga konsekwencja zmiany to nowe horyzonty badawcze, ważne nie tylko w wymiarze naukowym, ale i społecznym, pole badawcze regionalizmu okazało się bowiem obszarem skupiającym istotne problemy współczesności, takie jak relacje między lokalnym i globalnym, kwestia pamięci i zapomnienia, migracji, wielo- i transkulturowości czy szeroko rozumianego pogranicza. Nowy regionalizm daje również możliwość badania regionalnej tożsamości poprzez wielokierunkową analizę mitów założycielskich, ich funkcji i uwarunkowań. Podstawowych narzędzi badawczych dostarcza tzw. zwrot przestrzenny, a w jego ramach geopoetyka, zajmująca się reprezentacjami miejsc w tekstach kultury. Za pomocą wypracowanego tu instrumentarium można badać geografie wyobrażoną regionu, sięgając m.in. po takie kategorie, jak

nie-miejsce i mapa.

Nie-miejsca to pojęcie zaproponowane przez francuskiego antropologa, Marca Augé, który za jego pomocą opisuje obszary charakterystyczne dla najnowszej fazy zachodniej kultury – anonimowe, nie do zamieszkania, takie jak supermarket, centrum rozrywkowe, dworzec. W klasycznym już eseju badacza, zatytułowanym *Nie-miejsca. Wprowadzenie do antropologii hipernowoczesności* czytamy:

Jeśli jakieś miejsce można definiować jako tożsamościowe, relacyjne i historyczne, to przestrzeń, której nie można zdefiniować ani jako tożsamościowej, ani jako relacyjnej, ani jako historycznej, definiuje nie-miejsce.

Tak zdefiniowana kategoria z powodzeniem daje się odnieść do Ziemi Lubuskiej w jej pierwszych powojennych latach, gdy jako *terra incognita*, „miejsce bez właściwości” (ani tożsamościowe, ani relacyjne) stanowiła obszar nowy i nieznan.

Z nie-miejscem łączy Ziemię Lubuską m.in. tranzytowość przestrzeni – usytuowanej na pograniczu, przechodzącej z rąk do rąk – anektowanej i odzyskiwanej, zagrabianej i odbijanej, natomiast po wojnie poskładanej jak mozaika z fragmentów historycznie odrębnych obszarów. „Przechodniość”, która zrosła się z historią tych ziem, pogłębił proces powojennej migracji. Dla osadników był to bowiem teren prowizorycznie tylko zagospodarowywany. „Mój staruszek, osiadając na zachodzie, czuł się trochę jakby NIGDZIE, miał kompleks Jana Bez Ziemi” (*Z Krzyża zdjęty*) – pisze lubuski pisarz, Janusz Olczak. W *Kwartale bohaterów* Zdzisława Morawskiego tytułowi bohaterowie podziwiają nową ziemię, ale ani myślą ją uprawiać, przede wszystkim dlatego, że traktują ją jak „cudzą własność”. Niebezpiecznie Andrzej K. Waśkiewicz, charakteryzując klimat miejsca, w którym od drugiej połowy lat pięćdziesiątych tworzone było lubuskie środowisko

literackie, wskazuje na pustkę i nieusuwalną obcość lubuskiej przestrzeni: „Przed nimi pustka. Albo może jeszcze inaczej – jeśli coś istniało, to było obce. Obce i wrogie (*Cztery dekady*).

Ziemia Lubuska – *res nullis*, ani swoja, ani obca, z dziurawą historią, bez znaków charakterystycznych krajobrazu przez długi czas po wojnie jawiła się jako „biała plama” (taki tytuł nosiła pierwotnie pierwsza poświęcona jej powieść autorstwa Natalii Bukowieckiej-Kruszony). W geografii mianem „białej plamy” określano tereny nieodkryte, nieznanne, na mapie całkowicie białe. Odnosząc to pojęcie do Ziemi Lubuskiej można powiedzieć, że po wojnie wymagała ona nie tylko strategii legitymizacyjnych, ale też „instrukcji obsługi”.

„Symbole dostarczają ludziom poznawczej mapy świata”, piszą Hastings Donnan i Thomas M. Wilson. „To właśnie w tych krajach, które są dla nas nieznanne w sensie emocjonalnym bądź topograficznym, najbardziej potrzebujemy poezji i map”, zauważa Clifford Geertz. Można powiedzieć to jeszcze inaczej: w sytuacji, o której mowa, literatura stawiała się rodzajem atlasu zawierającym szereg map-opowieści pozwalających poruszać się w nowej przestrzeni. Ta kartografia tworzy dziś zbiór mitów tożsamościowych polsko-niemieckiego pogranicza, „mitologię” Ziemi Lubuskiej, której treści apelują do metaforyki osadzonej w europejskiej tradycji. Scenariusze początku zapisane w Biblii oraz mitologii, a także toposy (m.in. raju, Arkadii, wieży Babel, Itaki, Kolchidy, Atlantydy) adaptowane na lokalne *differentia specifica*, były niejako substytutem historii, rezerwuarem społecznej pamięci, tworzyły ducha miejsca – *genius loci* regionu. Wśród tych opowieści najważniejsza rola przypadła narracjom, u podstaw których legł „zarządzający” szczęśliwością

model arkadyjski.

Ziemia Lubuska, bogata w lasy i jeziora, a dodatkowo w ponemieckie dobra, bardziej niżeli inne zachodnie tereny predestynowana była do przyjęcia roli powojennej Arkadii, „krajny mlekiem i bimbrem płynącej”, jak nazywał ją w opowiadaniu *Ziemia znajoma* Zygmunt Trziszka. Nic dziwnego, że model arkadyjski stał się tu ideą regulatywną polityki miejsca; za jego pomocą literatura lubuska projektowała wizję pięknej, przyjemnej krainy, w której życie upływa bez trosk i kłopotów, i w której panuje powszechna szczęśliwość.

Semantyka arkadyjska aktywizowała bogactwo metafor, wśród których szczególnie produktywne były nawiązania do motywów *locus amoenus*, *otium*, raju, ogrodu, Ziemi Obiecanej. Oprócz nich popularnością cieszyły się kulturowe kody rodzime, przede wszystkim arkadia ziemiańska – w wersji znanej z liryków Wespazjana Kochowskiego (z charakterystycznymi motywami gniazda, rodzinnych grobów, matki-ojczyzny) oraz w wariacie nawiązującym do Mickiewiczowskiego zaścianka, a także inne wzorce wzięte z polskiej tradycji. Omówienie tych nawiązań wymagałoby osobnego artykułu, dlatego zestawiając kulturowe konotacje na uboczu, spróbujemy przyjrzeć się wybranym elementom „lubuskiej Arkadii”. Jednym z najważniejszych wyróżników mitu stały się

walory przyrodnicze regionu.

Na plan pierwszy wysuwała się zieleń okolicznych terenów. „Tam jest inny świat i nie ma gór, tylko wszędzie zielono, zielono” (*Uszanka*) – pisał Trziszka. Zielony kolor, mający liczne pozytywne konotacje, a ponadto integralnie włączony w toponimie miasta, które stanowi stolicę regionu, powracał jak *leitmotiv* w opisach lubuskich pejzaży. O jego ekspansywności świadczyły tytuły, w których pojawiała się zielona kolorystyka (np. almanach opowiadań pt. *Podróż do zielonych wzgórz*, antologia prozy pt. *Zielone krajobrazy*). Zieloność wyrażała świeżość, początek, nadzieję, odnawiającą siłę przyrody i metonimicznie ewokowała piękno:

Sosenki strojnie przykucnęły, dalej mech zieloniuchny, pewno grzybów będzie bez liku, żeby jesień szybko przyszła. Nawet najgorsza plucha i mrozy nie wezmą urody takim zagajnikom, zawsze będzie zielony, a jak spadnie śnieg, to jeszcze kraśniejsze wszystko się wyda (*Uszanka*).

Symbolika koloru zielonego współgrała ponadto z obrazowaniem „nowego początku”, który stanowił jedną z dominant konstrukcyjnych „wzorca amerykańskiego” („zielone łąny” czy „świeży, zielony przyczółek nowego świata”, „nowy początek”).

W sukurs tym wyobrażeniom szła lubuska topografia. Metaforyka pierwotności wpisywała się w geologiczne ukształtowanie terenu położonego na największym w Europie wale moreny czołowej, co pozwalało tworzyć swoisty chronotop fundacyjny i projektować lubuski krajobraz na moment powstawania świata, jeden z poetów pisał o niej, że

wyraŝta ponad brzeg horyzontu
 piersiami moren
 o barwnym zapachu żywicy
 zapada w pradolinę rzek
 do białości zandrów

(Zenon Czarnecki, *Panorama lubuska*)

Dla wyobrażenia lubuskiej Arkadii decydujący był moment pierwszego spotkania osadników z nowym miejscem. Ziemia, na którą przybywają, wydaje się im wielka i rozległa, a przede wszystkim – niosąca obietnicę odpoczynku. Oto dwa charakterystyczne fragmenty z prozy Trziszki:

Wtedy zobaczyliśmy tablicę CHRISTOPHSWALDE i wjechaliśmy w parów. Z lewej strony wznosiła się skarpa białego piasku, jakby ziemia bezwstydnie pokazywała swój goły brzuch, a z prawej, od głębokiej fosy zaczynało się czarne wybebeszenie. Pomyślałem sobie, że ziemia leży tutaj do góry brzuchem (*Dom pod białą skarpią*).

Tabor wjechał do starego lasu; tych drzew nie powstydziliby się nawet bukowina. Drzewa dały zdrowym ludziom trochę ochłody (*Dopala się noc*).

Nieprzypadkowo las, o którym wyżej mowa, stał się jednym z konstytutywnych składników lubuskiej arkadii, atrybutem lokalnej przestrzeni. „Las pachnący żywicą”, jak o nim pisano, konotował (w nawiązaniu do historycznych powieści piastowskich) pierwotność i obfitość dóbr naturalnych. Jego zapach uzdrowiał, a zarazem działał niczym afrodyzjak, budując miłosną relację wobec ziemi. Ważna była przy tym nie tylko uroda, ale i nienaruszalna, niezależna od uwarunkowań historii i polityki trwałość leśnej przestrzeni. Dlatego ci, którzy wyrwani zostali z rodzinnego domu, tak np. jak inżynier Kuba, o którym mówi niżej przytoczony fragment, w trwałości lasu zakorzenieć mogli swoje trwanie:

Las miał mu przywrócić wiarę w sens egzystencji i co najważniejsze – w człowieka. Był las. Tu biało-nogie pannice brzozy wbiegają między dostojną zielenią sosen, tu las przegląda się w jeziorach. Inżynier Kuba powiada, że nie zna piękniejszej ziemi. (*Drzewo posadził*).

Innym produktywnym składnikiem modelu arkadyjskiego był

motyw ogrodu,

który dawał się odnieść zwłaszcza do Zielonej Góry ze względu na jej uwarunkowania klimatyczne, topografię i historię. „Miasto winnic” i boga wina, Dionizosa była miejscem, na które w sposób niejako naturalny pozwalała się przeszczepić grecka arkadia. O ile jednak w literaturze powstającej w latach 1956-1989 ogród jako pejzaż mentalny gwarantuje ład powojennej Polski, o tyle po transformacji ustrojowej wyraża wojenny bałagan, wtargnięcie historii, utraconą niewinność. Taki ogród pojawia się w wierszu Janusza Werstlera, dedykowanym niemieckiej mieszkance tych terenów, „Annie Strauchman z Sorau”:

gdzie Twój sad
 poranionych owoców
 Anno
 gdzie Twój sad
 pokaleczonych latorośli
 (Karta)

Podobny obraz przenika do powieści Krzysztofa Fedorowicza pt. *Grünberg*, w której winnica zaorana przez radzieckie traktory staje się raną w okaleczonym pejzażu regionu. Na tym traumatycznym doświadczeniu Fedorowicz konstruuje nową mitologię Zielonej Góry nazywanej „ciepłą wyspą”, „miastem permanentnej jesieni”. Zarazem jego książka, której głównym bohaterem jest wino, funduje regionalny gatunek literacki, tj. powieść enologiczną (gr. *oinos* – wino), której reguły wywieść można z lokalnych tradycji winiarskich.

Wizerunek zniszczonego ogrodu apeluje do wyobrażenia „arkadii zaprzeczonej” („antyarkadii”), które tworzyło się w latach 60. i 70. jako element kontr-mitu, zawierającego treści wyparte, niechciane. Mechanizmy tego dyskursu rozszczelniały arkadyjską narrację, ukazywały Ziemię Lubuską jako *locus horridus* (miejsce, które straszy), *locus morbidus* (miejsce chorobogenne), *locus poenitentia* (miejsce skazania), *locus exilium* (miejsce wygnania). Ów obraz, który spotkać można we współczesnej literaturze lubuskiej, pokazuje m.in., jak zmienia się myślenie na temat miejsca i jak na jego gruncie powstają nowe mity. To już jednak temat na osobny esej.

Z O B R A D S E N A T U

Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego na zwyczajnym posiedzeniu w dniu 14 czerwca 2017 r. podjął następujące uchwały:

Nr 109 w sprawie wyrażenia zgody na połączenie spółek „Wojewódzki Szpital Kliniczny im. Karola Marcinkowskiego w Zielonej Górze” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (Spółka przejmująca) i „Poradnia Akademicka Uniwersytetu Zielonogórskiego” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (Spółka przejmowana).

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 109 z dnia 14 czerwca 2017 r.

Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego na zwyczajnym posiedzeniu w dniu 28 czerwca 2017 r. podjął następujące uchwały:

Nr 110 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Artystycznym „*Ilustracja i komiks z elementami concept art*” w związku ze zmianą programu kształcenia.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 110 z dnia 28 czerwca 2017 r.

Nr 111 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Artystycznym „*Obrazowanie w malarstwie i rysunku*” w związku ze zmianą programu kształcenia.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 111 z dnia 28 czerwca 2017 r.

Nr 112 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska „*Gospodarka nieruchomości*” w związku ze zmianą programu kształcenia.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 112 z dnia 28 czerwca 2017 r.

Nr 113 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Ekonomii i Zarządzania „*Logistyka*” w związku ze zmianą programu kształcenia.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 113 z dnia 28 czerwca 2017 r.

Nr 114 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Ekonomii i Zarządzania „*Transport i spedycja*” w związku ze zmianą programu kształcenia.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 114 z dnia 28 czerwca 2017 r.

Nr 115 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki „*Spółeczeństwo*

w dobie Internetu Rzeczy” w związku ze zmianą programu kształcenia.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 115 z dnia 28 czerwca 2017 r.

Nr 116 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki „*Technologie informatyczne*” w związku ze zmianą programu kształcenia.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 116 z dnia 28 czerwca 2017 r.

Nr 117 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Lekarskim i Nauk o Zdrowiu „*Wychowanie fizyczne i gimnastyka korekcyjna*” w związku ze zmianą programu kształcenia.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 117 z dnia 28 czerwca 2017 r.

Nr 118 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Mechanicznym „*Bezpieczeństwo i higiena pracy*” w związku ze zmianą programu kształcenia.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 118 z dnia 28 czerwca 2017 r.

Nr 119 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Mechanicznym „*Doradztwo zawodowe i przedsiębiorczość*” w związku ze zmianą programu kształcenia.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 119 z dnia 28 czerwca 2017 r.

Nr 120 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Mechanicznym „*Projektowanie konstrukcji technologii wytwarzania elementów w środowisku CAD/CAM*” w związku ze zmianą programu kształcenia.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 120 z dnia 28 czerwca 2017 r.

Nr 121 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Mechanicznym „*Zarządzanie przedsiębiorstwem produkcyjnym i usługowym*” w związku ze zmianą programu kształcenia.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 121 z dnia 28 czerwca 2017 r.

Nr 122 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Nauk Biologicznych „*Edukator ekologiczny*” w związku ze zmianą programu kształcenia.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 122 z dnia 28 czerwca 2017 r.

Nr 123 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Peda-

- gogiki, Psychologii i Socjologii „*Edukacja elementarna i terapia pedagogiczna*” w związku ze zmianą programu kształcenia.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 123 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 124 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Pedagogiki, Psychologii i Socjologii „*Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną - Oligofrenopedagogika*” w związku ze zmianą programu kształcenia.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 124 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 125 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Pedagogiki, Psychologii i Socjologii „*Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna*” w związku ze zmianą programu kształcenia.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 125 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 126 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Pedagogiki, Psychologii i Socjologii „*Kryminologia z elementami wiktymologii*” w związku ze zmianą programu kształcenia.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 126 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 127 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Pedagogiki, Psychologii i Socjologii „*Kwalifikacje pedagogiczne*” w związku ze zmianą programu kształcenia.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 127 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 128 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Pedagogiki, Psychologii i Socjologii „*Nauczanie języków obcych w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej*” w związku ze zmianą programu kształcenia.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 128 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 129 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Pedagogiki, Psychologii i Socjologii „*Organizacja i zarządzanie oświatą*” w związku ze zmianą programu kształcenia.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 129 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 130 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Pedagogiki, Psychologii i Socjologii „*Pedagogika Marii Montessori i Plan Daltonowski*” w związku ze zmianą programu kształcenia.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 130 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 131 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Pedagogiki, Psychologii i Socjologii „*Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza*” w związku ze zmianą programu kształcenia.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 131 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 132 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Pedagogiki, Psychologii i Socjologii „*Terapia pedagogiczna i pedagogika zdolności*” w związku ze zmianą programu kształcenia.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 132 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 133 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Pedagogiki, Psychologii i Socjologii „*Terapia zaburzeń zachowań adolescentów i osób dorosłych*” w związku ze zmianą programu kształcenia.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 133 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 134 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Pedagogiki, Psychologii i Socjologii „*Wczesne nauczanie języka obcego*” w związku ze zmianą programu kształcenia.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 134 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 135 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Prawa i Administracji „*Kadry i płace w prawie i praktyce*” w związku ze zmianą programu kształcenia.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 135 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 136 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Prawa i Administracji „*Podatki i postępowanie podatkowe*” w związku ze zmianą programu kształcenia.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 136 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 137 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Prawa i Administracji „*Podyplomowe studia legislacji samorządowej*” w związku ze zmianą programu kształcenia.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 137 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 138 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Prawa i Administracji „*Podyplomowe studia przekładu prawniczego*” w związku ze zmianą programu kształcenia.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 138 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 139 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Prawa i Administracji „*Studia podyplomowe prawa medycznego i bioetyki*” w związku ze zmianą programu kształcenia.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 139 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 140 w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Prawa i Administracji „*Prawo energetyczne*” w związku ze zmianą programu kształcenia.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 140 z dnia 28 czerwca 2017 r.

- Nr 141** w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Prawa i Administracji „*Prawo europejskie dla praktyków*” w związku ze zmianą programu kształcenia.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 141 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 142** w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Prawa i Administracji „*Postępowanie administracyjne*” w związku ze zmianą programu kształcenia.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 142 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 143** w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Prawa i Administracji „*Zamówienia publiczne i partnerstwo publiczno-prywatne*” w związku ze zmianą programu kształcenia.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 143 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 144** w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Humanistycznym „*Zarządzanie ochroną informacji niejawnych*” w związku ze zmianą programu kształcenia.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 144 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 145** w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Humanistycznym „*Etyka*” w związku ze zmianą programu kształcenia.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 145 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 146** w sprawie przyjęcia efektów kształcenia dla studiów podyplomowych prowadzonych na Wydziale Humanistycznym „*Coaching transformacyjny*” w związku ze zmianą programu kształcenia.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 146 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 147** zmieniająca uchwałę nr 574 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 25 maja 2016 r. w sprawie przyjęcia warunków i trybu rekrutacji na studia wyższe w roku akademickim 2017/2018.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 147 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 148** w sprawie zatwierdzenia wzorów dokumentów potwierdzających ukończenie studiów, studiów podyplomowych oraz kursów dokształcających na Uniwersytecie Zielonogórskim.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 148 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 149** zmieniająca uchwałę nr 455 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie wymiaru pensum nauczycieli akademickich oraz zasad obliczania godzin dydaktycznych.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 149 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 150** w sprawie stawek za realizację godzin ponadwymiarowych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych.
Senat podjął uchwałę nr 150 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 151** w sprawie stawek za realizację godzin ponadwymiarowych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych dla osób niebędących pracownikami Uniwersytetu Zielonogórskiego.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 151 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 152** w sprawie utworzenia na Wydziale Prawa i Administracji studiów podyplomowych „*Prawo samorządu terytorialnego*” i określenia efektów kształcenia dla tych studiów.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 152 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 153** w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Uniwersytetu Zielonogórskiego za 2016 r.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 153 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 154** w sprawie podziału zysku netto Uniwersytetu Zielonogórskiego za 2016 r.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 154 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 155** w sprawie przyjęcia sprawozdania z wykonania planu rzeczowo-finansowego za rok 2016.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 155 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 156** w sprawie uchwalenia planu rzeczowo-finansowego na rok 2017.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 156 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 157** w sprawie uchwalenia budżetu na rok 2017.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 157 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 158** zmieniająca uchwałę nr 115 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 29 maja 2013 r. w sprawie przyjęcia Zasad zarządzania gospodarką finansową Uniwersytetu Zielonogórskiego.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 158 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 159** w sprawie wyrażenia zgody na przyjęcie dotacji ze środków finansowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 159 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 160** w sprawie zmian w Statucie Uniwersytetu Zielonogórskiego.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 160 z dnia 28 czerwca 2017 r.
- Nr 161** w sprawie warunków zatrudniania oraz zasad nawiązywania i rozwiązywania stosunku pracy z nauczycielami akademickimi na Uniwersytecie Zielonogórskim.
Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 161 z dnia 28 czerwca 2017 r.

Nr 162 w sprawie zasad nawiązywania stosunku pracy z nauczycielami akademickimi zatrudnianymi na stanowisku profesora nadzwyczajnego na Uniwersytecie Zielonogórskim.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 162 z dnia 28 czerwca 2017 r.

Nr 163 w sprawie zasad nawiązywania stosunku pracy z nauczycielami akademickimi zatrudnianymi na stanowisku profesora zwyczajnego na Uniwersytecie Zielonogórskim.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 163 z dnia 28 czerwca 2017 r.

Nr 164 uchylająca uchwałę Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego nr 491 z dnia 29 lutego 2012 r. w sprawie zasad nawiązywania stosunku pracy z nauczycielami akademickimi zatrudnianymi na Uniwersytecie Zielonogórskim na stanowisku starszego wykładowcy, wykładowcy oraz lektora lub instruktora.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 164 z dnia 28 czerwca 2017 r.

Nr 165 w sprawie wyrażenia zgody na zaciągnięcie kredytu obrotowego w rachunku bieżącym.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 165 z dnia 28 czerwca 2017 r.

Nr 166 w sprawie wyrażenia zgody na zabezpieczenie kredytu.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 166 z dnia 28 czerwca 2017 r.

Nr 167 w sprawie opinii dotyczącej regulaminu organizacyjnego Oficyny Wydawniczej.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 167 z dnia 28 czerwca 2017 r.

Nr 168 zmieniająca uchwałę nr 470 Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 13 maja 2015 r. w sprawie wyrażenia zgody na użyczenie nieruchomości, wyposażenia i aparatury oraz przekazanie do nieodpłatnego korzystania wartości niematerialnych i prawnych spółce z ograniczoną odpowiedzialnością „Park Naukowo-Technologiczny Uniwersytetu Zielonogórskiego”.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 168 z dnia 28 czerwca 2017 r.

Nr 169 w sprawie opinii dotyczącej zmian w strukturze organizacyjnej Wydziału Pedagogiki, Psychologii i Socjologii.

Senat jednogłośnie podjął uchwałę nr 169 z dnia 28 czerwca 2017 r.

ZARZĄDZENIA JM REKTORA

JM Rektor wydał następujące zarządzenia:

Nr 52 z dnia 28 czerwca 2017 r. w sprawie struktury organizacyjnej Wydziału Pedagogiki, Psychologii i Socjologii.

Nr 53 z dnia 10 lipca 2017 r. w sprawie zasad organizowania konferencji na Uniwersytecie Zielonogórskim.

Nr 54 z dnia 10 lipca 2017 r. w sprawie powołania Uczelnianego Koordynatora Programu Erasmus Plus oraz zmiany Regulaminu Organizacyjnego Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Nr 55 z dnia 17 lipca 2017 r. w sprawie utworzenia Wydziału Zamiejscowego w Sulechowie Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz struktury organizacyjnej Wydziału Zamiejscowego w Sulechowie.

Nr 56 z dnia 17 lipca 2017 r. w sprawie wysokości opłat za miejsce w domach studenckich w roku akademickim 2017/2018.

Nr 57 z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie wysokości opłat za lokale mieszkalne w budynkach przy ul. Prostej 6, Wyspiańskiego 58 i Podgórnej 50 b w Zielonej Górze.

Nr 58 z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające zarządzenie nr 13 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia

26 lutego 2014 r. w sprawie regulaminu oceny okresowej pracowników niebędących nauczycielami akademickimi zatrudnionych na Uniwersytecie Zielonogórskim.

Nr 59 z dnia 29 sierpnia 2017 r. w sprawie zmiany regulaminu Zamówień Publicznych.

Nr 60 z dnia 29 sierpnia 2017 r. zmieniające zarządzenie nr 75 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 1 października 2016 r. w sprawie powołania Odwoławczej Komisji Stypendialnej Studentów na rok akademicki 2016/2017.

*Daria Korona
Biuro Prawne*

TEKSTY UCHWAŁ I ZARZĄDZEŃ DOSTĘPNE SĄ
NA STRONIE INTERNETOWEJ UNIWERSYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO POD ADRESEM:
<http://www.uz.zgora.pl/ap/>

50-LECIE WYDZIAŁU MECHANICZNEGO

Wstęp do monografii *50 lat Wydziału Mechanicznego Uniwersytetu Zielonogórskiego*

Sławomir Kłós

Nadszedł moment, gdy nasza społeczność wydziałowa może świętować swoje 50-lecie. Jest to moment bardzo ważny dla nas wszystkich. Wielu z nas związało niemal całe życie zawodowe z Wydziałem Mechanicznym. Jubileusz ten jest również bardzo ważny dla całego regionu, którego kadra inżynierska pobierała nauki właśnie na naszym Wydziale.

Wydział Mechaniczny Uniwersytetu Zielonogórskiego powstał w 1967 roku na bazie Wydziału Ogólnotechnicznego. Istnieje on praktycznie od początku pojawienia się ośrodka akademickiego w Zielonej Górze, jakim była Wyższa Szkoła Inżynierska.

W ciągu tych 50 lat istnienia Wydział wykształcił tysiące inżynierów i magistrów oraz wypromował wielu doktorów. Natomiast kilkunastu doktorów habilitowanych uzyskało stopnie naukowe na innych uczelniach. Kilka osób otrzymało tytuł profesora.

Prowadzona działalność badawczo-naukowa Wydziału Mechanicznego skupia się wokół trzech głównych tematów badawczych:

1. Technologie informatyczne w Inżynierii Produkcji.
2. Kształtowanie własności eksploatacyjnych elementów maszyn.
3. Modelowanie procesów technologicznych, pracy i edukacji.

Prowadzone badania naukowe i prace rozwojowe, również we współpracy z partnerami przemysłowymi, wpływają w ogromnym stopniu na rozwój regionu lubuskiego. W okresie istnienia Wydziału powstało wiele wybitnych publikacji naukowych oraz liczne opracowania publikowane w uznanych na świecie czasopiśmie naukowych. Pracownicy wydziału zrealizowali znaczącą liczbę projektów badawczych i badawczo-rozwojowych współpracując w tym zakresie z największymi przedsiębiorstwami z kraju i zagranicy.

Na Wydziale Mechanicznym od 1996 roku wydawany jest kwartalnik *International Journal of Applied Mechanics and*

Engineering - w latach 1996-2000 nosił on nazwę Applied Mechanics and Engineering. Kwartalnik jest redagowany przy czynnym udziale wybitnych naukowców z kraju i zagranicy.

Wydział posiada prawa doktoryzowania w dyscyplinach budowa i eksploatacja maszyn oraz inżynieria produkcji od 1999 roku, a od 2015 roku prowadzone są na wydziale studia doktoranckie w tych dyscyplinach. Jednoznaczny dowodem na szczególnie istotne znaczenie Wydziału w regionie są liczne firmy produkcyjne, których wyższa i średnia kadra zarządzająca wywodzi się właśnie z naszej jednostki naukowej. Nasi absolwenci nie tylko znajdują pracę w przedsiębiorstwach regionu, ale co ważniejsze stymulują jego rozwój, ponieważ wiele firm zostało przez nich założone i do dziś z sukcesem działają one nie tylko na terenie Polski, ale również na rynkach międzynarodowych.

Rozwój współpracy partnerskiej z zagranicznymi uniwersytetami i ośrodkami badawczymi jest jednym z głównych zadań realizowanych na Wydziale Mechanicznym. Współpraca z uczelniami zagranicznymi to przede wszystkim realizacja wspólnych projektów badawczych i wymiana pracowników oraz studentów, zapoczątkowana pobytem na stypendiach i stażach naukowych, a następnie kontynuowana w trakcie wieloletniej współpracy badawczej. Kontakty te niezwykle wzbogacają ofertę dydaktyczną Wydziału, wpływają bardzo mobilizująco na postawę studentów, zdecydowanie poprawiają ich umiejętności i możliwości językowe.

Studenci Wydziału Mechanicznego w sposób aktywny uczestniczą w różnych dziedzinach życia Uniwersytetu Zielonogórskiego:

— naukowej - poprzez działalność w kołach naukowych - wymieniłki można ofertę programu Erasmus Plus oraz Akademicki Związek Motorowy.

— sportowej - poprzez uczestnictwo z sukcesami w zawodach sportowych w ramach różnych dyscyplin na arenie nawet międzynarodowej,

organizacyjnej - są oni przedstawicielami w Parlamencie Studenckim, Europejskim Forum Studentów AEGEE, studenci z zaangażowaniem działają w ramach Rady Wydziału, Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, w Radach Mieszkańców Domów Studenckich, w Wydziałowej Komisji Stypendialnej.

Wydział aktywnie wspomaga studentów w kontaktach z przemysłem, przy realizacji prac dyplomowych, staży i praktyk studenckich. Dużą rolę w dziele promowania Wydziału odgrywają tzw. Dni Nauki, organizowane dla wszystkich zainteresowanych.

Należy podkreślić, że studia na Wydziale Mechanicznym to nie tylko nauka, ale również możliwości udziału w życiu studenckim i imprezach o charakterze technicznym, organizowanych w ramach corocznych Bachanaliów - choćby takich jak „Zjazd na byle czym”.

Priorytetowe zamierzenia Wydziału Mechanicznego obejmują działania w kierunku:

- podniesienia efektywności potencjału naukowego pracowników Wydziału Mechanicznego Uniwersytetu Zielonogórskiego,
- podniesienia jakości kształcenia studentów,
- promocji studiów pierwszego, drugiego oraz trzeciego stopnia,
- intensyfikacji współpracy z przemysłem,
- internacjonalizacji badań naukowych i kształcenia studentów.

Wydział Mechaniczny dynamicznie rozwija się już od 50 lat - wszyscy życzymy sobie wszystkiego najlepszego na kolejne pół wieku!

OBECNE WŁADZE DZIEKAŃSKIE (2016-2020)

____ Dziekan
dr hab. inż. **Sławomir Kłós**, prof. UZ

____ Prodziekan ds. Nauki
dr hab. inż. **Justyna Patalas-Maliszewska**, prof. UZ

____ Prodziekan ds. Studenckich
dr inż. **Piotr Gawłowicz**

DZIEKANI POPRZEDNICH KADENCJI

____ doc dr inż. **Jerzy Kulik** / 1967-1969

____ doc dr inż. **Kazimierz Kostyra** / 1969-1971

____ prof. zw. dr hab. **Michał Kisielewicz** / 1971-1973

____ doc. dr inż. **Jan Aulich** / 1973-1974

____ doc. dr hab. inż. **Kazimierz Bącal** / 1983-1987

____ doc dr inż. **Ireneusz Dzwonnik** / 1987-1990

____ prof. zw. dr hab. inż. **Ferdynand Romankiewicz** / 1990-1993, 2008-2012

____ dr inż. **Rajmund Papiór** / 1993-1996

____ prof. dr hab. inż. **Ryszard Rohatyński** / 1996-2002

____ dr hab. inż. **Edward Kowal**, prof. UZ / 2002-2008

____ dr hab. inż. **Sławomir Kłós**, prof. UZ / od 2012

Źródło: Album 50 lat Wydziału Mechanicznego Uniwersytetu Zielonogórskiego

W czasie uroczystości byli dziekani Wydziału Mechanicznego oraz osoby, które miały istotny wkład w rozwój Wydziału zostali uhonorowani medalami okolicznościowymi i specjalnymi wyróżnieniami. Medale 50-lecia Wydziału Mechanicznego odebrali:

- ___ prof. dr hab. inż. **Tadeusz Kuczyński** - JM Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego
- ___ Pan **Władysław Dajczak** - Wojewoda Województwa Lubuskiego
- ___ Pani **Elżbieta Anna Polak** - Marszałek Województwa Lubuskiego
- ___ Pan **Janusz Kubicki** - Prezydent Miasta Zielona Góra
- ___ prof. zw. dr hab. inż. **Andrzej Bydałek**
- ___ prof. zw. dr hab. inż. **Krzysztof Magnucki**
- ___ prof. zw. dr hab. inż. **Janusz Mielniczuk**
- ___ prof. dr hab. **Miroslaw Frejman**
- ___ prof. dr hab. inż. **Kazimierz Użdżicki**
- ___ prof. zw. dr hab. inż. **Franciszek Romanów**
- ___ prof. dr ing. **Irene Krebs** - Brandenburg University of Technology (BTU) Cottbus-Senftenberg
- ___ dr hab. inż. **Stanisław Janik**, prof. PP

Byli dziekani Wydziału Mechanicznego:

- ___ doc. dr inż. Jerzy Kulik
- ___ prof. dr hab. Michał Kisielewicz
- ___ doc. dr inż. Jan Aulich
- ___ doc. dr hab. inż. Kazimierz Bącal
- ___ prof. zw. dr hab. inż. Ferdynand Romankiewicz
- ___ dr inż. Rajmund Papiór
- ___ Prof. zw. dr hab. inż. Ryszard Rohatyński
- ___ Prof. zw. dr hab. inż. Edward Kowal

Poza wyróżnionymi w czasie głównych obchodów Jubileuszu, Medale 50-lecia WM przyznano także 26 wieloletnim pracownikom Wydziału zasłużonym dla jego rozwoju. Medale wręczono na pierwszym w tym roku akademickim posiedzeniu Rady Wydziału.

Wydział Mechaniczny UZ w liczbach:

10 425 absolwentów, w tym:

- ___ **5228** stacjonarnych
- ___ **371** (wieczorowe) + **4826** (zaoczne) niestacjonarnych
- ___ **67** pierwszych absolwentów studiów dziennych z tytułem inżyniera mechanika opuściło mury uczelni w 1969 r.

1361 studentów dzisiaj

- ___ **738** studentów stacjonarnych
- ___ **605** studentów niestacjonarnych
- ___ **18** studentów studiów doktoranckich

77 nauczycieli akademickich, w tym:

- ___ **9** profesorów
- ___ **14** doktorów habilitowanych
- ___ **45** doktorów
- ___ **9** magistrów

Publikacje

___ liczba publikacji **od roku 1970, czyli w okresie 46 lat: 4256 publikacji**

___ liczba publikacji naukowych w czasopismach naukowych zamieszczonych w **części A** (2013-2016): **ponad 50 publikacji**

___ liczba monografii (2013-2016): **26 książek**

5 kierunków kształcenia

- ___ bezpieczeństwo i higiena pracy
- ___ inżynieria bezpieczeństwa
- ___ inżynieria biomedyczna
- ___ mechanika i budowa maszyn
- ___ zarządzanie i inżynieria produkcji

3 Instytuty

2 uprawnienia do doktoryzowania

- ___ budowa i eksploatacja maszyn
- ___ inżynieria produkcji

Od roku akademickiego 2015/2016 Wydział prowadzi nabór na studia doktoranckie w dziedzinie: nauki techniczne, dyscyplinie: Inżynieria Produkcji/Budowa i Eksploatacja Maszyn.

Kierunki badań naukowych:

- ___ kształtowanie własności eksploatacyjnych elementów maszyn
- ___ technologie informatyczne w inżynierii produkcji
- ___ modelowanie procesów technologicznych, pracy i edukacji
- ___ podniesienie efektywności potencjału naukowego pracowników Wydziału

Czasopisma naukowe wydawane na Wydziale Mechanicznym:

- ___ International Journal of Applied Mechanics and Engineering / redaktor naczelny: prof. zw. dr hab. inż. Edward Walicki
- ___ Problemy Profesjologii / redaktor naczelny: dr hab. Bogusław Pietrlewicz, prof. UZ

Współpraca międzynarodowa m.in. z:

- ___ Brandenburg University of Technology Cottbus-Senftenberg, Niemcy
- ___ University of Applied Sciences Würzburg-Schweinfurt, Niemcy
- ___ Białoruski Narodowy Uniwersytet Techniczny, Białoruś
- ___ Moscow State University of Technology Stankin, Rosja
- ___ Zachodnioczeski Uniwersytet w Pilźnie, Czechy
- ___ Uniwersytet Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy, Słowacja
- ___ Slovak University of Technology in Bratislava, Słowacja
- ___ Kaunas University of Technology, Litwa
- ___ Vilnius University, Litwa
- ___ Techniczny Uniwersytet w Zilinie, Słowacja

Współpraca międzynarodowa – dobre przykłady:

Profesorowie wizytujący:

- ___ Prof. Irene Krebs z Brandenburgskiego Uniwersytetu Technicznego w Cottbus (Niemcy)
- ___ Prof. Pavel Serenkov z Białoruskiego Narodowego Uniwersytetu Technicznego
- ___ Prof. Milan Edl z Zachodnioczeskiego Uniwersytetu w Pilźnie
- ___ Prof. Peter Trebuna z Technicznego Uniwersytetu w Koszycach (Słowacja)
- ___ Prof. Alessandro Freddi, z Università di Bologna Academic (Włochy)

Współorganizacja międzynarodowych konferencji i warsztatów, m.in.:

- ___ we współpracy z Kaunas University of Technology (Litwa): „Innovative Applications for Knowledge Transfer Support”, International Conference on Information and Software Technologies (ICIST)
- ___ we współpracy z Vilnius University (Litwa): „Applications of Knowledge-Based Technologies in Business”, International Conference on Business Information Systems

Realizacja projektów międzynarodowych:

- ___ z Fachhochschule Würzburg-Schweinfurt (Niemcy) od 1991 r. – coroczne projekty ze studentami ICTInED
- ___ w ramach programu Europejskiej Współpracy Terytorialnej z Brandenburg University of Technology Cottbus-Senftenberg (Germany)
- ___ z Moscow State University of Technology Stankin (Rosja) - cykliczne konferencje studentów
- ___ w ramach 7 Programu Ramowego z Vienna University of Technology, Austria

Współpraca z przemysłem – dobre przykłady

- ___ Zlecenia realizowane z wykorzystaniem skaningowego mikroskopu elektronowego SEM Jeol 7600F
- ___ Współpraca z firmą URBAN przy realizacji innowacyjnych prac konstrukcyjnych i analitycznych
- ___ Badania własności mechanicznych i struktury taśm metalowych w przedsiębiorstwie Relpol S.A. Żary
- ___ Badania materiałowe detali QM 1250855 dla firmy Keiper Polska Sp. z o. o.
- ___ Prototyp Platformy Usług e-Biznesowych dla firmy Max Elektron S.A.
- ___ Zarządzanie Wiedzą w KGHM Polska Miedź S.A.

___ Międzynarodowy Konkurs Budowy Mostów 2017 (17.05.2017)

40-LECIE INŻYNIERII ŚRODOWISKA W ZIELONEJ GÓRZE

W 1967 r. utworzono w Zielonej Górze Wyższą Szkołę Inżynierską, której celem było kształcenie kadr, dla potrzeb małej i średniej przedsiębiorczości, głównie miasta i regionu, w sposób odpowiadający wysokim standardom. Na początku funkcjonowania Uczelni studentów kształcono na trzech kierunkach: *mechanicznym*, *elektrycznym* i *budownictwie*. Z czasem, odpowiadając na wyzwania społeczne, gospodarcze i cywilizacyjne regionu, rozszerzono ofertę kształcenia o kolejne kierunki studiów i specjalności. Jednym z nich była *inżynieria środowiska*. Wizja utworzenia nowego, perspektywicznego kierunku pojawiła się już po ośmiu latach od powstania WSI. Realizację pomysłu powierzono prof. Stanisławowi T. Kołaczkowskiemu. W październiku 1977 r. odbył się pierwszy nabór studentów na kierunek. Studia rozpoczęło 60 studentów. Od tego roku kształcenie studentów na kierunku inżynieria środowiska trwa nieprzerwanie.

POWOŁANIE KIERUNKU INŻYNIERIA ŚRODOWISKA

Pierwszą jednostką organizacyjną działającą w ramach zielonogórskiej Inżynierii Środowiska był Zakład Inżynierii Środowiska w Instytucie Budownictwa (01.09.1975 r.), w którym, poza prof. S.T. Kołaczkowskim, pracowało dwóch doktorów: Marek Gąsiorek i Ireneusz Wróbel oraz pięciu magistrów inżynierów: Magdalena Graczyk, Zdzisław

Prof. Stanisław Kołaczkowski,
twórca kierunku
inżynieria środowiska

Kurowski, Ruta Leśmian-Kordas, Zbigniew Lewicki i Marek Przetocki. 1 września 1977 r., zmieniono nazwę instytutu i zakładu na Instytut Budownictwa i Inżynierii Środowiska oraz na Zakład Zaopatrzenia w Wodę i Unieszkodliwiania Ścieków i Odpadów. W tym samym roku Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki wyraził zgodę na uruchomienie kierunku inżynieria środowiska. W roku

akademickim 1981/1982 na mocy znowelizowanej Ustawy o szkolnictwie wyższym doszło do reorganizacji Uczelni, w wyniku której powstały trzy wydziały: Elektryczny, Mechaniczny oraz Budownictwa i Inżynierii Sanitarnej, z siedmioma instytutami i dwa instytuty międzywydziałowe Matematyki, Fizyki i Chemii oraz Nauk Społecznych, Organizacji i Zarządzania. W ramach Wydziału Budownictwa i Inżynierii Sanitarnej powołano Instytut Budownictwa i Instytut Inżynierii Sanitarnej (1 października 1981 r.). W 1996 r. zmieniono nazwę Instytut Inżynierii Sanitarnej na Instytut Inżynierii Środowiska. W czasie istnienia Instytutu

Pracownicy Instytutu w laboratoriach przy ul. Wyspiańskiego; dr Z. Lewicki podczas wykładu z „Instalacji sanitarnych”

Hala laboratoryjna Instytutu Inżynierii Środowiska (1986 r.)

Budynek dydaktyczny A-2 w trakcie budowy (1985) i w czasie jego eksploatacji (lata 90. XX w.)

(od 1982 r.) funkcję dyrektorów kolejno pełnili: 1982-1983 prof. dr hab. inż. Jędrzej Kuczyński 1983-1990 prof. dr hab. inż. Adam Solski 1990-1991 prof. dr hab. inż. Henryk Greinert 1991-1996 zmiana struktury - system katedralno-zakładowy 1996 - prof. dr hab. inż. Andrzej Jędrzczak

ROZWÓJ INSTYTUTU

Pierwsze własne zaplecze dydaktyczno-badawcze Inżynierii Środowiska otrzymała w październiku 1979 r. Były to zaadaptowane do potrzeb kierunku dwa pawilony przy ul. Wyspiańskiego. Powierzchnia laboratoriów (1023 m²) w tych obiektach była jednak za mała dla zapewnienia właściwych warunków kształcenia i rozwoju naukowego kadry.

W październiku 1986 r. Instytut otrzymał nową halę laboratoryjną, o ogólnej powierzchni 1950 m² oraz sale w budynku dydaktycznym (A-2) o łącznej powierzchni około 1804 m².

W 1999 r. przeprowadzona została kolejna rozbudowa i modernizacja hali laboratoryjnej Instytutu, której efektem było podwyższenie standardu technicznego obiektu oraz zwiększenie powierzchni sal dydaktycznych i laboratoriów o ponad 700 m². Budynek ten (A-12) jest aktualną siedzibą Instytutu Inżynierii Środowiska.

Intensywny rozwój Instytutu w latach 1990-2000, zarówno pod względem kadrowym jak i bazy laboratoryjnej, stworzył podstawy merytoryczno-organizacyjne do ubiegania się o przyznanie uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora nauk technicznych. 31 maja 2004 r. Wydział uzyskał uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora nauk technicznych w dyscyplinie inżynierii środowiska. W grudniu tego roku odbyła się pierwsza obrona pracy doktorskiej mgr. inż. Sebastiana Węclewskiego pt. Stosowanie osadów ściekowych na terenach zieleni miejskiej jako metoda ich zagospodarowania, promotorem pracy był dr hab. inż. Andrzej Greinert, prof. UZ.

PRACOWNICY

W okresie 40 lat istnienia kierunku w Instytucie pracowało 96 pracowników dydaktycznych, 37 pracowników na stanowiskach technicznych i 6 na stanowiskach administracyjnych. W tym czasie 36 pracowników Instytutu uzyskało stopień naukowy doktora, 10 habilitację i 5 tytuł profesora. Na początku 2017 r. w Instytucie pracowało 9 samodzielnych pracowników naukowych (4 profesorów tytularnych i 5 doktorów habilitowanych, profesorów UZ), 21 doktorów i 2 magistrów.

GLÓWNE OBSZARY BADAWCZE IIŚ

- __optymalizacja systemów ciepłowniczych oraz analiza energetyczna budynków,
- __energetyka cieplna, ogrzewnictwo, wentylacja, zaopatrzenie w wodę i usuwanie ścieków,
- __oczyszczanie wody do celów bytowo-gospodarczych i przemysłowych,
- __oczyszczanie ścieków miejskich i przemysłowych,
- __przeróbka i unieszkodliwianie osadów ściekowych,
- __analiza ryzyka w składowaniu odpadów,
- __beztlenowe przetwarzanie odpadów,
- __badania w zakresie gleboznawstwa, rekultywacji i ochrony gleb,
- __kształtowanie terenów zieleni miejskiej,
- __ochrona terenów pod antropopresją - kształtowanie stref ochronnych,

Jak trafiłem na WSI w Zielonej Górze?
Wspomnienia dr. Zbigniewa Lewickiego

Gdy rozpoczynałem we wrześniu 1970 r. moją pierwszą pracę po studiach, jako asystent–stażysta w Instytucie Inżynierii Sanitarnej i Wodnej Politechniki Wrocławskiej, nie przypuszczałem, że wkrótce los zwiąże mnie na resztę życia z Zieloną Górą. Od grudnia 1972 r. zacząłem dość regularnie jeździć do Zielonej Góry za sprawą młodej, sympatycznej zielonogórzanki, późniejszej żony (od 43 lat). Wiosną 1973 r. poprosił mnie na rozmowę docent z Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Politechniki Wrocławskiej – dr inż. Mieczysław Mysiak, promotor mojej pracy magisterskiej. zaproponował mi przejście wraz z nim do WSI w Zielonej Górze w celu organizacji kierunku *inżynieria środowiska*. Po spotkaniu z ówczesnym Rektorem WSI, prof. Z. Szafranem, zachęcony perspektywą szybkiego otrzymania mieszkania, podjąłem decyzję o przeniesieniu do Zielonej Góry. 1 października 1973 r. zostałem starszym asystentem w Zespole Budownictwa Ogólnego i Przemysłowego na Wydziale Budownictwa Lądowego WSI w Zielonej Górze, prowadząc wykłady i ćwiczenia z przedmiotów: „Hydraulika” i „Instalacje budowlane”.

A doc. M. Mysiak, otrzymawszy korzystniejszą ofertę, przeniósł się na Politechnikę Rzeszowską. I tak moje aspiracje organizacyjne zostały zawieszono na ponad 1,5 roku, do czasu przyjsia na naszą Uczelnię prof. Stanisława Kołaczkowskiego. Nigdy swojej decyzji nie żałowałem.

__ocena oddziaływania na środowisko obiektów budowlanych, przemysłowych, komunikacyjnych i komunalnych, kartografia gleb obszarów antropogenicznych, badania biotoksikologiczne, fitosocjologiczne, hydrobiologiczne. Centralne Laboratorium Instytutu Inżynierii Środowiska W 2001 r. w strukturze Instytutu wydzielono Centralne Laboratorium Instytutu Inżynierii Środowiska, które w styczniu 2007 r. uzyskało akredytację systemu jakości zgodnego z normą PN EN ISO/IEC 17025:2001. Certyfikat Akredytacji PCA jest dowodem posiadania wysokich kompetencji technicznych laboratorium, wiarygodności uzyskiwanych wyników badań i analiz oraz spełniania wymagań zawartych w obowiązujących w naszym kraju aktach prawnych.

Obecnie laboratorium zatrudnia 9 osób, z których 4 są absolwentami kierunku *inżynieria środowiska* w Zielonej Górze. W laboratorium wykonywane są analizy próbek wód podziemnych i powierzchniowych, ścieków, odpadów, osadów ściekowych oraz gruntów i gleb. Laboratorium dysponuje specjalistyczną aparaturą badawczą i nowoczesnym sprzętem laboratoryjnym. Dla potwierdzenia posiadanych kwalifikacji Centralne Laboratorium corocznie bierze udział w ogólnopolskich badaniach porównawczych. Od czasu uzyskania akredytacji uczestniczyło w około 150 porównaniach uzyskując, w ponad 95 proc., wynik zadawalający (kryteria: wynik zadawalający, wynik wątpliwy i wynik

Aparatura badawczo-pomiarowa Centralnego Laboratorium Instytutu Inżynierii Środowiska

niezadawalający). Laboratorium oferuje usługi skierowane do podmiotów gospodarczych, instytucji administracji rządowej i samorządowej oraz ludności, w zakresie możliwości badawczych (w tym opracowanie naukowo-badawcze, ekspertyzy) i analitycznych. Duży potencjał badawczy oparty na licznej, doświadczonej kadrze, a także spełniający wymagania światowych standardów sprzęt pomiarowo-analityczny, gwarantuje profesjonalne i rzetelne wykonanie badań oraz sprostanie oczekiwaniom klientów w zakresie oferowanych usług.

KSZTAŁCENIE STUDENTÓW

Kształcenie młodzieży na kierunku *inżynieria środowiska*, ze specjalnością *zaopatrzenie w wodę i unieszkodliwianie ścieków i odpadów*, rozpoczęto w październiku 1977 r., przyjmując 58 studentów. W czerwcu 1982 r. 18 z nich otrzymało dyplom magistra inżyniera.

Od roku akademickiego 2007/2008 na Wydziale prowadzone są studia doktoranckie w dyscyplinie inżynieria środowiska.

Oferta dla studentów obejmuje:

— studia I stopnia - stacjonarne i niestacjonarne (3,5 roku) prowadzące do tytułu zawodowego inżyniera inżynierii środowiska;

— studia II stopnia - stacjonarne i niestacjonarne (1,5 roku) prowadzące do tytułu zawodowego magistra inżyniera inżynierii środowiska;

— studia III stopnia - stacjonarne absolwent studiów doktoranckich w zakresie inżynierii środowiska.

Do 31. grudnia 2016 r. na kierunku *inżynieria środowiska* wypromowano ponad 2750 absolwentów bardzo dobrze przygotowanych do rozwiązywania zadań projektowych i eksploatacyjnych w zakresie systemów zaopatrzenia w wodę, oczyszczania ścieków i gospodarki odpadami. Absolwent kierunku *inżynieria środowiska*, obok podstawowej umiejętności metodologii projektowania, wykonawstwa i eksploatacji urządzeń ochrony środowiska, posiada szeroką wiedzę z zakresu innych dziedzin nauki i techniki, które

mają istotny wpływ na rozwój współczesnej inżynierii sanitarnej, stanu środowiska i warunków życia społeczeństwa.

DZIAŁANIA NA RZECZ REGIONU

Jednym z celów przyświecających uruchomieniu inżynierii środowiska w Zielonej Górze była aktywna praca na rzecz podmiotów gospodarczych, komunalnych i administracji regionalnej i lokalnej. Od samego początku pracownicy włączali się w rozwiązywanie problemów związanych z technologiami, instalacjami i obiektami związanymi z oczyszczaniem wody i ścieków, składowaniem i zagospodarowywaniem odpadów, ochroną środowiska przyrodniczego, a z czasem także rekultywacją terenów zdegradowanych

Instytut z racji swojego umiejscowienia naukowego i dydaktycznego, bardzo dobrze wpisywał się i wpisuje w wojewódzkie dokumenty o randze strategicznej, w tym:

— Lubuska Regionalna Strategia Innowacji (LRSI) 2009-2015;
— Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego (SRWL) 2020;
— Strategia Rozwoju Polski Zachodniej (SRPZ) 2020;
— Program Rozwoju Innowacji Województwa Lubuskiego (PRIWL).

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

Instytut Inżynierii Środowiska w swojej historii prowadził współpracę z podmiotami zagranicznymi w formule bezpośredniej oraz jako jednostka Wydziału i Uczelni, jako partner w szerszych działaniach. Najbardziej utrwala jest współpraca z niemieckim partnerem z sąsiadującej z województwem lubuskim Brandenburgii - Brandenburgische Technische Universität Cottbus-Senftenberg, która formalnie została zainicjowana w latach 90. XX w. Największym wspólnym projektem był realizowany w ramach programu Interreg IIIA temat badawczy pt. „Ocena możliwości poprawy jakości zasobów wodnych w zbiornikach pokopalnianych i wodach podziemnych w Euroregionie Sprewa-Nysa-Bóbr”.

Budynek Instytutu Inżynierii Środowiska przy ul. prof. Z. Szafrana 15

OD WYŻSZEJ SZKOŁY ZAWODOWEJ ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ DO WYDZIAŁU ZAMIEJSCOWEGO W SULECHOWIE UNIWERSYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO

__Rozmowa z prof. dr. hab. inż. MARIANEM MIŁKIEM,
DZIEKANEM WYDZIAŁU ZAMIEJSCOWEGO
W SULECHOWIE UNIWERSYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO

__W przyszłym roku minęłaby druga dekada funkcjonowania Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sulechowie, a jakie były początki kształcenia na poziomie wyższym w Sulechowie?

W latach dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku w województwie zielonogórskim dotkliwie odczuwano brak wykształconej kadry administracyjnej. Istniała więc potrzeba stworzenia jednostki kształcącej kadry dla administracji o szerokim wachlarzu specjalności. Aby skonkretyzować działania w tym zakresie, ówczesny wojewoda zielonogórski prof. dr hab. Marian Eckert w połowie roku 1996 zaproponował mi pełnienie funkcji pełnomocnika ds. utworzenia szkoły wyższej, kształcącej w zakresie administracji. Moim zadaniem było więc przygotowanie koncepcji kształcenia, zebranie kadry dydaktycznej oraz opracowanie wniosku o utworzenie Wyższej Szkoły Administracji Publicznej w Sulechowie. Pierwotnie złożony wniosek był zgodny z ówczesnym projektem ustawy o wyższych szkołach zawodowych, która była dopiero przedmiotem prac sejmowych. Sejm przyjął ustawę 26 czerwca 1997 r., ale wprowadzone

do niej zostały dosyć istotne zmiany, które spowodowały konieczność uzupełnienia wniosku. W rezultacie podjętych działań, Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z 12 września 1998 r. została utworzona Wyższa Szkoła Zawodowa Administracji Publicznej w Sulechowie. Od decyzji

o utworzeniu uczelni do rozpoczęcia kształcenia było jeszcze daleko. Ponieważ zgodnie z ustawą, kryteria naboru na nowo utworzonych uczelniach należało podać do publicznej wiadomości co najmniej dwa miesiące przed rozpoczęciem kształcenia - dlatego kształcenie rozpoczęto od semestru zimowego, tj. od 15 lutego 1999 r. Ten półroczny okres przygotowania pozwolił na stworzenie właściwych warunków do prowadzenia dydaktyki. Zostałem jednocześnie powołany na funkcję rektora na okres jednego roku. W pierwszym okresie działalności należało wyposażyć nową uczelnię w majątek trwały - czyli prawnie przejąć obiekty znajdujące się na terenie Zespołu Szkół Administracyjnych. Pozwoliło to na szybkie rozpoczęcie prac remontowych i adaptacyjnych. Jednocześnie tworzono strukturę uczelni, przyjmowano pierwszych pracowników i kompletowano skład organów kolegialnych uczelni - Senatu i Konwentu.

__ Pan Profesor wymienia Konwent. To organ kolegialny, który chyba pojawił się jako novum w strukturach wyższych szkół zawodowych?

prof. dr hab. inż. Marian Miłek

Prof. dr hab. inż. Marian Miłek, urodził się 20 maja 1945 r. w Katowicach. W latach 1965-70 studiował na Wydziale Elektrycznym Politechniki Śląskiej. Po studiach pracował w Politechnice Śląskiej, broniąc w roku 1976 doktorat. Od roku 1980 był członkiem Komisji Zakładowej NZSS Solidarność Politechniki Śląskiej. W roku 1982 uzyskał stopień doktora habilitowanego.

Od roku 1987 pracował w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Zielonej Górze, gdzie pełnił początkowo funkcję prorektora (1987-90) oraz rektora (1990-96). W tym okresie doprowadził do przekształcenia Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Politechnikę Zielonogórską.

W okresie rządów Premiera Jerzego Buzka, w latach 1997-98 pełnił funkcję wojewody zielonogórskiego, wdrażając reformy administracji publicznej, a następnie funkcję podsekretarza stanu w Ministerstwie Skarbu Państwa, nadzorując m.in. energetykę.

W 1998 r. doprowadził do utworzenia Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sulechowie, w której do roku 2007 pełnił funkcję rektora. Uruchomił w uczelni między innymi kształcenie na kierunku *energetyka*, oraz doprowadził do powstania Centrum Energetyki Odnawialnej przy PWSZ w Sulechowie.

W latach 2005-2007 był niezależnym Senatoren RP. W czasie trwania kadencji pełnił funkcję Wiceprzewodniczącego Parlamentarnego Zespołu ds. Energetyki. Jest autorem lub współautorem ok. 80 publikacji oraz 12 książek dotyczących tematyki dokładnych pomiarów elektrycznych, przetworników pomiarowych, pomiarów wielkości nieelektrycznych oraz różnych zagadnień związanych z energetyką.

Wyższe Szkoły Zawodowe powstały jako uczelnie mające kształcić na potrzeby rynku pracy. Dlatego w pierwszym okresie ich działalności kształcenie odbywało się na specjalnościach a nie na kierunkach. Uruchomienie kształcenia na specjalnościach wymagało uproszczonej procedury, którą można było przeprowadzić w krótkim okresie czasu, co pozwalało na względnie szybkie reagowanie na zmieniającą się potrzeby rynku pracy. Utworzenie specjalności, zgodnie z ustawą miało być inicjowane przez Konwent, dlatego w Konwencie powinni znaleźć się m. in. menedżerowie z dużych przedsiębiorstw, przedstawiciele samorządów lokalnych itd., którzy najlepiej orientowali się w aktualnych i przyszłych potrzebach rynku pracy. W wielu uczelniach zawodowych członkowie Konwentu - szefowie firm dysponujący dużymi środkami wydatnie wspomagali rozwój tych uczelni. Należy zauważyć, że organ kolegialny o podobnych celach jak Konwent PWSZ, znajduje się w projekcie Ustawy 2.0 o szkolnictwie wyższym i zgodnie z zamierzeniem ustawodawcy, ma to być organ obligatoryjny we wszystkich uczelniach.

__ Pierwsi studenci pojawili się na kierunku *administracja*...

Należy przypomnieć, że w roku 1998 trwały prace nad reformą administracji publicznej. Działał tylko samorząd gminny - tworząc strukturę samorządów wojewódzkich i powiatowych. To był czas „walki” o województwo lubuskie. W pierwotnym podziale województwo zielonogórskie miało zostać przyłączone do dolnośląskiego, a gorzowskie do wielkopolskiego. Jako wojewoda zielonogórski współtworzyłem strukturę samorządową (która formalnie mogła rozpocząć działalność od 1 stycznia 1999 r.). Jednocześnie miałem pełne rozeznanie w zakresie potrzeb kształcenia administracji państwowych - od służb skarbowych i celnych począwszy. Potrzeba kształcenia dla naszej administracji okazała się ogromna. W sumie uczelnię ukończyło blisko 6 tys. absolwentów „administracji” i dzisiaj trudno znaleźć w naszym regionie urząd, w którym nie pracuje kilku absolwentów z Sulechowa.

__ A jak wyglądał, oprócz sztabowej *administracji*, zakres kształcenia w pierwszym okresie funkcjonowania Uczelni w Sulechowie?

- W 2002 r. rozpoczęto pierwszy nabór na specjalność *turystyka i rekreacja* i ponownie okazało się, że liczba kandydatów znacznie przekroczyła limity przyjęć. Po kilku latach prowadzenia kształcenia, w szczytowym okresie rozwoju uczelni, studiowało u nas łącznie blisko cztery tysiące studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Należy zauważyć, że uruchamiane specjalności wypełniały istniejące w województwie lubuskim luki w zakresie kształcenia na poziomie wyższym. Podobnie było ze specjalnościami kształcenia związanymi z rolnictwem. W tym czasie w całym województwie lubuskim nie było żadnej formy kształcenia związanej z rolnictwem. Dlatego, po przejęciu w 1999 r. przez uczelnię pałacu w Kalsku, rozpoczęto kształcenie na specjalnościach: *kształtowanie terenów zieleni* oraz *technologia żywności i żywienie człowieka*. W konsekwencji poszerzenia oferty edukacyjnej zdezaktualizowała się pierwotna nazwa uczelni. Dlatego, 21 września 2001 r. w trybie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej, uczelnia otrzymała nową nazwę - Państwowa Wyższa

Szkoła Zawodowa w Sulechowie. Podkreślenie w nazwie jej charakteru jako uczelni państwowej dotyczyło wszystkich publicznych uczelni zawodowych, było inicjowane przez rektorów tych uczelni i miało na celu odróżnienie tej grupy uczelni od żywiołowo powstających niepublicznych szkół zawodowych. W 2004 r., w ramach ujednoczenia kształcenia w UE, rozpoczęto tzw. „Procesem Bolońskim” wprowadzono dwustopniowy cykl kształcenia, przyjmując jako zasadę kształcenie na kierunku. Prowadzone w PWSZ specjalności kształcenia należało przyporządkować kierunkom, co pozwoliło na wprowadzenie w ramach kierunków ciągłości kształcenia pomiędzy wyższymi szkołami zawodowymi i uczelniami akademickimi. Należy zauważyć, że w późniejszym okresie czasu wprowadzono możliwość kontynuacji studiów na tzw. kierunkach pokrewnych.

__W jaki sposób zapewniano kadre zarówno dydaktyczną, jak i zarządzającą uczelnią?

- Od samego początku kadre dydaktyczną dobierano w taki sposób, aby „akademicy” współpracowali z praktykami. Dlatego obok profesorów prawa i administracji z Poznania i Wrocławia wykładowcami byli sędziowie z dużym doświadczeniem praktycznym i szefowie urzędów i instytucji - Regionalnej Izby Obrachunkowej, Samorządowego Kolegium Odwoławczego, Izby Skarbowej itd. Uczestnictwo praktyków w procesie dydaktycznym pozwoliło już wtedy, bez oficjalnych dokumentów ministerialnych realizować profil praktyczny. Administracja uczelni, którą tworzyli w dużej części byli pracownicy szkoły średniej, musiała się uczyć zarządzania uczelnią. W tym zakresie bardzo przydatna była pomoc administracji uczelni zielonogórskiej. Dzisiaj ta administracja, stając się administracją Uniwersytetu zdaje swój egzamin.

__Pan Profesor nadal nie wspomina o bazie Uczelni...

Kończąc drugą kadencję w 2007 r. pozostawiłem nie tylko pełne sale wykładowe, ale również całkowicie odnowiony sulechowski kampus Uczelni oraz pałac w Kalsku z całym zapleczem, obiekty wyposażone w nowoczesne laboratoria, bogato wyposażoną bibliotekę, kompleks sportowy, domy studenta itd. W tym okresie znając potrzeby szeroko rozumianego rolnictwa - z przetwórstwem żywności, podjęto decyzję o budowie Lubuskiego Ośrodka Innowacji i Wdrożeń Agrotechnicznych w Klasku (LOliWA). Równolegle dyskutowano o konieczności powstania Centrum Energetyki Odnawialnej (CEO). Funkcje LOliWA i zarys projektu został opracowany przez doc. Andrzeja Bartkiewicza, w wypadku CEO sam byłem w analogiczny sposób zaangażowany. W przypadku obu inwestycji nie bez znaczenia był fakt, że w tym okresie byłem Senatorem RP i miałem większe możliwości uzyskania środków na pokrycie udziału własnego w projektach unijnych.

Kończąc w 2007 drugą kadencję na koncie uczelni pozostawiłem blisko 5 mln zł, które pozwalały na bezkredytową realizację obu centrów badawczych. Należy zauważyć, że aktualnie badania i usługi badawcze osiągnęły już poziom akademicki i podniesienie rangi tych jednostek do akademickich można uznać jako konsekwencje rozwoju naukowego zarówno CEO jak i LOliWA.

__Co zdecydowało o rozpoczęciu działań związanych z połączeniem PWSZ w Sulechowie z Uniwersytetem Zielonogórskim?

WŁADZE DZIEKAŃSKIE WZSUZ

Dziekan Wydziału Zamiejscowego
w Sulechowie Uniwersytetu
Zielonogórskiego
PROF. DR HAB. INŻ. **MARIAN MIŁEK**

Prodziekan Wydziału Zamiejscowego
w Sulechowie Uniwersytetu
Zielonogórskiego
DR INŻ. **STANISŁAW PRYPUTNIEWICZ**

REKTORZY PWSZ W SULECHOWIE

1 września 1998 r. - 31 sierpnia 2007 r.
PROF. DR HAB. INŻ. **MARIAN MIŁEK**

1 września 2007 r. - 31 sierpnia 2015 r.
DR HAB. INŻ. **WIESŁAW MICZULSKI**, PROF. PWSZ

1 września 2015 r. - 31 sierpnia 2017 r.
PROF. DR HAB. INŻ. **MARIAN MIŁEK**

_____ Budynek Dziekanatu

STRUKTURA WZSUZ:

- ___ Instytut Administracji i Turystyki -
dyrektor doc. dr **Andrzej Łączak**
- ___ Zakład Prawa, Administracji i Ekonomii -
kierownik dr **Monika Kaczurak-Kozak**
- ___ Zakład Turystyki i Rekreacji -
kierownik doc. dr **Krzysztof Dzieńdziura**
- ___ Instytut Zarządzania i Inżynierii Rolnej -
dyrektor dr **Justyna Korycka**
- ___ Zakład Kształtowania Terenów Zieleni - kierownik dr **Hali-
na Bartkiewicz**
- ___ Zakład Technologii Żywności i Żywnienia Człowieka - kie-
rownik dr **Anna Gawrońska**
- ___ Instytutu Energetyki -
dyrektor doc. dr inż. **Julian Jakubowski**

WZSUZ w liczbach:

- 104** pracowników, w tym
 - ___ **6** profesorów
 - ___ **5** doktorów habilitowanych
 - ___ **34** doktorów
 - ___ **8** magistrów
 - ___ **51** pracowników administracyjnych i obsługi

___ Pałac w Kalsku IZiIR

W czasie dwóch kadencji poprzednich władz uczelni zmniejszyła się gwałtownie liczba studentów. Gdy kończyłem w 2007 r. pełnienie funkcji rektora na pierwszym roku studiowało 594 studentów, gdy dwa lata temu objąłem ponownie urząd rektora, zastałem na wszystkich kierunkach na I roku w sumie 56 studentów. Tak gwałtowny spadek liczby studentów był wynikiem nie tylko niżu demograficznego, zmniejszyła się aktywność uczelni w zakresie działań adresowanych na społeczność zarówno lokalną jak i regionalną. Dlatego należało podjąć działania pobudzające rozwój uczelni i zwiększające zainteresowanie młodzieży studiowaniem w Sulechowie. Działania te należało realizować w warunkach ucieczki młodzieży z naszego województwa na studia do dużych ośrodków akademickich oraz za granicę, skąd po studiach najczęściej nie wracali. Aby zatrzymać młodzież w naszym regionie należy rozwijać szkolnictwo wyższe województwa lubuskiego - nie tylko ilościowo, ale i jakościowo. Wyrazem tego jest przekształcenie PWSZ w Sulechowie w Wydział Zamiejscowy w Sulechowie Uniwersytetu Zielonogórskiego. Zmiana statusu, podniesienie rangi uczelni w Sulechowie do poziomu uniwersyteckiego, stworzy lepsze warunki rozwoju już Wydziału Zamiejscowego. Zanim to nastąpi konieczna jest ogromna praca związana z integracją dwóch uczelni różnych typów, działających według różnych przepisów prawa. Ten proces musi trwać dłuższy okres czasu - w rozporządzeniu MNiSW z grudnia ubiegłego roku jest mowa o okresie 5 lat, w którym połączone uczelnie będą otrzymywać dodatkowy bonus - na koszty połączenia. Niemniej najwięcej pracy przy połączeniu uczelni wykonujemy w tym okresie. Decyzje teraz wypracowane dotyczą spraw, które muszą być załatwiane w pierwszej kolejności - organizacja dydaktyki, przepływ środków finansowych itd.

___A przyszłość Wydziału Zamiejscowego w Sulechowie?

Jestem przekonany, że podniesienie rangi uczelni w Sulechowie da już Wydziałowi Zamiejscowemu impuls do dalszego rozwoju. Obowiązująca ustawa o szkolnictwie wyższym stanowi, że „uczelnia może tworzyć zamiejscowy wydział dydaktyczny”. Podkreślenie dydaktycznego charakteru Wydziału Zamiejscowego pozwala na utrzymanie ogromnej wartości kształcenia w wyższych szkołach zawodowych - kształcenie o profilu praktycznym, ściśle związanym z praktyką. Taki profil kształcenia wypracowano w PWSZ w Sulechowie i w nowych warunkach kształcenia będziemy go kontynuować. W tym zakresie liczymy na jeszcze większe zaangażowanie przedsiębiorców w procesie kształcenia. Dydaktyka musi posiadać również pewne cechy akademickie - dlatego liczymy na pomoc wydziałów Uniwersytetu w zakresie wzmocnienia kadry, szczególnie akademickiej. Proces ten wymaga pewnego czasu, ale jest on nieuchronny. To przenikanie kadry akademickiej wyeliminuje niezdrową konkurencję, jaka miała miejsce w ostatnich latach pomiędzy obiema uczelniami. Można więc patrzeć w przyszłość Wydziału Zamiejscowego w Sulechowie Uniwersytetu Zielonogórskiego z optymizmem.

___**Dziękuję za rozmowę i życzę powodzenia w realizacji tych zamierzeń.**

FOT. KATARZYNA ŁASIŃSKA

JAROSŁAW GOWIN PRZEDSTAWIŁ ZAŁOŻENIA NOWEJ USTAWY O SZKOL- NICTWIE WYŻSZYM

19.09.2017 PAP

Poszerzenie autonomii uczelni, ich podział na akademickie i zawodowe, możliwość organizowania egzaminów wstępnych, nowy model kształcenia doktorantów – to niektóre z założeń ustawy o szkolnictwie wyższym i nauce, przedstawione we wtorek (19 września br. – od red.) przez szefa resortu nauki Jarosława Gowina.

Prezentacja założeń tzw. Ustawy 2.0, nazywanej też „konstytucją dla nauki”, to główny punkt Narodowego Kongresu Nauki, rozpoczętego we wtorek w Krakowie.

Jak przypomniał w czasie wystąpienia wicepremier, minister nauki i szkolnictwa wyższego Jarosław Gowin, prace i konsultacje nad „konstytucją dla nauki” trwały 574 dni.

Podkreślił, że jest to „reformacja inna niż wszystkie”. „To jest wydarzenie bez precedensu, jeśli chodzi o stanowienie prawa w Polsce po roku 1989; wydarzenie, które Komisja Europejska stawia innym krajom za wzór do naśladowania przy wielkich zmianach systemowych” - zaznaczył.

Dodał, że reformę nauki i szkolnictwa wyższego postulowało, zaproponowało w głównych założeniach i przedyskutowało

samo środowisko akademickie. Zauważył, że „reformacja nauki i polskich uczelni wymaga ścisłej współpracy środowiska nauki i polityków. Wymaga też wzajemnego zaufania”.

W dwudniowym spotkaniu bierze udział ok. 3 tys. przedstawicieli środowiska akademickiego i naukowego. W ramach wystąpień, paneli oraz seminariów, na których analizowane będą konkretne propozycje regulacji ustawowych - będzie można zgłosić uwagi i propozycje odnośnie zapisów w poszczególnych częściach projektu.

Wicepremier zaznaczył, że nowa ustawa o szkolnictwie o połowę zmniejszy liczbę obowiązujących dziś przepisów, gdyż integruje materię trzech ustaw: prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o zasadach finansowania nauki oraz ustawy o stopniach i tytule naukowym, dodatkowo integruje też ustawę o kredytach i pożyczkach studenckich. O połowę ma się też zmniejszyć liczba rozporządzeń, których obecnie jest ok. 80.

Gowin poinformował, że nowa ustawa poszerzy autonomię uczelni. „Nasze uczelnie muszą być autonomiczne, co jednak nie znaczy, że mają być odizolowane czy oderwane od otoczenia” - mówił.

Jak wyjaśnił, Ustawa 2.0 zwiększa rolę statutu uczelni, do którego zostanie przeniesiona duża część zagadnień regulowanych obecnie w ustawach i aktach wykonawczych.

Zapowiedział, że na przygotowanie statutów uczelnie będą miały rok od wejścia ustawy w życie. „Ale już teraz chciałbym do rektorów zaapelować, aby - nie czekając na wejście w życie ustawy - rozpocząć refleksję nad kształtem nowych statutów” - apelował minister.

Zwrócił uwagę, że „to uczelniom, a nie ich jednostkom organizacyjnym, będą przypisane uprawnienia do prowadzenia studiów i nadawania stopni naukowych. To uczelnie, a nie wydziały, będą przedmiotem ewaluacji w przekroju poszczególnych dyscyplin”.

FOT. KATARZYNA ŁASIŃSKA

Gowin zapowiedział, że w Ustawie 2.0 znajdują się dwa programy flagowe mające wspierać dążenia uczelni do naukowej doskonałości: „Inicjatywa doskonałości: uczelnia badawcza” oraz „Regionalne inicjatywy doskonałości”.

Wicepremier podkreślał, że reforma musi iść w parze ze zwiększeniem środków na naukę i szkolnictwo, bo tylko dzięki temu polscy naukowcy będą mogli stanąć w jednym szeregu z bardzo dobrymi uczelniami zagranicznymi. Dodał, że po reformie uczelnie będą mogły dysponować otrzymywanymi środkami znacznie bardziej elastycznie.

Zauważył, że uczelnie publiczne mogły dotąd otrzymywać środki finansowe z kilkudziesięciu różnych źródeł. „Było to niesłychanie skomplikowane, bardzo nieczytelne, bardzo kłopotliwe. Teraz będzie otrzymywała te środki z mniej niż 10 źródeł - z tym, że nie oznacza to uszczuplenia środków budżetowych (...). Chodzi nam o sprawniejsze zarządzanie przepływami finansowymi w ramach samych uczelni; chodzi o umożliwienie elastycznego wydatkowania otrzymywanych środków” - mówił Gowin.

Zaapelował też do obecnych na sali polityków o ponadpartyjne porozumienie na rzecz zwiększenia nakładów na naukę i szkolnictwo. „To po prostu polska racja stanu” - podkreślił Gowin.

Zdaniem ministra, jednym z najważniejszych punktów nowej ustawy jest wprowadzenie nowego modelu kształcenia doktorantów. Zapowiedział, że nowa ustawa o uczelniach wprowadza kształcenie w szkołach doktoranckich i zmiany w systemie stypendialnym.

Nowy model będzie oparty na dwóch trybach. „Kształcenie w szkołach doktoranckich, które zastąpią obecne zbyt wąskie studia doktoranckie, i kształcenie eksternistyczne, będące ulepszoną wersją kształcenia z wolnej stopy. Likwidujemy niestacjonarne studia doktoranckie, ich poziom skuteczności jest rażąco niski. Szkoły doktoranckie to model znany na świecie” - wyjaśnił Gowin.

„Szkoła doktorska będzie mogła być założona dla co najmniej dwóch dyscyplin, w których uczelnia posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora. Szkoły doktorskie będą też mogły być tworzone wspólnie przez uczelnie, instytuty PAN czy instytuty badawcze. Chcemy zacieśnić współpracę między uczelniami a instytutami badawczymi i instytutami PAN” - zadeklarował minister. Podkreślił, że jeżeli Polska chce mieć innowacyjną gospodarkę i nowoczesne państwo, to naukowcy muszą być obecni we wszystkich działach kluczowych działań.

Drugą zmianą, jeśli chodzi o kształcenie doktorantów, ma być powszechny system stypendialny.

„Doktoranci nie mogą przymierać głodem. Minimalna wysokość stypendium będzie wynosiła 110 proc. minimalnego wynagrodzenia przez pierwsze dwa lata, a po ocenie śródkresowej - wzrośnie do minimum 170 proc. Z naszych szacunków wynika, że to będzie jeden z najkosztowniejszych elementów reformy, ale naprawdę jest konieczny. Jestem pewien, że to zmiana absolutnie konieczna, (...) kształcenie przyszłych elit to polska racja stanu. Planujemy także wprowadzenie ewaluacji szkół doktorskich z udziałem międzynarodowych ekspertów i szereg innych rozwiązań zmierzających do podniesienia jakości doktorantów” - zadeklarował wicepremier.

Minister wymieniał też problemy uczelni, np. nieracjonalne podejście do kształtowania oferty dydaktycznej, „dziwaczne” kierunki studiów oderwane od realnych potrzeb studentów i rynku pracy, ułomności związane z biurokracją (zwłaszcza przepis dotyczący minimów kadrowych), nieskuteczność systemu w kwestii eliminowania niskiej jakości studiów.

„W poprzedniej kadencji zaledwie 2 proc. ocen PKA to były oceny negatywne - a to oznacza, że te oceny miały charakter w gruncie rzeczy na pół fikcyjny” - zauważył Gowin.

Za ważną zmianę dotyczącą trybu prowadzenia studiów Gowin uważa zerwanie z minimami kadrowymi. „Kiedyś minima kadrowe to był instrument chroniący przed patologiami. Dzisiaj minima kadrowe w warunkach

nizu demograficznego stają się coraz częściej balastem” - mówił.

Zamiast minimów - resort chce, by na studiach o profilu praktycznym co najmniej 50 proc. godzin prowadzili nauczyciele akademicy zatrudnieni w danej uczelni jako w podstawowym miejscu pracy. Na profilu ogólnoakademickim próg ten ustalono na poziomie 75 proc.

W opinii Gowina efektem odejścia od minimów kadrowych będzie wzmocnienie roli oceny PKA.

MNiSW przewiduje też ocenę kompleksową, która „pozwoli zweryfikować, w jakim stopniu sama uczelnia jest w stanie zadbać o jakość kształcenia” - mówił Gowin. Wypracowanie kryteriów i procedur opartych na międzynarodowych standardach uwzględniających polską specyfikę nastąpić ma w ciągu dwóch lat.

W nowej ustawie spełnione mają być też postulaty Parlamentu Studentów - nastąpi odejście od umów między studentami a uczelniami. W ich miejsce pojawią inne narzędzia ochrony praw studenta - np. katalog statych opłat pobieranych od studentów.

Jakość kształcenia mają poprawić nowe rozwiązania, np. wydłużenie czasu trwania studiów niestacjonarnych. W opinii Gowina studia niestacjonarne powinny bowiem dawać taki sam zasób wiedzy i umiejętności, jak studia stacjonarne.

Szef resortu nauki wskazał, że nowa ustawa o uczelniach znosi obowiązek habilitacji.

„Habilitacja będzie - tak, jak dotychczas - przepustką do promowania nowych doktorów i do recenzowania rozpraw doktorskich. (...) Zarazem likwidujemy obowiązek habilitacji, a także związek pomiędzy habilitacją a różnego rodzaju minimami kadrowymi (...) czy innymi uprawnieniami, które dzisiaj przysługują osobom z habilitacją” - powiedział wicepremier.

Jarosław Gowin przekonywał również, że Polska musi „otworzyć się na fakt, że kilkadziesiąt tysięcy młodych, często wybitnie zdolnych polskich naukowców rozjechało się po wejściu Polski do Unii Europejskiej po najlepszych uniwersytetach świata (...) i oni są tam pełnymi profesorami”. Dodął, że po powrocie do Polski zostaliby oni na powrót adiunktami. Aby ułatwić młodym wybitnym naukowcom powrót do kraju - wyjaśnił szef resortu nauki - nowa ustawa wprowadzi „szybką ścieżkę”, umożliwiającą uzyskanie habilitacji, jak to określił Gowin, „w pewnym sensie automatycznie” dla laureatów grantów ERC (Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych) i innych prestiżowych konkursów grantowych.

Uspokoił przy tym, że tradycyjna ścieżka uzyskania habilitacji zostanie zachowana, „z modyfikacjami mającymi podnieść jej jakość”.

Według wicepremiera po reformie zmianie ulegnie system ewaluacji jednostek naukowych. Uprawnienia do nadawania stopni naukowych w danej dyscyplinie będą zależne od jakości prowadzonych badań naukowych wyrażonej kategorią naukową.

Wyjaśnił, że punktem wyjścia do ewaluacji będzie wprowadzenie nowej klasyfikacji dyscyplin. W centralnie regulowanej klasyfikacji jest 8 obszarów wiedzy i 22 dziedziny, w ramach których wydzielono aż 102 dyscypliny. „Kompletnie nie służy to jakości badań naukowych” - mówił. „Uznałem, że rozwiązaniem optymalnym będzie przetransponowanie na polski grunt klasyfikacji OECD” - powiedział Gowin, choć - jak dodał - nie da się jej przenieść jeden do jednego.

Zaznaczył, że rodzimy system ewaluacji jednostek naukowych to dziś „biurokratyczne ćwiczenie, które zbyt rzadko wspiera prawdziwą doskonałość naukową”.

Obecnie możliwość nadawania habilitacji mają np. jednostki z najniższą kategorią naukową C. „Chcę z tą sytuacją skończyć” - podkreślił minister Gowin.

Jak zapowiedział, rola kategoryzacji jednostek naukowych zdecydowanie wzrośnie. Będzie pięć, a nie cztery kategorie naukowe: A+, A, B, C oraz nowa B+. „To od kategorii B+ zaczną się uprawnienia do nadawania stopnia doktora” - mówił. Kategorie A i A+ dadzą uprawnienia do nadawania habilitacji.

Minister poinformował, że wsparty zostanie program podniesienia standardów wydawniczych i naukowych polskich czasopism; podniesiona zostanie też waga monografii; planowane jest również przygotowanie wykazu wydawców naukowych. „Istotnym kryterium w nowej ewaluacji będzie również wpływ społeczny, gdzie kluczową rolę odegra ocena ekspercka” - powiedział.

Po zmianach oceniane będą uczelnie lub instytuty w ramach poszczególnych dyscyplin, w których prowadzą badania naukowe. Dzięki temu - jak mówił - historycy będą porównywani z historykami, a językoznawcy z językoznawcami.

Gowin wyjaśnił, że resort nauki chciałby, by uczelnie miały możliwość wprowadzenia egzaminów wstępnych na studia; w procesie rekrutacji będzie musiał być uwzględniany także wynik matur. Za wyniki matur będzie można uzyskać łącznie nie mniej, niż 50 proc. uzyskanych punktów.

Wicepremier zapewnił również, że na uczelniach zostanie utrzymany tzw. system boloński. Jak jednak dodał, po wytończeniu grupy tzw. uczelni badawczych, uczelnie z tej grupy „będą miały swobodę w określaniu trybu studiów”.

Podczas kongresu zabrał także przewodniczący panelu ekspertów Komisji Europejskiej, którzy na prośbę Gowina przygotowali raport dot. polskiego systemu szkolnictwa wyższego, prof. Georg Winckler. W swoim przemówieniu Winckler mówił o problemach, z jakimi boryka się Polska, jeśli chodzi o naukę i szkolnictwo wyższe. Zwracał uwagę na niskie nakłady na badania i rozwój. „Musicie zwiększyć finansowanie” - mówił. Wspomniał też o problemach z mobilnością polskich naukowców i niedostatecznym umiędzynarodowieniu naszej nauki. Jego zdaniem młodzi naukowcy powinni mieć większą możliwość prowadzenia samodzielnych badań.

Przewodniczący Rady Narodowego Kongresu Nauki prof. Jarosław Górniak wspominał, jaki proces środowisko akademickie i resort nauki przeszły, aby doprowadzić do powstania ustawy. Zaznaczył, że reforma była oczekiwana przez środowisko akademickie. „Towarzyszy nam przeświadczenie, że nauka jest zróżnicowana, zróżnicowane muszą być także miary osiągnięć i rozwiązania, ale za każdym razem muszą nas prowadzić do jednego - do jakości” - powiedział.

Narodowy Kongres Nauki jest początkiem ponaddwumiesięcznego okresu konsultacji projektu „konstytucji dla nauki”. MNiSW chce, by nowa ustawa o szkolnictwie wyższym zaczęła obowiązywać od 1 października 2018 r. Jarosław Gowin już wcześniej deklarował, że liczy na to, że na przelomie 2017/2018 r. rząd przyjmie ustawę i skieruje ją do prac parlamentarnych. We wtorek w Krakowie powiedział, że wystąpienie publiczne Ustawy 2.0 może się odbyć w styczniu 2018 r.

Beata Kołodziej (PAP)

ŹRÓDŁO: PAP - Nauka w Polsce - www.naukawpolsce.pap.pl

<http://naukawpolsce.pap.pl/aktualnosci/news,459723,jaroslaw-gowin-przedstawil-zalozenia-nowej-ustawy-o-szkolnictwie-wyzszym.html>

PROFESOR TADEUSZ BILIŃSKI HONOROWYM OBYWATELEM ZIELONEJ GÓRY

_Marek Dankowski

Z przyjemnością informujemy, że 29 sierpnia 2017 r. członkowie Rady Miasta Zielona Góra, w okolicznościowej uchwale zdecydowali, że Profesorowi Tadeuszowi Bilińskiemu z Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska UZ zostanie nadany tytuł honorowego obywatela Zielonej Góry.

Okolicznościowy dyplom i medal honorowego obywatela Zielonej Góry zostały Profesorowi wręczone na uroczystej sesji Rady Miasta, która odbyła się 5 września 2017 r., w zielonogórskim Planetarium Wenus. Z wnioskiem do Rady Miasta wystąpił Prezydent Miasta Zielona Góra, Janusz Kubiczki.

Profesor Tadeusz Biliński urodził się 4 grudnia 1932 r. w miejscowości Trzemeszno na pograniczu Wielkopolski i Kujaw. W grudniu 1939 r., wraz z całą rodziną został przesiedlony do Generalnej Guberni, początkowo do Garwolina k/Warszawy, później kolejno Lublina, Garbatki i wreszcie do Częstochowy.

Po wojnie rodzina Profesora wróciła do Trzemeszna, a on sam zdał egzamin do II klasy tamtejszego Gimnazjum i Liceum, by od roku 1947 kontynuować naukę w Poznaniu, gdzie w 1950 r. zdaje maturę w Gimnazjum i Liceum Św. Marii Magdaleny.

Po maturze profesor pracował przez rok jako robotnik w Oddziale Drogowym PKP w Poznaniu, a w 1951 r. rozpoczął studia na Wydziale Budownictwa Lądowego Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Poznaniu, które ukończył ze stopniem inżyniera w 1954 r. Następnie kontynuował studia na Politechnice Poznańskiej, gdzie w 1956 r. otrzymał tytuł magistra inżyniera budownictwa lądowego w specjalności konstrukcje budowlane. Dodatkowo, w latach 1956-1959, Profesor poszerzał swoje wykształcenie na studiach aspiranckich w Katedrze Budownictwa Politechniki Poznańskiej, a także w okresie 1957-1961 studiował zaocznie matematykę na Wydziale Matematyczno-Fizycznym na Uniwersytecie Wrocławskim.

PRACA ZAWODOWA

Początki działalności zawodowej Profesora związane są z Politechniką Poznańską, gdzie w 1959 r. rozpoczął pracę, najpierw w Katedrze Budownictwa, a potem w Instytucie Technologii i Konstrukcji Budowlanych. W roku 1965 uzyskał stopień doktora nauk technicznych, następnie w roku 1972, już na Politechnice Wrocławskiej, stopień doktora habilitowanego.

W okresie 1968-1978 decyzją Ministra Nauki Szkolnictwa Wyższego i Techniki piastuje stanowisko docenta etatowego, początkowo na Wydziale Budownictwa Lądowego Politechniki Poznańskiej, a od 1976 r. w Instytucie Budownictwa Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Zielonej Górze. Jednocześnie od 1976 r. do września 1981 r. pełni funkcję rektora WSI w Zielonej Górze.

Tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego nadaje mu Rada Państwa w roku 1978, natomiast tytuł profesora zwyczajnego w roku 1987.

W latach 1982-1984 został zatrudniony w ramach kontraktu zagranicznego jako wykładowca na Uniwersytecie Technicznym w Oranie w Algierii. W 1984 r. prof. Tadeusz Biliński wraca do Zielonej Góry i tutaj w Wyższej Szkole Inżynierskiej obejmuje funkcję prorektora ds. nauczania i wychowania i jednocześnie zostaje dyrektorem Instytutu Technologii i Organizacji Budownictwa, którą to funkcję sprawuje do roku 1987. W kolejnych latach był prodziekanem Wydziału Budownictwa i Inżynierii Sanitarnej (1987-1990), dyrektorem Instytutu Budownictwa (1996-2002) oraz kierownikiem Zakładu Budownictwa Ogólnego i Architektury (2002-2006).

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

Profesor Tadeusz Biliński jest autorem lub współautorem około 300 publikacji naukowych, w tym ok. 30 monografii. Jedną z ważnych pozycji książkowych jest wydana w 2011 r. monografia pt. *Organizacyjny, dydaktyczny i naukowy rozwój kierunku budownictwo*, opisująca rozwój tego kierunku na uczelni zielonogórskiej.

Z inicjatywy Profesora organizowane są i przeprowadzane na naszej Uczelni cykliczne konferencje naukowe, obecnie o renomie międzynarodowej. Należą do nich szczególnie uznane w środowisku naukowym, takie jak konferencja *Konstrukcje Zespólone* i konferencja *Renowacja budynków i modernizacja obszarów zabudowanych*.

Profesor był również członkiem komitetów honorowych

i naukowych wielu zjazdów, kongresów i konferencji krajowych i międzynarodowych.

Prowadził liczne seminaria naukowe, współpracował z różnymi instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami naukowymi tak krajowymi jak i zagranicznymi, na przykład w Belgii czy w Niemczech.

DZIAŁALNOŚĆ STOWARZYSZENIOWA, POSELSKA I POLITYCZNA

Profesor Tadeusz Biliński był niezwykle aktywnym uczestnikiem życia społecznego i politycznego w skali zarówno lokalnej jak i kraju. Na przykład od 1985 r., przez pięć kolejnych kadencji był posłem w Sejmie Rzeczypospolitej i w tym czasie był m. in. Członkiem Delegacji Parlamentarnej Polski do Parlamentu UE, piastował także funkcje przewodniczącego sejmowej komisji Polityki Przestrzennej, Budowlanej i Mieszkaniowej. Za całokształt pracy w parlamencie otrzymał niezwykle cenny wyraz uznania w postaci Pucharu Fair Play przyznanego mu przez posłów, członków Komisji.

Profesor działał aktywnie również w licznych stowarzyszeniach związanych m.in. budownictwem, problematyką racjonalizacji użytkowania energii, czy spółdzielczością mieszkaniową.

Za wybitne zasługi i zaangażowanie w pracy naukowej, dydaktycznej i stowarzyszeniowej Profesor był wielokrotnie odznaczany, m.in. Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1978), Krzyżem Kawalerskim i Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (1978 i 1989), Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą OOP (2000) i innymi odznaczeniami oraz nagrodami.

Profesor Tadeusz Biliński jest wdowcem. Ma dwóch dorosłych synów oraz dwoje wnucząt. Mieszka w Zielonej Górze i wciąż pracuje zawodowo. Po pracy lubi odpoczynek na tonie natury, uwielbia muzykę poważną.

Panu Profesorowi serdecznie gratulujemy honorowego tytułu.

ARTETERAPIA NA UZ?

18 września br. na Uniwersytecie Zielonogórskim odbyło się spotkanie władz rektorskich z szerokim gronem specjalistów w celu omówienia możliwości utworzenia na naszym uniwersytecie nowego, interdyscyplinarnego kierunku kształcenia *arteterapia* (terapia przez sztukę). Gości specjalnymi było dwoje - przebywający w Polsce **David Read Johnson** - profesor kliniczny w Katedrze Psychiatrii Uniwersytetu Medycznego Yale oraz dyrektor Post Traumatic Stress Center w New Haven oraz **Ewa Minge**, znana polska projektantka mody, założycielka Fundacji Black Butterflies, która świadczy kompleksową pomoc i wsparcie osobom doświadczonym ciężkimi chorobami, w tym nowotworowymi wykorzystując arteterapię właśnie.

W spotkaniu uczestniczyły także prof. **Wita Szulc** - współzałożycielka i przewodnicząca Zarządu Głównego Stowarzyszenia Arteterapeutów Polskich „Kajros” i reprezentantka Polski w ECARTE (Europejskim Konsorcjum Edukacji

Arteterapeutów) oraz wiceprzewodnicząca SAP „Kajros” - dr **Anita Stefańska**. Uniwersytet Zielonogórski reprezentowali dziekani zainteresowanych wydziałów, tj. Wydziału Artystycznego, Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu oraz Wydziału Pedagogiki, Psychologii i Socjologii.

Inicjatorką powołania na UZ unikatowego w skali kraju kierunku jest prof. **Alicja Kuczyńska** z Instytutu Psychologii.

Profesor D.R. Johnson zaprezentował schemat kształcenia możliwy do zastosowania na naszej uczelni i zadeklarował wszelką pomoc przy tworzeniu programu, uruchomieniu studiów w j. angielskim, ale przede wszystkim pomoc w pozyskaniu specjalistów.

Wszyscy obecni po długiej dyskusji zgodnie zadeklarowali chęć współpracy przy organizacji nowego kierunku studiów. Teraz trzeba jeszcze tylko znaleźć dla niego źródło finansowania, a tego organizatorzy zamierzają szukać w programach ministerialnych, ale nie tylko.

Profesor David Read Johnson jest pionierem i czołową postacią dramaterapii w Stanach Zjednoczonych oraz autorytetem w tej dziedzinie na świecie. David Read Johnson był inicjatorem powstania, członkiem założycielem i przewodniczącym National Association of Drama Therapy, organizacji ustalającej standardy zawodu i kształcenia drama terapeutów w Stanach Zjednoczonych.

W ważnym okresie kształtowania się terapii sztuką jako dziedziny i zawodu był przez wiele lat przewodniczącym National Coalition of Creative Arts Therapies Associations, skupiającej zawodowe organizacje wszystkich terapii sztuką. W tym czasie był również redaktorem naczelnym Arts in Psychotherapy, głównego interdyscyplinarnego periodyku w tej dziedzinie. David Johnson był także dyrektorem kształcącego terapeutów sztuką Institutes for the Arts in Psychotherapy w Nowym Jorku. Jest twórcą Developmental Transformation, metody dramaterapii szeroko stosowanej w Stanach Zjednoczonych. Kształcenie w Developmental Transformation od lat prowadzone jest w wielu krajach świata. David Johnson jest ekspertem w dziedzinie terapii zaburzeń post traumatycznych.

Uczy i wykłada międzynarodowo i jest autorem wielu publikacji z dziedziny dramaterapii, terapii sztuką i terapii zaburzeń post traumatycznych.

esa

GALERIA UNIWERSYTECKA

MALARSTWO DYPLOMY 2017

28 września bieżącego roku w Galerii Biblioteki Uniwersytetu Zielonogórskiego przy al. Wojska Polskiego 71 odbyło się otwarcie wystawy Malarstwo Dyplomy 2017.

Jest to już III edycja. Dyplomy zostały zrealizowane w Zakładzie Malarstwa Instytutu Sztuk Wizualnych UZ, w pracowniach prowadzonych przez prof. Stanisława R. Kortykę, dr hab. Magdalenę Gryskę, prof. UZ i dr hab. Normana Smużniaka, prof. UZ.

Kurator wystawy prof. Stanisław R. Kortyka, współpraca dr Janina Wallis. Wystawę można zwiedzać do 16.10.2017 r.

JAN PAMUŁA GRAFIKA CYFROWA I ANALOGOWA

W piątek, 20 października 2017 r. o godz. 13.00 Galeria Biblioteki Uniwersytetu Zielonogórskiego przy al. Wojska Polskiego 71 zaprasza na otwarcie wystawy prof. Jana Pamuły z Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie.

Artysta zaprezentuje prace z cyklu Grafika cyfrowa i analogowa. Wystawie będzie towarzyszył wykład pt. „Grafika komputerowa - wybrane problemy i doświadczenia osobiste”. Profesor Jan Pamuła pełnił funkcję Prezesa Stowarzyszenia Międzynarodowego Triennale Grafiki w Krakowie. Kuratorką wystawy jest dr Janina Wallis, dyplomowany kustosz. Wystawę można zwiedzać w terminie od 20.10.2017-31.01.2018 r.

PROSTO DO ŹRÓDŁA

GLOBALNA SIĘĆ DETEKTORÓW LIGO-VIRGO OTWIERA NOWĄ ERĘ BADAŃ FAL GRAWITACYJNYCH OBSERWUJĄC ZLEWANIE SIĘ CZARNYCH DZIUR W UKŁADZIE PODWÓJNYM

Dr hab. Dorota Gondek-Rosińska, prof. UZ: *Po raz pierwszy nasz europejski detektor Advanced Virgo, w budowie którego Polska miała udział, zaobserwował wspólnie z detektorami LIGO sygnał fal grawitacyjnych ze zlewających się dwóch czarnych dziur. Dzięki sieci trzech detektorów możemy przeprowadzić nowe testy teorii grawitacji oraz znacznie polepszyć dokładność w wyznaczeniu odległości do źródła i jego pozycji na niebie.*

Kolejne odkrycia przed nami...

Konsorcja Virgo Collaboration i LIGO Scientific Collaboration ogłaszają pierwszą wspólną detekcję fal grawitacyjnych. Jest to już czwarta z kolei obserwacja fal grawitacyjnych wytworzonych podczas zlewania się dwóch czarnych dziur. Detekcja ta ma ważne astrofizyczne konsekwencje, ale oprócz tego posiada jeszcze dodatkowy atut: jest to pierwszy statystycznie istotny sygnał fali grawitacyjnej zarejestrowany przez detektor Advanced Virgo. Odkrycie to ujawnia naukowy potencjał sieci złożonej z trzech, a nie dwóch jak do tej pory, detektorów fal grawitacyjnych, wyrażony przez lepszą lokalizację źródła fal grawitacyjnych na niebie i możliwość badania polaryzacji tych fal.

Trzy detektory dokonały swojej obserwacji 14 sierpnia 2017 r. o godz. 10:30:43 czasu UTC. Dwa amerykańskie detektory należące do Laser Interferometer Gravitational-Wave Observatory (LIGO, Laserowe Interferometryczne Obserwatorium Fal Grawitacyjnych), położone w Livingston w stanie Louisiana i w Hanford w stanie Washington, oraz detektor Advanced Virgo zlokalizowany w Europejskim Obserwatorium Grawitacyjnym (EGO) w Cascinie w pobliżu Pizy we Włoszech, zarejestrowały fale grawitacyjne wytworzone w procesie zlewania się dwóch czarnych dziur o masach gwiazdowych. Odkrycie to opisano w artykule przyjętym do publikacji w czasopiśmie Physical Review Letters (treść artykułu można znaleźć na stronie <https://dcc.ligo.org/P170814> lub <https://tds.virgo-gw.eu/GW170814>; artykuł będzie też dostępny 27 września w repozytorium arXiv), zostało dokonane przez Virgo Collaboration oraz LIGO Scientific Collaboration, w skład którego wchodzi konsorcja GEO Collaboration i OzGrav.

Jest rzeczą wspaniałą móc zobaczyć pierwszy sygnał fali grawitacyjnej w naszym nowym detektorze Advanced Virgo i to zaledwie dwa tygodnie licząc od momentu, gdy detektor zaczął oficjalnie zbierać dane, mówi Jo van den Brand z Nikhef i VU University Amsterdam, rzecznik konsorcjum Virgo Collaboration. To wielka nagroda za całą pracę włożoną w projekt Advanced Virgo, w ramach którego przeprowadzono trwającą sześć ostatnich lat modernizację detektora.

Zarejestrowane fale grawitacyjne c zmarszczki w przestrzeni i czasie - zostały wyemitowane w czasie ostatnich chwil przed połączeniem się dwóch czarnych dziur o ma-

sach około 31 i 25 mas Słońca i położonych w odległości ok. 1,8 mld lat świetlnych od nas. Nowo powstała rotująca czarna dziura ma masę około 53 mas Słońca, co oznacza, że w czasie zlewania się czarnych dziur około 3 masy Słońca zostały zamienione w energię wyemitowanych fal grawitacyjnych.

To dopiero początek obserwacji wykonywanych przez sieć pracujących wspólnie detektorów Virgo i LIGO, mówi David Shoemaker z MIT, rzecznik konsorcjum LIGO Scientific Collaboration. W kolejnej kampanii obserwacyjnej planowanej na jesień 2018 spodziewamy się jednej lub więcej takich detekcji tygodniowo.

Detektor Advanced Virgo dołączył do kampanii obserwacyjnej O2 1-szego sierpnia 2017 roku o godzinie 10:00 czasu UTC. Nastąpiło to po zakończeniu wieloletniego projektu modernizacji tego detektora oraz po miesiącach intensywnej pracy nad zwiększaniem jego czułości. Wykryty sygnał został zaobserwowany w czasie rzeczywistym w danych zebranych przez każdy z trzech detektorów projektów LIGO i Virgo. Chociaż detektor Advanced Virgo jest aktualnie mniej czuły od detektorów LIGO, dwa niezależne algorytmy stosowane do wykrywania sygnałów w danych wykorzystujące informacje gromadzone przez wszystkie trzy detektory, w jednoznaczny sposób pokazały, że dane zebrane przez detektor Advanced Virgo zawierają znaczący sygnał.

Warto podkreślić, że objętość obszaru Wszechświata, w którym z dużym prawdopodobieństwem znajduje się źródło zarejestrowanego sygnału, maleje ponad 20-krotnie w sytuacji, gdy sygnał jest wykrywany przez sieć trzech detektorów, w porównaniu z sytuacją, w której sygnał jest zarejestrowany przez dwa detektory. Również obszar na niebie, w którym z dużym prawdopodobieństwem znajduje się źródło sygnału GW170814, ma rozmiar tylko 60 stopni kwadratowych, czyli jest 10-krotnie mniejszy niż byłby, gdyby sygnał został wykryty tylko przez detektory LIGO. Udział detektora Advanced Virgo poprawia również dokładność, z jaką można wyznaczyć odległość do źródła sygnału. Możliwość lokalizacji źródła w mniejszej objętości jest bardzo ważna, ponieważ spodziewamy się, iż w czasie zlewania się niektórych układów zwartych obiektów - w szczególności tych zawierających gwiazdy neutronowe - będzie również wytwarzane, oprócz fal grawitacyjnych, promieniowanie elektromagnetyczne o szerokim widmie. Dokładna informacja o położeniu źródła na niebie umożliwiła 25 zespołom obserwacyjnym poszukiwanie sygnału elektromagnetycznego związanego z sygnałem zarejestrowanym przez LIGO i Virgo. Wynik tych poszukiwań był negatywny, zgodnie z tym czego się spodziewamy w przypadku procesu zlewania się czarnych dziur.

Położenie detektora Advanced Virgo na Ziemi, odmienne od detektorów LIGO, pozwala testować inne przewidywania ogólnej teorii względności niż do tej pory, np. moż-

liwia badanie polaryzacji fal grawitacyjnych. Polaryzacja opisuje jak czasoprzestrzeń jest deformowana przez falę grawitacyjną w każdym z trzech wzajemnie prostopadłych kierunków. Wstępna analiza sygnału GW170814 pozwala przetestować dwa skrajne przypadki: z jednej strony hipotezę, że fala posiada jedynie polaryzację dopuszczoną przez ogólną teorię względności; z drugiej zaś strony przypuszczenie, że polaryzacja fali jest całkowicie niezgodna z tą teorią. Analiza danych pokazała, że przewidywania teorii Einsteina są zgodne z obserwacjami. *Przez wiele lat członkowie konsorcjów Virgo Collaboration i LSC wspólnie analizowali dane, by wydobyć cenne informacje z zarejestrowanego sygnału. Jednoczesne obserwacje prowadzone przez trzy detektory otwierają nowe możliwości, pozwalając na przeprowadzenie dalszych fundamentalnych testów przewidywań teoretycznych*, mówi Frédérique Marion, doświadczona badaczka z LAPP w Annecy we Francji. Inne testy ogólnej teorii względności przeprowadzone dzięki poprzednim odkryciom również pokazują bardzo dobrą zgodność obserwacji z ogólną teorią względności.

Advanced Virgo jest detektorem fal grawitacyjnych drugiej generacji wybudowanym i obsługiwany przez konsorcjum Virgo Collaboration. Giovanni Losurdo z INFN, który miał wielki wkład w doprowadzeniu projektu Advanced Virgo do końca, mówi: *Ta detekcja jest kamieniem milowym dla wszystkich ludzi, którzy poświęcili swój czas na rozpoczęcie, rzeczywistnienie i działanie Virgo i Advanced Virgo, przede wszystkim dla Alaina Brilleta i Adalberto Giazotto. Całe przedsięwzięcie opierało się od samego początku na wizjonerskim celu: utworzenia sieci detektorów zdolnej do lokalizacji źródła na niebie i rozpoczęcia badania Wszechświata w wieloaspektowy sposób. I wreszcie, po dziesięcioleciach, udało się to zrealizować*. Projekt detektora Advanced Virgo został opracowany 10 lat temu w czasie, gdy detektor Virgo zaczął zbierać pierwsze dane. Agencje finansujące zatwierdziły projekt Advanced Virgo w grudniu 2009 roku. Po zakończeniu obserwacji przez

Virgo w październiku 2011 roku, rozpoczęły się prace nad Advanced Virgo.

Detektor Advanced Virgo został uruchomiony w lutym 2017 r. W kolejnych miesiącach czułość instrumentu uległa znacznej poprawie dzięki pracom charakteryzującego i minimalizującego źródła różnego rodzaju szumów. Pierwszego sierpnia, gdy czułość osiągnięta przez Advanced Virgo pozwoliła na obserwację Wszechświata o objętości ponad 10 razy większej niż w przypadku detektora Virgo, detektor Advanced Virgo dołączył do detektorów LIGO by wspólnie prowadzić obserwacje przez ostatnie cztery tygodnie kampani obserwacyjnej O2. *Modernizacja Virgo do Advanced Virgo miała na celu znaczne zwiększenie czułości naszego detektora, aby zmaksymalizować prawdopodobieństwo wykrycia sygnałów fal grawitacyjnych*, mówi Federico Ferrini, dyrektor Europejskiego Obserwatorium Grawitacyjnego. *Osiągnięcie dużej czułości detektora, koniecznej dla wspólnego zbierania danych przez sieć trzech detektorów, pochłonęło wiele lat intensywnej i innowacyjnej pracy. W związku z pierwszą obserwacją dokonaną przez Advanced Virgo, pragnę wyrazić swoje uznanie dla zaangażowania członków konsorcjum Virgo, personelu EGO i uczestniczących laboratoriów*.

Advanced LIGO jest projektem dysponującym dwoma detektorami fal grawitacyjnych drugiej generacji. Są to identyczne interferometry laserowe zlokalizowane w Stanach Zjednoczonych, jeden w Hanford, WA, a drugi w Livingston, LA. W celu wykrycia fal grawitacyjnych detektory LIGO wykorzystują interferometrię laserową, tak jak detektor Advanced Virgo. Począwszy od września 2015 r. detektory LIGO przeprowadziły dwie kampanie obserwacyjne. Druga kampania, nazwana O2, rozpoczęła się 30 listopada 2016 r. i zakończyła się 25 sierpnia 2017 r.

David Reitze z Kalifornijskiego Instytutu Technologicznego (Caltech), dyrektor Laboratorium LIGO, dodaje: *Dokonując tej pierwszej wspólnej rejestracji przez detektory LIGO i Virgo, zrobiliśmy jeden krok dalej w głąb kosmosu*

fal grawitacyjnych. Projekt Virgo dostarcza nowych możliwości wykrywania i lepszego lokalizowania źródeł fal grawitacyjnych, które niewątpliwie doprowadzą do ekscytujących i nieoczekiwanych wyników w przyszłości.

**

Współpraca pomiędzy projektami LIGO i Virgo dojrzewała w ciągu ostatniej dekady. Wspólne spotkania i wspólna analiza danych scementowała społeczność naukowców. Koordynacja i planowanie obserwacji prowadzonych przez wszystkie trzy detektory są konieczne do osiągnięcia maksymalnej ilości wyników naukowych. W szczególności znaczna poprawa dokładności lokalizacji źródeł fal grawitacyjnych jest wielką nadzieją na przyszłość astronomii wieloaspektowej (multimessenger astronomy). **Kolejne wyniki oparte na danych zebranych przez trzy detektory zostaną ogłoszone wkrótce; analiza tych danych jest obecnie w ostatniej fazie.**

**

Projekt Virgo to ponad 280 fizyków i inżynierów należących do 20 różnych europejskich grup badawczych: sześć grup reprezentuje Centre National de la Recherche Scientifique (CNRS) we Francji; osiem z Istituto Nazionale di Fisica Nucleare (INFN) we Włoszech; dwie z Holandii (razem z instytutem Nikhef); grupa MTA Wigner RCP na Węgrzech; grupa POLGRAW w Polsce; zespół z hiszpańskiego Uniwersytetu w Walencji oraz konsorcjum EGO nadzorujące detektor Advanced Virgo ulokowany niedaleko Pizy we Włoszech.

LIGO jest finansowane przez National Science Foundation (NSF) i zarządzane przez Caltech i MIT, które opracowały i zrealizowały projekt. Finansowanie projektu LIGO było prowadzone głównie przez amerykański NSF przy wkładzie finansowym z Niemiec (Towarzystwo Maxa Plancka), Wielkiej Brytanii (Council of Science and Technology Facilities Council) oraz Australii (Australijska Rada ds. Badań). Ponad 1200 naukowców z całego świata uczestniczy w projekcie LIGO poprzez konsorcjum LIGO Scientific Collaboration (LSC). LSC obejmuje również brytyjsko-niemiecki projekt GEO600. Inni partnerzy są wymienieni na stronie <http://ligo.org/partners.php>

**

Polska grupa POLGRAW jest częścią konsorcjum Virgo Collaboration. W jej skład wchodzi naukowcy z Instytutu Matematycznego PAN, Centrum Astronomicznego im. Mikołaja Kopernika PAN, Narodowego Centrum Badań Jądrowych, Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, a także Uniwersytetów: w Białymstoku, Jagiellońskiego w Krakowie, Wrocławskiego i Zielonogórskiego. Naszymi zadaniami w ramach prac prowadzonych przez konsorcjum Virgo Collaboration i LSC są: analiza danych uzyskanych z detektorów LIGO i Virgo, prowadzenie badań astrofizycznych źródeł fal grawitacyjnych, opracowywanie teoretycznych modeli sygnałów fal grawitacyjnych oraz udział w rozbudowie detektora Advanced Virgo - mówi prof. dr hab. Andrzej Królak z Instytutu Matematycznego PAN oraz Narodowego Centrum Badań Jądrowych, członek zarządu projektu Virgo.

Polscy uczeni stworzyli podstawy wielu algorytmów i metod służących do wykrywania i estymacji parametrów fal grawitacyjnych emitowanych przez układy podwójne

zwartych obiektów (prof. dr hab. Andrzej Królak, prof. dr hab. Piotr Jaranowski), przyczynili się do precyzyjnego modelowania sygnału fali grawitacyjnej z takich układów podwójnych (prof. dr hab. Piotr Jaranowski, prof. dr hab. Andrzej Królak), przeprowadzili symulacje pokazujące, że układy podwójne czarnych dziur są najlepiej wykrywalnymi przez detektory LIGO-Virgo źródłami promieniowania grawitacyjnego (prof. dr hab. Krzysztof Belczyński, prof. dr hab. Tomasz Bulik), badali astrofizyczne własności układów podwójnych gwiazd neutronowych i czarnych dziur (dr hab. Michał Bejger, dr Izabela Kowalska-Leszczyńska, dr hab. Dorota Rosińska), prowadzili badania charakteryzujące źródła szumów i ulepszające czułość detektora Virgo oraz kontrolowali jakość danych zbieranych przez ten detektor podczas niedawno zakończonej kampanii obserwacyjnej (dr hab. Michał Bejger, dr Izabela Kowalska), a także poszukiwali potencjalnie stowarzyszonych z falami grawitacyjnymi błysków optycznych (dr Adam Zdrożny).

NOBEL ZA ODKRYCIE FAL GRAWITACYJNYCH!

W dniu inauguracji roku akademickiego na Uniwersytecie Zielonogórskim, 3 października br., Komitet Noblowski ogłosił, że nagrodę Nobla w dziedzinie fizyki otrzymują odkrywcy fal grawitacyjnych: profesorowie Rainer Weiss, Barry Barrish i Kip Thorne - prekursorzy badań zakończonych sukcesem 14 września 2015 r. Zgodnie z regulaminem nagrody, Nobla mogli otrzymać tylko trzej naukowcy, ale w swoich wystąpieniach podkreślają oni, że ta nagroda należy się zespołowi ponad tysiąca badaczy pracujących od lat nad tym odkryciem. Wśród nich jest zespół polskich naukowców POLGRAW, w którym od samego początku pracuje prof. Dorota Rosińska z Instytutu Astronomii im. prof. Janusza Gila Uniwersytetu Zielonogórskiego. Dziewięciu Polaków jest podpisanych pod doniesieniem o odkryciu, które ukazało się w piśmie *Physical Review Letters*, Profesor Rosińska jest jedną z nich.

Więcej informacji o tym wydarzeniu w listopadowym numerze Miesięcznika.

esa

ŚREDNIOWIECZNE UNIwersytety EUROPY

BOLONIA-OKSFORD-PARYŻ

Danuta Nowak

Wiesław Hładkiewicz

Wydział Humanistyczny

Uniwersytety są jednym z największych osiągnięć chrześcijańskiej cywilizacji średniowiecza. Pierwsze uniwersytety powstały w XI i XII wieku we Włoszech, Francji i Anglii. Uniwersytety były wówczas organizacjami skupiającymi scholarów, dlatego daty powstania pierwszych uniwersytetów są umowne. Trzy europejskie uczelnie spierają się o „historyczny prymat”: Bolońska (ok. 1088 r.), Oxfordzka (ok. 1096 r.) i Paryska (ok. 1100 r.). Pierwsze uniwersytety były wzorem dla powstających później uczelni. W okresie średniowiecza ukształtowały się niezależnie trzy modele organizacji szkolnictwa uniwersyteckiego. Na wszystkich uczelniach językiem wykładowym była łacina, dzięki temu studium mogli swobodnie zmieniać miejsca edukacji. W bursach, gdzie mieszkali żacy, obowiązywał zakaz używania języka innego niż łacina.

Za najstarszą instytucję uważany jest Uniwersytet Boloński, który powstał we Włoszech ok. 1088 r. Cesarz Fryderyk I Barbarossa nadał mu przywileje w 1158 r. Uczelnia Bolońska jest najbardziej znana z nauczania prawa kanonicznego i cywilnego. Do znanych osób związanych z włoską uczelnią należą między innymi: Dante Alighieri, Mikołaj Kopernik i Umberto Eco. Studium na Uniwersytecie Bolońskim organizowali się w związki oparte na wspólnocie językowej (nacje), zawierali umowy z nauczycielami i opłacali ich. Korporacje studentów były autonomiczne, a rektor był wybierany z ich grona. Większość uczących i studiujących stanowiły osoby świeckie.

Około 1100 r. został założony Uniwersytet Paryski, stanowiący federację czterech wydziałów: sztuk wyzwolonych, prawa kanonicznego, medycyny i teologii. W roku 1253 teolog, Robert de Sorbon, utworzył na uczelni kolegium *Maison de Sorbonne*. W XVII w. kompleks Sorbony uzyskał najważniejsze znaczenie wśród budynków uniwersyteckich. Kiedy w XIX w. przeniesiono tam siedzibę władz uniwersyteckich, zaczęto go nazywać Sorboną. Uniwersytet Paryski był podporządkowany miejscowemu biskupowi, który decydował o treściach nauczania. Na francuskiej uczelni obowiązywały surowe reguły, podobne do zakonnych, a większość nauczających i uczących się stanowili duchowni. Rektora wybierano z grona osób nauczających. Znanym mistrzem paryskim w XII wieku był Piotr Abelard, którego dysputy z Wilhelmem z Champeaux interesowały studentów w całej Europie. Z modelu paryskiego wywodzi się współczesna instytucja uniwersytetu.

Uniwersytet Oxfordzki nawiązuje tradycjami do działających w Oksfordzie od XII w. szkół klasztornych.

Stowarzyszenie Naukowe „Polska w Świecie” w Gorzowie Wielkopolskim i Zakład Teorii i Metodologii Badań Politologicznych i Uniwersytetu Zielonogórskiego zapraszają do udziału w konferencji naukowej pt: **DZIEJE, EWOLUCJA I ZNACZENIE EMIGRACJI ZAROBKOWEJ Z POLSKI DO FRANCJI OD 1919 ROKU, DO WSPÓL CZESNOSCI** Konferencja odbędzie się dnia 24 października 2017 r. w auli Rektoratu Uniwersytetu Zielonogórskiego przy ul. Licealnej 9 w Zielonej Górze

Komitet organizacyjno-naukowy konferencji:
prof. Wiesław Hładkiewicz, dr hab. Marek Szczerbiński, prof. Zbigniew Judycki, ks. dr Roman Nir, dr Grzegorz Wieczorek, dr Krzysztof Wasilewski

Komitet organizacyjny konferencji:
dr Adam Hełdów, dr Beata Springer, mgr Danuta Nowak, mgr Joanna Kasprówska

Program konferencji: godz. 10.00 Inauguracja konferencji
Przemówienie JM Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego prof. dr hab. Tadeusza Kuczyńskiego
Przemówienie Prezydenta Miasta Zielona Góra Janusza Kubickiego
Przemówienia zaproszonych Gości

10.30 Część I konferencji. Moderatory: prof. dr hab. Wiesław Hładkiewicz; dr hab. Marek Szczerbiński
10.30 – 12.00 Polonia we Francji w perspektywie historycznej cz. I
dr hab. Anna Pachowicz (Tarnobrzeg) *Emigracja polska we Francji na początku XX wieku*
dr Anna Ambrochowicz - Gajownik (Olsztyn) *Od niechęci do zrozumienia - polityka Francji, wobec polskiej emigracji 1932 - 1938*
dr hab. Janusz Wróbel (Łódź) *Reemigracja i repatriacja Polaków z Francji w latach 1945-1949*
dr Zbigniew Górzyski (Toruń) *Emigracja we i Francji wobec komunistycznej rzeczywistości w Polsce, w latach 1944 - 1956*
dr Aneta Nisiohedzka (Warszawa) *Przyczyny zakończenia reemigracji z Francji do Polski w latach 1948-1950*
prof. Jolanta Chwastyk - Kowalczyk (Kielce) *Polonia francuska na łamach „Dziennika Polskiego i Dziennika Żołnierza”*
dr Grzegorz Wieczorek (Wrocław) *Problemy polonii francuskiej w hasłach encyklopedycznych*

12.00 - 12.15 Przerwa. 12.15 - 13.00 Polonia we Francji w perspektywie historycznej - cz. II
dr Anna Kozłowska (Warszawa) *Polska w życiu politycznym Francji w XIX wieku*
dr plk. Jacek Macyszyn (Warszawa) *Ks. plk. Konrad Stolarek - zarys biografii*
dr Jan Znajdek (Warszawa) *Wpływ Kodeksu Napoleona na polskie prawo*

13.00 - 13.15 Przerwa. 13.15 Polonia francuska w badaniach naukowych - stan i perspektywy
prof. dr hab. Wiesław Hładkiewicz (Zielona Góra) *Stulecie Polaków we Francji bilans dokonania i perspektywy*
dr Adam Hełdów (Zielona Góra) *Głos w sprawie badań nad Polonią we Francji*
dr hab. Marek Szczerbiński (Gorzów Wlkp.) *Założenia do badań nad prasą polonijną we Francji (od 1940 r. do współczesności)*

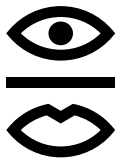
14.00 Życie polonijne we Francji
dr Jacek Kubera (Poznań) *Funkcjonowanie stowarzyszeń polskich i polsko-francuskich we Francji*
mgr Miroslaw J. Kucharski (Toruń) *Stowarzyszenie „Polonia” w Wicoigne. Sens irwania*
dr Tadeusz Skoczek (Warszawa) *temat zgadzający*
prof. Zbigniew Judycki (Warszawa) *Polacy w Armii Francuskiej*
mgr Wioletta Harzyłak (Zielona Góra) *Wspomnienia o moim ojcu, reemigrancie z Francji*
mgr Danuta Nowak (Zielona Góra) *Polacy we Francji - badania ilościowo-jakościowe stron internetowych*
mgr Joanna Kasprówska (Zielona Góra) *Zofia Hertz - współzałożycielka Instytutu Literackiego w Paryżu*

15.00 - 16.00 Obiad
16.15 Część II konferencji - przeznaczona na wystąpienia Szanownych Gości z Francji
Pana Prezesa Edwarda Papalskiego
Pana Profesora Gabriela Garcona

Dyskusja
Podsumowanie konferencji - wnioski organizacyjne i naukowe

W 1167-1168 król Henryk II Plantagenet odwołał do Anglii studentów nacji angielskiej, którzy mieli konflikt z władzami miejskimi i otrzymali zakaz wstępu na Uniwersytet Paryski. Król zaprosił ich do Oksfordu i nadał przywileje, w wyniku których miejscowe szkoły klasztorne przekształciły się w studium generale. Instytucja formalnie podlegała biskupowi, ale mistrzowie Uniwersytetu w Oksfordzie sami wybierali kanclerza, który był urzędnikiem uczelni. W latach 1208-1209 na skutek konfliktu z miastem część scholarów opuściła Oksford udając się do Cambridge, gdzie funkcjonowała szkoła klasztorna, która rozpoczęła działalność jako nowe studium generale - Uniwersytet w Cambridge. Pozostali w Oksfordzie scholarzy uzyskali kolejne przywileje, oddając się pod opiekę papieża. Początkowo Uniwersytet w Oksfordzie specjalizował się w prawie i medycynie, dopiero od roku 1224 utworzono wydział teologiczny. Wśród absolwentów angielskiej uczelni wymienia się m.in. 46 noblistów np. Alberta Einsteina i 27 premierów Wielkiej Brytanii, np. Margaret Thatcher.

WIADOMOŚCI WYDZIAŁOWE

Wydział
Artystyczny
Uniwersytetu
Zielonogórskiego

G A L E R I A g r a f i k i
B i b l i o t e k i S z t u k i

Galeria Grafiki Biblioteki Sztuki na Wydziale Artystycznym UZ ma zaszczyt gościć mgr Simonę Drdąkovą i doc. Marka Sibinskýego, artystów i pedagogów z Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Ostrawskiego w Czechach. Simona Drdákova zaprezentuje prace z cyklu Borderlands. Wystawie będzie towarzyszył wykład doc. Marka Sibinskýego pt. Struktura, linia, kolor w grafice czeskiej. Kuratorką wystawy jest dr Janina Wallis, kustosz dyplomowany. Zapraszamy na wernisaż wystawy w piątek, 27 października 2017 r. o godz. 11.00. Wykład doc. Marka Sibinskýego odbędzie się o godz. 11.30 zaraz po otwarciu wystawy. Wystawę można zwiedzać od 27.10.2017 r. do 15.01.2018 r. Serdecznie zapraszamy.

Instytut Sztuk
Wizualnych
UZ

WYSTAWA KOŃCOWOROCZNA PRAC STUDENTÓW INSTYTUTU SZTUK WIZUALNYCH

Ponad 20 pracownicy ISW zaprezentowało swój tegoroczny dorobek, będący odpowiedzią na różnorodne zadania proponowane przez prowadzących pracownie.

Uroczyste otwarcie nastąpiło 30 czerwca, a wystawę można było oglądać jeszcze przez kilka następujących dni. Na

zapoznanie się z blisko tysiącem eksponowanych realizacji z dziedziny malarstwa, rysunku, instalacji, video performance, projektowania graficznego, rzeźby, fotografii, multimediiów, szkła artystycznego, architektury wnętrz i projektowania mebla, trzeba było zarezerwować kilka godzin. Nie tylko ilość prac, ale przede wszystkim charakter wielu z nich wymagał od widzów uwagi i czasu na odczytanie kontekstów kulturowych, aluzji politycznych, wizualnych zagadek czy też na rozsmakowanie się w rozwiązaniach kolorystycznych.

Prowadzący pracownie przyjęli rozmaite strategie prezentacji prac: od maksymalnego wykorzystania całych powierzchni ścian przez uporządkowaną dokumentację realizowanych zadań po staranną selekcję dzieł, dzięki której i przemyślanej aranżacji ekspozycji nabierały jednolitego charakteru.

Ponieważ na wystawie prezentowali prace studenci wszystkich lat studiów licencjackich i magisterskich nie może zaskakiwać ich różnorodny poziom. Prace studentów ostatnich lat jak zwykle wyróżniały się dojrzałością i prezentowały już często ukształtowane osobowości twórcze. Natomiast pozytywnym zaskoczeniem okazały się realizacje autorstwa pierwszych roczników studentów licencjackich. Kilka osób zapowiada się na wybitne indywidualności, których rozwój będziemy mieli okazję obserwować na przyszłych wystawach, na które już teraz ISW zaprasza.

MV

- 1 OTWARCIE WYSTAWY KOŃCOWOROCZNEJ ISW. WŚRÓD PRACOWNIKÓW, WŁĄDZ WYDZIAŁU ARTYSTYCZNEGO I INSTYTUTU SZTUK WIZUALNYCH - NASZ COROCZNY GOŚĆ - PROREKTOR UZ PROF. DR HAB. WOJCIECH STRZYŻEWSKI
- 2 OTWARCIE WYSTAWY - PRACOWNICY, STUDENCI I GOŚCIE

3

4

5

- 3 FRAGMENT WYSTAWY W JEDNEJ Z PRACOWNI MALARSTWA - KIEROWNIK PROF. MAGDALENA GRYSKA
- 4 FRAGMENT EKSPOZYCJI
- 5 MGR MAREK LALKO I WIETNAMSCY STUDENCI WYDZIAŁU ARTYSTYCZNEGO NA TLE EKSPOZYCJI PRACOWNI FOTOGRAFII

FOT. 1-5 MAREK LALKO

Serce gorejące. O kubańskim i ejtisowskim cyklu prac Jarosława Jeschke¹

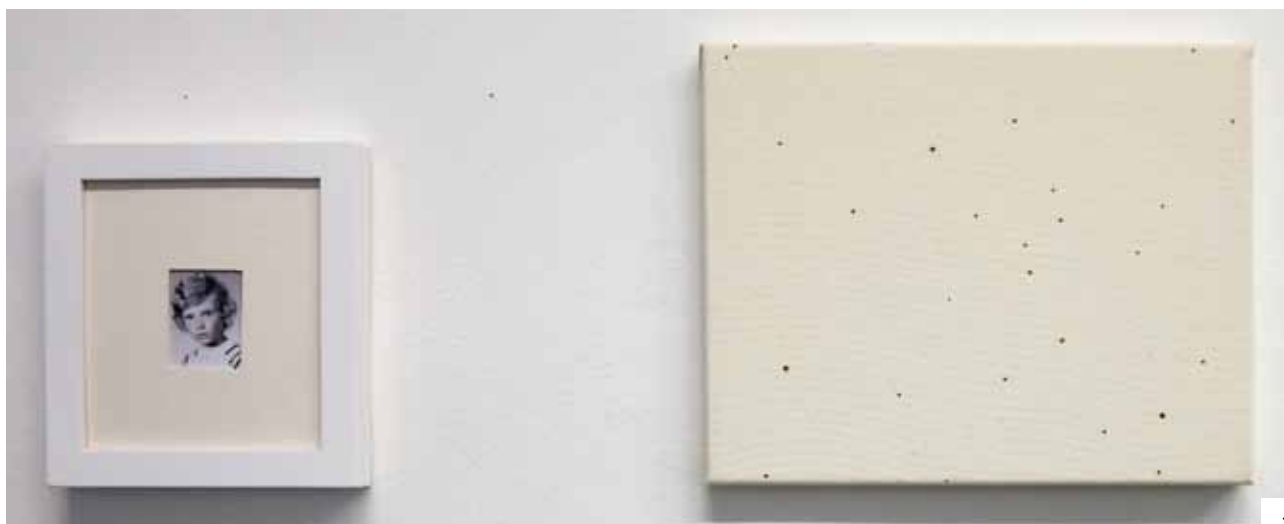
W tematach obrazów z kubańskiego cyklu prac Jarka Jeschke na próżno szukać oznak latynoamerykańskiego baroku, zapowiadanego w tytule wystawy, *Heartburn*, mającej miejsce w drugiej galerii Assembly w Berlinie (23.06-7.07.2017; kuratorka: Katarzyna Kucharska). W ich formie nie odnajdujemy śladów fascynacji egzotyczną estetyką Kuby. Przedstawiane przez nie historie są oszczędne i skondensowane. Pozbawione filtra rdzawej sepii, która jest techniką często stosowaną w prezentacji turystycznych wizerunków tego państwa, obrazy Jeschke odrzucają nostalgię i resentyment. Uderzająco szare tonacją, przywodzą na myśl ducha peerelowskich bloków, których fasady dekadę temu artysta malował w kolorze². Nieco makabrycznym wyobrażeniami kubańskim, utrzymanym w stylistyce bliskiej momentami urban fantasy, choć zdecydowanie pozbawionej tanich estetycznych efektów, towarzyszą obrazy z cyklu 80's, przekazujące atmosferę chłodu, terroru i zastraszenia panującą w Polskiej Rzeczpospolitej Ludowej w dekadzie, na którą przypadło dzieciństwo artysty.

Kluczem do cyklu będącego efektem podróży są nazwy kubańskich miast, które artysta odwiedził w trakcie dwumiesięcznego pobytu stypendialnego wraz z dziennikarką, Agnieszką Hałas³. Celem wyprawy było, jak twierdzą: „zbadanie jak funkcjonuje sztuka w systemie totalitarnym, jak artyści radzą sobie w tym systemie, w końcu jak wygląda życie zwykłych ludzi w komunie”. Choć niekiedy funkcje opisowe w pracach malarskich Jeschke wydają się pełnić sposoby obrazowania bliskie dziedzinnie grafiki, to jednak również wiedzy etnograficznej na nich nie znajdziemy. W koncepcji wystawy, której uzupełnienie stanowią obrazy odnoszące się do lat 80. W Polsce, powracają natomiast echa spostrzeżenia Ryszarda Kapuścińskiego, który pisał, że „to, co dzieje się w Europie Środkowo-Wschodniej jest powtórzeniem procesów socjoekonomicznych typowych dla modelu latynoamerykańskiego”⁴. „Zapóźnienie” naszej części świata względem Kuby, o którym pisał wybitny polski reportażysta, wydaje się wyznaczać drogę do zrozumienia obrazów Jeschke i jego fascynacji terytorium odległego kraju. A precyzując, istotna jest historyczna świadomość pozwalająca artyście zrezygnować z kolonialnego stosunku uprzywilejowanego outsidera.

Jeschke dostrzega, że bardziej uczciwą postawą względem historii jest rezygnacja z progresywistycznej koncepcji „zapóźnienia” na rzecz idei „dzielonego czasu” (*shared time*), mówiącego o tym, jak w teraźniejszości obecna jest przeszłość⁵. Uznanie złożoności historycznego doświadczenia uwiarygadnia i czyni ciekawszymi jego malarskie obserwacje długiego trwania upadającego reżimu z perspektywy podmiotu artysty pochodzącego z postkomunistycznego państwa⁶. Zarazem w konstruowaniu wyobrażeń poczucia wspólnoty i różnic zaangażowane jest myślenie w kategoriach nieciągłości, ciężące ku transformatywnej myśli Foucaultowskiej, poszukującej nośnika, za pomocą którego „tworzy się sieć przekazów, nawrotów, zapomnień i powtórzeń”⁷. Tym nośnikiem w sztuce Jeschke stają się właśnie obrazy, będące wyrazem jego subiektywnej świadomości. Kubański socjalizm jawi się nam na nich jako malarskie widmo, na powrót pozwalające zejść w głąb realności komunistycznej historii własnego kraju, którego systemową atmosferę w końcówce lat 70. i przez lata 80. artysta zapamiętał oczami dorastającego chłopca. Przy czym trudne kontinuum, o którym „opowiada” wybór prac z dwóch cykli Jeschke powstaje również z udziałem widzów, których rola polega na zbudowaniu związków między nimi. Nasza wiedza powstaje zatem fragmentarycznie - w onirycznej atmosferze proponowanych nam prac, innym razem nadbudowuje się wokół intrygujących szczegółów, wyolbrzymionych przez malarza jakby pod wpływem działania klimatu tropików. Można również odnieść wrażenie, że niektóre obrazy ukrywają z kolei przed oczami widza haniebną „całość”, która więźnie w wyobraźni artysty. Dla wybranej przez niego koncepcji obrazowania, odrzucającej ilustratorstwo na rzecz konceptualnego podejścia do własnej podróży, wspólne jest jednak wrażenie zacierania granic między obecnością i nieobecnością czy teraźniejszością a przeszłością, tworzące rodzaj obrazowego, podmiotowo ukorzonego, widmontologicznego dopełnienia historii w tu i teraz obrazu⁸.

Pokaz obrazów dopełniony został pracami wideo oraz własnoręcznie skonstruowanym przez Jeschke monochromatycznym kolorofonem, emitującym jednolite oświetlenie. Wystawy nie uatrakcyjniają nam ani barwy rewolucji, ani jaskrawe światła kojarzące się z imprezami w PRL-u.

Ewelina Jarosz

1

Jarek Jeschke Heartburn
23.06-25.06.2017
Assembly Gallery
Schillerpromenade 14
Neukölln
Berlin

Jarek Jeschke Heartburn
30.06.-14.07.2017
Assembly Gallery
Bazar Poznański
Ul. Paderewskiego 8
Poznań

FOTOGRAFIE:

- 1 JAROSŁAW JESCHKE, DYPTYK. *PORTRET JARKA JESCHKE W WIEKU, W KTÓRYM NA PLACU ZABAW PRZYPALAŁ MRÓWKI ZA POMOCĄ SZKŁA POWIĘKSZAJĄCEGO*, FOTOGRAFIA, 19X17 CM, 2017. *MRÓWKI, SŁOŃCE, SZKŁO POWIĘKSZAJĄCE*, PŁÓTNO, 24X30 CM, 2012
- 2 JAROSŁAW JESCHKE, *OBRAZ O LATACH OSIEMDZIESIĄTYCH*, OLEJ NA PŁÓTNIE, 60X80 CM, 2008-2017
- 3 JAROSŁAW JESCHKE, *VINALES*, OLEJ NA PŁÓTNIE, 65X70, 2013

¹ Tytuł wystawy można przetłumaczyć zarówno jako „serce gorące”, jak i „zgaga”.

² Zostały one pokazane na wystawie *Betonowe Dziedzictwo. Od Le Courbusiera do bloków*, Centrum Sztuki Współczesnej „Zamek Ujazdowski”, 29.06-2.09.2007; kuratorzy: Ewa Gorządek, Stach Szablowski.

³ Jarosław Jeschke jest laureatem stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego *Młoda Polska* w 2012 roku.

⁴ A. Domastowski, *Gorączka latynoameykańska*, Świat Książki, przedmowa: Ryszard Kapuściński, Warszawa 2004, s. 6.

⁵ J. Fabian, *Time and the Other. How Anthropology Makes its Object*, New York, Columbia, University Press/New Haven, CT: Yale University Press, 1984; W polu studiów nad kulturą wizualną koncepcja antropologiczna Fabiana zaadaptowana została przez Mieke Bal. Zob. M. Smith (ed.), *Visual Culture Studies. Interviews with Key Thinkers*, Sage Publications Ltd 2008, s. 225-227.

⁶ O koncepcji ujmowania zjawisk w perspektywie „długiego trwania” pisał Fernand Braudel, przedstawiciel szkoły Annales.

Zob. F. Braudel, *Historia i trwanie*, przedmową opatrzyli B. Geremek i W. Kula, przeł. B. Geremek, Warszawa 1971. W Polsce opracowaniem idei Braudela jako jednej z kluczowych dla metodologii badań historycznych od wielu lat zajmuje się Wojciech Wrzosek. Idem, *W poszukiwaniu czasu historycznego. Czas - kultura - Historia*, [w:] *Stosunek do czasu w różnych strukturach kulturowych*, Z. Cackowski, J. Wojczakowski (red.), Warszawa 1986; Idem, *Idea kultury materialnej F. Braudela*, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”, 1994, nr 2, s. 167-172.

⁷ M. Foucault, *Archeologia wiedzy*, [w:] *Drogi współczesnej filozofii*, red. wybrał i wstępem opatrzył M. J Siemek, przeł. Stanisław Cichowicz, Czytelnik, Warszawa 1978, s. 267.

⁸ Odwołuję się w tym miejscu do filozoficznej koncepcji „duchologii” Jacquesa Derridy. Zob. Idem, *Specters of Marx: The state of the debt, the work of mourning and the new international*, trans. P. Kamuf, Routledge 1994. Zob. też: A. Marzec *Widmologia. Teoria filozoficzna i praktyka artystyczna ponowoczesności*, Warszawa: Bęc Zmiana, 2015.

Cross the b/order. Ilustracja bez granic - wystawa w BWA Zielona Góra - 08.06/02.07.2017

jedno, jak i drugie jest tu pozorne, a dyscypliny, techniki i pomysły swobodnie przenikają się, tworząc barwną, angażującą odbiorcę całość.

Myśląc o roli czy jakości współczesnej ilustracji można przyjąć, że jej główną wartością nie jest to, w jakie granice czy konteksty się wpisuje, ale które z nich przekracza (różnorodnością form) lub pomaga przekraczać (wielorakością funkcji). Pracując nad ideą wystawy szukaliśmy pośród tych, które wydawały nam się kluczowe. To właśnie one stały się kryterium podczas wstępnej selekcji prac, a samo ich zacieranie, przekraczanie i przenikanie - jednym z najważniejszych założeń i celów wystawy.

Granice, które wyodrębniliśmy (jako punkt wyjścia) to cztery kierunki: **granice materii** - kiedy projekty wykraczają poza dwuwymiarową płaszczyznę papieru, budując obiekty przestrzenne/ilustracyjne (na przykład prace Roberta Romanowicz); **granice komunikacji**, gdzie artyści poszukują odpowiedzi w obszarze języka i barier językowych, tradycji, edukacji (prace Aleksandry Woldańskiej-

Granice materii, komunikacji, języka; ograniczenia ciała i ducha; granice wieku, terytorialne czy wreszcie te dotyczące twórcy i odbiorcy - ilustracja przekracza sporo z nich. Jej autorzy i autorki sięgają po wiele tematów, dotykają różnych dziedzin, a zakres ich działania często wykracza daleko poza karty papieru czy monitory komputerów. O tym właśnie traktowała wystawa *Cross the b/order. Ilustracja bez granic*, w ramach której swoje prace prezentowało 16 utalentowanych ilustratorów i ilustratorek z różnych części Polski: Joanna Bartosik, Robert Czajka, Dominika Czerniak-Chojnacka, Joanna Gniady, Diana Karpowicz, Karolina Kotowska, Marcin Podolec, Marta Obuchowicz (Trawińska), Robert Romanowicz, Studio Ładne Halo (Maciek Błażniak i Joanna Guszt), Anna Szejdewik (Coxie), Dorota Wojciechowska, Aleksandra Woldańska-Płocińska oraz pomysłodawcy i kuratorzy wystawy - Magdalena Kościńska i Piotr Czech. Autor oprawy graficznej wydarzenia to Feliks Marcinia.

W ramach wystawy pokazane zostały realizacje z obszaru ilustracji prasowej, książkowej, nadruki na tekstyliach, plakaty i animacje oraz przykłady przestrzennych prac, wychodzące poza schematy lub pomagające przelać różnego rodzaju bariery. Sam tytuł zawiera grę słów *border* (granica) i *order* (porządek) - zarówno

2

3

-Płocińskiej); **ograniczenia ciała i ducha** czyli np. wada wzroku (realizacje Joanny Bartosik dla wydawnictwa Oculino), ale także sny, lęki, emocje, relacje człowiek - siła natury oraz konfrontacje z samym sobą (prace Ani Szejdewik czy filmy Marcina Podolca). I wreszcie, **granica „twórcy-odbiorcy”**, zacierająca się w projektach interaktywnych i inicjatywach, w których odbiorca stanowi o ich kształcie, jest ich integralną częścią i wpływa na ich rozwój. Świetnym przykładem tych ostatnich jest projekt „Regał - spotkania z książką autorską”, który w założeniu jest rodzajem objazdowej wystawy książek niedostępnych w księgarniach, połączonej ze spotkaniami i warsztatami prowadzonymi przez samych autorów.

Pozostałe dwie granice - **Terytorialna** (oraz **Granica wieku**) zostają przekroczone, a nierzadko i zatarte, nie tylko ze względu na to, że projekty i ich autorzy/autorki pochodzą z różnych części Polski, ale i przez różnorodny sposób dystrybucji tych projektów. Internet i media cyfrowe sprawiają, że możliwości dotarcia do użytkowników rozszerza-

ją się, a odległość przestaje być znaczącą przeszkodą, co jest widoczne szczególnie w popularyzacji obrazów, w tym ilustracji. **Granica wieku** w naturalny sposób jest zmieniana ze względu na dobór twórców, wśród których możemy odnaleźć zarówno starszych, jak i młodszych reprezentantów świata ilustracji. Bardziej istotna wydaje się tutaj granica również związana z wiekiem odbiorców prac. Ilustracja na nowo przestaje być traktowana jako dziedzina ukierunkowana tylko na najmłodszych. Dzieje się tak nie tylko za sprawą projektów użytkowych, takich jak ubrania (Gryfnie) czy obiekty, ale też picture booków czy filmów animowanych, skierowanych - również lub wyłącznie - do dorosłych odbiorców.

Mamy świadomość, że próbując wyraźnie „zaszufladkować” poszczególne realizacje zbudowalibyśmy pewien paradoks - wystawa traktująca o przekraczaniu granic w rzeczywistości wpisywałaby się w ramy, narzucone na potrzeby ekspozycji. Dlatego wyróżnione sekcje miały charakter umowny i służą przede wszystkim uporządkowaniu

informacji i zobrazowaniu idei samej wystawy. Ilustracja w takim wymiarze nabiera szczególnego znaczenia - pomaga oswoić tematy związane z codziennością, jak i obszary nowe, nieznane i przez to nierzadko trudne. To, obok wartości estetycznej i elementu zaskoczenia, w obcowaniu z nią cieszy nas, kuratorów, najbardziej.

Magdalena Kościńska
Piotr Czech

Wydarzeniu towarzyszyły także działania edukacyjne - warsztaty i oprowadzanie kuratorskie.

Organizatorem wystawy była Galeria BWA Zielona Góra przy współpracy z Instytutem Sztuk Wizualnych Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Więcej informacji - na Facebooku: <https://www.facebook.com/events/260133774454899/>

4

5

FOTOGRAFIE:

- 1 ___ KURATORZY I ARTYŚCI PODCZAS OTWARCIA WYSTAWY CROSS THE B/ORDER. ILUSTRACJA BEZ GRANIC
- 2 ___ PIOTR CZECH
- 3 ___ JOANNA BARTOSIK
- 4 ___ MARTA TRAWIŃSKA
- 5 ___ ROBERT ROMANOWICZ

FOT. KAROLINA SPIAK, MICHAŁ SARNOWSKI

WYDZIAŁ BUDOWNICTWA, ARCHITEKTURY I INŻYNIERII ŚRODOWISKA

Prof. dr hab. inż. Zofia Barbara Sadecka

WSPOMNIENIE

Profesor Zofia Sadecka urodziła się 5 grudnia 1954 r. w Bojadłach. Po ukończeniu w 1974 r. Technikum Gospodarki Wodnej w Sulechowie podjęła studia na Wydziale Inżynierii Sanitarnej Politechniki Wrocławskiej. Dyplom mgr. inż. inżynierii środowiska uzyskała w 1979 r. Po zakończeniu studiów wyższych rozpoczęła pracę zawodową w Technikum Gospodarki Wodnej w Sulechowie jako nauczyciel przedmiotów zawodowych, a po roku w Instytucie Inżynierii Sanitarnej Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Zielonej Górze kolejno na stanowisku: asystenta stażysty, asystenta a następnie adiunkta. W 1981 r. odbyła 3-miesięczny staż w Biurze Projektów Budownictwa Komunalnego w Pracowni Techniki Sanitarnej w Zielonej Górze.

Stopień doktora nauk technicznych uzyskała w 1989 r., w Instytucie Inżynierii Środowiska Politechniki Wrocławskiej, za pracę Wpływ wybranych pestycydów na proces fermentacji metanowej. Stopień naukowy doktora habilitowanego, specjalność technologia wody i ścieków, nadała Z. Sadeckiej Rada Wydziału Budownictwa Wodnego i Inżynierii Środowiska Politechniki Gdańskiej, w dniu 22 listopada 2002 r. na podstawie ogólnej oceny dorobku naukowego i przedstawionej dysertacji habilitacyjnej „Toksyczność i biodegradacja insektycydów w procesie fermentacji metanowej osadów ściekowych”.

W 2005 r. prof. Z. Sadecka została mianowana na stanowisko profesora nadzwyczajnego Uniwersytetu Zielonogórskiego, a w dniu 26 czerwca 2014 r. postanowieniem Prezydenta RP otrzymała tytuł profesora nauk technicznych.

Prof. Zofia Sadecka w kadencji 2008-2012 pełniła funkcję Prodziekana ds. Nauki na Wydziale Inżynierii Lądowej i Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz od 2005 r. Kierownika Zakładu Technologii Wody, Ścieków i Odpadów w Instytucie Inżynierii Środowiska.

Obszar zainteresowań naukowych prof. Z. Sadeckiej od początku pracy naukowej koncentrował się na inżynierii środowiska ze szczególnym uwzględnieniem technologii oczyszczania ścieków oraz na przemianach biochemicznych i toksyczności w procesie fermentacji metanowej osadów ściekowych. Wyniki badań i doświadczenia związane z problematyką badawczą prezentują bogaty dorobek publikacyjny Profesora. Tworzy go ponad 160 publikacji naukowych, w tym 4 monografie naukowe, 23 rozdziały w monografiach nauko-

wych, 81 artykułów w czasopismach naukowych krajowego i międzynarodowego obiegu oraz 49 referatów opublikowanych w materiałach konferencyjnych. Ten imponujący dorobek uzupełnia 8 redakcji naukowych oraz liczne prace zastosowane w praktyce (48), w tym prace naukowo-badawcze, ekspertyzy, oceny i opinie wykonane na rzecz przemysłu i samorządów, jak również 2 patenty, dotyczące unieszkodliwiania chlorfenwinfosu oraz biologicznego oczyszczania ścieków (uzyskał wdrożenie).

Profesor Zofia Sadecka wypromowała 5 doktorów i ponad 120 dyplomantów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych.

W kadencji 2016-2018 była członkiem Komitetu Inżynierii Środowiska PAN, komitetów naukowych kilkunastu konferencji naukowych oraz kolegium redakcyjnego czasopisma Civil and Environmental Engineering oraz Rady Programowej kwartalnika Ekotechnika i czasopisma Wodociągi i Kanalizacja.

Za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne prof. Z. Sadecka była wielokrotnie wyróżniana nagrodami JM Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego, otrzymała Srebrny Medal za Długoletnią Służbę (2008) oraz Medal Komisji Edukacji Narodowej (2011).

Profesor Zofia Sadecka zmarła 27 czerwca 2017 r. Została pochowana na Cmentarzu Komunalnym w Zielonej Górze-Jędrzychowie, przy ul. Kąpielowej. Pozostanie na zawsze w pamięci Koleżanek i Kolegów z Instytutu i Wydziału.

Andrzej Greinert
Dziekan Wydziału Budownictwa,
Architektury i Inżynierii Środowiska

XI MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA „KONSTRUKCJE ZESPOLONE”

Ostatni tydzień czerwca 2017 r. był na Wydziale Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska UZ okresem bardzo bogatym w niezwykle ważne wydarzenia, także o randze międzynarodowej.

Najważniejszym z tych wydarzeń na pewno była **XI Konferencja naukowa „KONSTRUKCJE ZESPOLONE”**. Już na samo zakończenie konferencji prof. dr hab. inż. **Kazimierz Furtak** - Przewodniczący Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej Polskiej Akademii Nauk podkreślił jej na pewno międzynarodowy charakter, ponieważ wzięli w niej liczny udział naukowcy z Ukrainy, z Białorusi i z Francji.

XI Konferencja „Konstrukcje Zespolone” odbyła się w dniach 29 i 30 czerwca. Jej głównym organizatorem, niezmiennym od 31 lat, był Instytut Budownictwa Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego oraz także, w przypadku obecnej, Komisja Nauki Zielonogórskiego Oddziału Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa. Należy również w tym miejscu podkreślić, że inicjatorem tych Konferencji, usytuowanych w mieście Zielona Góra i to na naszej Uczelni, od ich początku był prof. dr hab. inż. **Tadeusz Biliński**, który od lat 70-tych XX w. związany jest z naszym Wydziałem.

Współorganizatorami Konferencji byli: Związek Mostowców Rzeczypospolitej Polskiej, Sekcja Konstrukcji Betonowych Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN, Sekcja Konstrukcji Metalowych Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN oraz Zielonogórski Oddział Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej.

Patronat honorowy nad Konferencją objęli: prof. dr hab. in. **Kazimierz Furtak** - Przewodniczący Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN, prof. dr hab. inż. **Tadeusz Kuczyński** - Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego, **Janusz Kubicki** - Prezydent miasta Zielona Góra oraz prof. dr hab. inż. **Zbigniew Kowalewski** - Przewodniczący Polskiego Towarzystwa Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej.

Patronat medialny sprawowali: *budownictwoinzynieryjne.pl*, *Nowoczesne budownictwo inżynieryjne*, *Mosty* oraz *Inżynier budownictwa*.

Przewodniczącym Komitetu Naukowego Konferencji był prof. dr hab. in. **Kazimierz Flaga** z Politechniki Krakowskiej, jego pierwszym zastępcą - prof. dr hab. inż. **Czesław Machelski** (Politechnika Wroclawska), natomiast sekretarzem - dr hab. inż. **Jacek Korentz**, prof. UZ. W skład Komitetu Naukowego wchodziły 23 osoby, profesorowie i zarazem luminarze wiedzy z zakresu konstrukcji zespolonych, uznani nie tylko w Polsce, lecz także poza jej granicami.

Komitetowi Organizacyjnemu przewodniczył prof. dr hab. inż. **Tadeusz Biliński**, natomiast w jego skład wchodził również: prof. dr hab. inż. **Piotr Alawdin** i prof. dr hab. inż. **Janusz Szelka**, natomiast pracami Sekretariatu Organizacyjnego Konferencji kierował dr inż. **Paweł Błażejowski**.

Podczas sesji otwarcia Konferencji pierwszy zabrał głos Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego prof. **Tadeusz Biliński**, witając szanownych gości i wszystkich uczestników Konferencji. Następnie oficjalnego otwarcia Konferencji dokonał prof. dr hab. **Wojciech Strzyżewski** - Prorektor Uniwersytetu Zielonogórskiego. Przewodniczący Komitetu Naukowego, prof. **Kazimierz Flaga** w wystąpieniu okolicznościowym podkreślił znaczenie ośrodka zielonogórskiego

w rozwoju wiedzy w zakresie konstrukcji zespolonych. Równie przychylnie słowa, nawiązujące do historii tych konferencji w Zielonej Górze, stanowiły motto wypowiedzi okolicznościowej prof. **Kazimierza Furtaka** - Przewodniczącego Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN.

Tematyka Konferencji ukierunkowana była na problematykę związaną z bardzo szerokich aspektach z tak zwanymi konstrukcjami zespolonymi, stosowanymi obecnie powszechnie w budownictwie wyspecjalizowanym, począwszy od budynków bardzo wysokich (powyżej 200 m), w konstrukcjach mostowych, czy na przykład w konstrukcjach powłokowo-gruntowych.

W ramach Konferencji wygłoszone zostały trzy referaty problemowe, w kolejności jak następuje:

— prof. dr hab. inż. **Ryszard Kowalczyk** (profesor honorowy Politechniki Śląskiej i Białostockiej) przedstawił zagadnienie pt. *Konstrukcje zespolone w budynkach wysokich*;

prof. dr hab. inż. **Leopold Sokół** (m.in. Centre des Hautes Etudes de la Construction w Paryżu) - wykład pt. *Stropy zespolone stalowo-betonowe*;

prof. dr hab. inż. **Czesław Machelski** - referat pt. *Konstrukcje powłokowo-gruntowe*.

Obrady podzielone zostały na sześć sesji tematycznych, w trakcie których przedstawiono 39 referatów naukowych, w tym 12 zagranicznych. Ostatnią sesję poprowadzono w języku angielskim, a przedstawione w jej trakcie referaty były autorstwa gości z Ukrainy i Białorusi. Warto w tym miejscu podkreślić i wymienić tytuły referatów wygłoszonych przez naszych kolegów z Instytutu Budownictwa UZ, tym bardziej, że były one naprawdę wartościowe, interesujące i zauważone oraz docenione przez Komitet Naukowy i słuchaczy, o czym świadczy też zainspirowana przez nie szeroka dyskusja. Referaty te, biorąc pod uwagę kolejność prezentacji, były następujące:

J. Wraniak: - *Przyczynki do analizy nieliniowo-sprężystej dźwigarów zespolonych stalowo-betonowych*;

W. Szajna: *Wpływ tarcia na siły wewnętrzne w powłoce powstające podczas wznoszenia konstrukcji gruntowo-powłokowych*;

A. Wysokowski: - *Aspekty zmęczenia konstrukcji gruntowo-powłokowych ze stalowych blach falistych o przekroju otwartym w świetle przeprowadzonych badań laboratoryjnych*;

J. Marcinowski, Z. Różycki: - *Symulacje numeryczne zniszczeniowych badań słupów żeliwnych wzmocnionych powłoką włóknokompozytową*;

A. Denisiewicz, K. Kula, T. Socha: - *Analiza numeryczna belki zespolonej z drewna i materiałów drewnopochodnych wzmocnionej lokalnie taśmami CFRP*;

A. Denisiewicz, K. Kula, T. Socha: - *Koncepcja dźwigara zespolonego drewniano-betonowo-włóknokompozytowego*;

P. Alawdin, G. Bulanov: - *Analiza przystosowania na obciążenia sejsmiczne przestrzennych, stalowo-betonowych układów zespolonych*;

I. Boyko, O. Lytvyn, V. Skaharov: - *Dynamic reaction of high building on seismic loadings depending on its construction scheme*.

Łącznie w Konferencji wzięło udział 80 uczestników, w tym 12 z zagranicy, którzy reprezentowali Ukrainę, Białoruś i Francję. Wśród uczestników było 18 profesorów i doktorów habilitowanych.

W ramach Konferencji, w pierwszym dniu przeprowadzono również techniczną sesję wyjazdową, w trakcie której zwiedzano obiekty mostowe na budowanej trasie drogowej S3, na jej odcinku między Sulechowem a Nową Solą, w tym most drogowy o konstrukcji zespolonej oraz przejście dla zwierząt o konstrukcji powłokowo-gruntowej.

Pierwszy dzień Konferencji zakończono uroczystą kolacją w Skansenie Etnograficznym w Ochli koło Zielonej Góry.

Należy również zaznaczyć, że w przeddzień otwarcia Konferencji odbyły się warsztaty szkoleniowe poświęcone projektowaniu stropów zespolonych stalowo-betonowych. Wykład teoretyczny pt. *Nowoczesne metody projektowania stropów zespolonych w stanie granicznym nośności i użytkowania z uwzględnieniem oddziaływań wyjątkowych* wygłosił prof. **Leopold Sokół**, natomiast zajęcia praktyczne, przeprowadzone przy użyciu oprogramowania Arcelor Mittala, zrealizowała dr inż. **Anna Sokół-Palissou**.

Sesję zamknięcia Konferencji poprowadzili: prof. Tadeusz Biliński - Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego

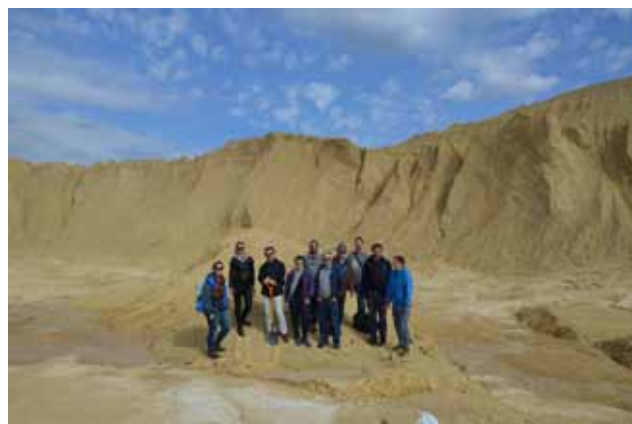
oraz prof. Kazimierz Furtak - Przewodniczący Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN. Ważnym wydarzeniem była rezygnacja prof. Tadeusza Bilińskiego z funkcji Przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego Konferencji w jej kolejnych wydaniach i propozycja przekazania tej funkcji w ręce dr. hab. inż. **Jacka Korentza**, prof. UZ, co przez uczestników Konferencji przyjęte zostało przez aklamację. Profesor Tadeusz Biliński pozostanie Przewodniczącym Honorowym Konferencji.

Podsumowania i uroczystego zamknięcia Konferencji dokonał prof. **Kazimierz Flaga** - Przewodniczący Komitetu Naukowego Konferencji „Konstrukcje Zespolone 2017”, życząc wszystkim obecnym powtórzenia spotkania na kolejnej konferencji o konstrukcjach zespolonych, za trzy lata i to w tym samym miejscu, czyli na UZ w Zielonej Górze.

Marek Dankowski

KONFERENCJA SUITMA W MOSKWIE

W dniach 22-26 maja odbyła się dziewiąta konferencja z cyklu **SUITMA** (Soils of Urban, Industrial, Traffic, Mining and Military Areas), poświęcona glebom terenów miejskich, przemysłowych, pokopalnianych i wojskowych. Miastem goszczącym tegoroczną edycję była Moskwa. Tematem przewodnim konferencji była urbanizacja jako wyzwanie i szansa dla funkcjonowania gleb, w tym usług ekosystemów (urbanization: a challenge and an opportunity for soil functions and ecosystem services). Na konferencji zaprezentowano 95 referatów i 113 posterów, zebranych w 13 sesjach tematycznych. Wykładom towarzyszyły dyskusje panelowe podczas 6 „okrągłych stołów”.

FOT. Z WYDZIAŁU

Podczas konferencji zorganizowano dzień terenowy, podczas którego goście mogli zapoznać się z zieloną infrastrukturą „Nowej Moskwy”, przestrzennym, czasowym i użytkowym zróżnicowaniem gleb północnej Moskwy, glebami parków miejskich poddanych wieloletniemu nawożeniu oraz depozytami technogennymi współczesnej Moskwy.

W konferencji wyniki swoich badań zaprezentowali: dziekan wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska, dr hab. inż. **Andrzej Greinert**, prof. UZ oraz dr inż. **Jakub Kostecki**. W ramach konferencji zorganizowano również wycieczki terenowe: w okolicy Tuli i Kurska podziwiać można było czarnoziemy, w Petersburgu z kolei uczestnikom konferencji zaprezentowano gleby miejskie.

Jakub Kostecki

NAUKOWCY Z UKRAINY NA UZ

Nieprzypadkowo z czasem trwania Konferencji „Konstrukcje Zespólone 2017” zbiegła się wizyta w naszej Uczelni naukowców z Ukrainy, a konkretnie z Kijowskiego Narodowego Uniwersytetu Budownictwa i Architektury (KNUBA), na mocy wcześniej zawartego porozumienia oraz umowy międzynarodowej pomiędzy Uniwersytetem Kijowskim a Uniwersytetem Zielonogórskim.

Delegacja z Kijowa, której przewodniczył prof. **Igor Boyko**, spotkała się z władzami rektorskimi Uniwersytetu Zielonogórskiego, miało też miejsce oficjalne spotkanie z Dziekanem Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska UZ, dr. hab. inż. **Andrzejem Greinertem**, prof. UZ

Po tym spotkaniu Szanowni Goście zwiedzili Laboratorium Instytutu Budownictwa, między innymi pracownie:

FOT. MAREK DANKOWSKI

chemiczną, geologiczną, geodezyjną, geotechniczną, materiałów budowlanych, halę laboratoryjną i Laboratorium Dróg i Mostów. W trakcie zwiedzania pracownicy Instytutu Budownictwa zapoznali członków delegacji z różnego typu aparaturą naukowo-badawczą oraz z niektórymi tematami badań.

Goście z Kijowa uczestniczyli również w zaplanowanym wyjeździe do Szczecina, gdzie na Wydziale Budownictwa i Architektury Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego (ZUT) wzięli udział w **Polsko-Ukraińskim Geotechnicznym Seminarium Naukowym pt. Problemy współpracy fundamentów z podłożem gruntowym**. Ze strony Instytutu Budownictwa UZ delegacji z Kijowa towarzyszyli: prof. Volodymyr Sakharov, dr Agnieszka Gontaszewska-Piekarz, dr Jan Wojnicki i dr Waldemar Szajna, który na seminarium wygłosił referat pt. *Analiza sił wewnętrznych wywołanych wznoszeniem konstrukcji gruntowo-powłokowej uwzględniając tarcia pomiędzy powłoką i zasypką*. Po seminarium uczestnicy zwiedzili laboratoria Katedry Geotechniki ZUT oraz odbyli krótką wycieczkę po centrum Szczecina.

Po powrocie do Zielonej Góry członkowie delegacji kijowskiej wzięli czynny udział w Konferencji „Konstrukcje Zespólone”, zwłaszcza zaś w angielskojęzycznej sesji VI, podczas której wygłoszonych zostało 10 referatów ich autorstwa.

Goście z Kijowa uczestniczyli także w spotkaniu z prof. dr. hab. inż. **Andrzejem Jędrzakiem**, Dyrektorem Instytutu Inżynierii Środowiska UZ, po czym zwiedzili laboratorium instytutowe. Kolejnym punktem programu była wizyta w Parku Naukowo-Technologicznym w Nowym Kisielinie, a w dalszej kolejności zwiedzanie miasta, zwłaszcza zielonogórskiej Starówki.

Wyjeżdżając, członkowie delegacji z Uniwersytetu w Kijowie wyrazili swoje zadowolenie z pobytu w Polsce, zwłaszcza w Zielonej Górze i Szczecinie, podkreślając między innymi naszą polską gościnność.

Marek Dankowski

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA NA WBAIŚ UZ

W celu rozszerzenia kontaktów międzynarodowych w grudniu 2016 r. zostały podpisane Umowy o współpracy i wspólnym uczestnictwie w przedsięwzięciach naukowych pomiędzy UZ, w tym Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska (WBAIŚ) oraz Kijowskim Narodowym Uniwersytetem Budownictwa i Architektury (KNUBA) na Ukrainie. Umowy te mają na celu podniesienie poziomu naukowego młodych naukowców, doktorantów i studentów oraz pracowników uczelni, rozszerzenie wymiany osiągnięć naukowych i doświadczeń w zakresie przeprowadzania badań, wymiany wiedzy i umiejętności zawodowych w dziedzinie szkolnictwa wyższego i budownictwa, które umożliwiają wzmocnienie potencjału zawodowego oraz poziomu kwalifikacji absolwentów.

W ciągu pół roku takiej współpracy, w ramach realizacji projektu wzięło udział 19 osób, w tym profesorowie, doktoranci, studenci i inni pracownicy. Efektem tych kontaktów był cały szereg wydarzeń, które w znaczącym stopniu pomogły w osiągnięciu głównego celu - zwiększenia międzynarodowego poziomu wiedzy.

26 czerwca 2017 r. na UZ odbyło się oficjalne spotkanie przedstawicieli delegacji z KNUBA z Rektorem UZ prof. Tadeuszem Kuczyńskim. W składzie tej delegacji byli Kie-

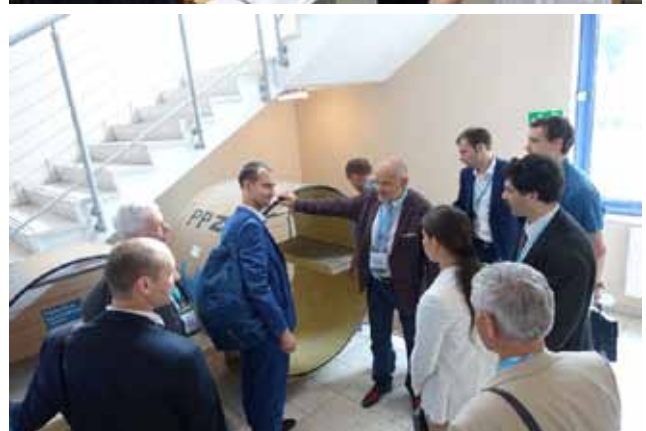

FOT. 1 SPOTKANIE DELEGATÓW Z KNUBA (UKRAINA) Z JM REKTOREM UZ I PRACOWNIKAMI WBAiŚ

ownik Katedry Podłoża i Fundamentów - prof. dr hab. **Igor Boyko**, koordynator projektu ze strony KNUBA - dr doc. **Vasyl Pidlutskyi**, Kierownik Komisji Metodycznej na Wydziale Budownictwa KNUBA - **Viktor Nosenko**, Dyrektor departamentu "Scientific and Educational Hub for Architectural Designing and Research of Nearly Zero Energy Buildings" KNUBA - dr. doc. **Volodymyr Skochko**; ze strony WBAiŚ UZ - Dziekan WBAiŚ - prof. **Andrzej Greinert**, Pełnomocnik Dziekana w zakresie współpracy międzynarodowej z krajami wschodnimi - prof. dr hab. inż. **Piotr Alawdin**, koordynator ze strony UZ - dr hab. inż. **Volodymyr Sakharov**, prof. UZ. W rozmowie omówiono poszczególne podejścia do programów i metodologii nauczania, osiągnięcia naukowe, perspektywy dalszej współpracy w kierunku podwyższenia poziomu naukowego studentów, absolwentów oraz pracowników uczelni. Obie strony również wykazały zainteresowanie współpracą w kierunku rozwijania energooszczędnych technologii i konstrukcji. W ramach wizyty delegacji KNUBA odbyło się zwiedzanie laboratoriów Instytutu Budownictwa, Instytutu Inżynierii Środowiska oraz Parku Naukowo-Technologicznego UZ.

W dniach 29-30 czerwca 2017 r. na UZ odbyła się XI Międzynarodowa konferencja „Konstrukcje zespolone-2017”. Wśród uczestników są delegaci z Polski, Francji, Ukrainy, Białorusi i innych krajów. Na konferencji tej zostały zaprezentowane zaawansowane wyniki w kierunku konstrukcji materiałów zespolonych, w tym nowoczesne badania, nowe technologie, współczesne podejścia do analizy i projektowania konstrukcji. Przedmiotem szczególnego zainteresowania był temat współdziałania konstrukcji gruntowo-powłokowych. W ramach konferencji po raz pierwszy wprowadzono sekcję „Problemy rekonstrukcji i współpracy konstrukcji z podłożem”, w której uczestniczyła większość delegatów z zagranicy, w tym z Ukrainy i Białorusi. Pozwoliło to znacznie zwiększyć zakres rozpatrywanych problemów, szczególnie w dziedzinie geotechniki. Wszystkie referaty były zakwalifikowane jako nowoczesne i zrealizowane na wysokim poziomie naukowym.

W ramach kontaktów międzynarodowych w dniu 28 czerwca 2017 r. w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie (ZUT) odbyło się Pierwsze Międzynarodowe Polsko-Ukraińskie Geotechniczne Seminarium Naukowe pt. „Problemy współpracy fundamentów z podłożem gruntowym”. W Seminarium uczestniczyli przedstawiciele trzech uczelni Ukrainy i Polski. Ze strony ZUT były wygłoszone referaty profesora **Zygmunta Meyera**

FOT. 2 ZWIEDZANIE LABORATORIUM INSTYTUTU BUDOWNICTWA

FOT. 3 ZWIEDZANIE LABORATORIUM INSTYTUTU INŻYNIERII ŚRODOWISKA

i przedstawiciele Jego szkoły; ze strony KNUBA referaty profesora **Igora Boyko** i jego szkoły; ze strony WBAIŚ UZ referaty prof. **V. Sakharova** oraz dr. inż. **W. Szajny**. Zainteresowanie udziałem w pracach tego seminarium wykazały liczne organizacje, w tym przemysłowe. W wyniku porozumienia trójstronnego (ZUT, UZ, KNUBA) podobne Międzynarodowe Seminarium Naukowe będą organizowane corocznie; następne Seminarium zaplanowane zostało na 2018 r. na WBAIŚ UZ.

Istotnym krokiem współpracy było również połączenie sił na rzecz wspierania konferencji międzynarodowej. Od 2016 r., w ramach międzynarodowej współpracy Uniwersytet Zielonogórski (WBAIŚ) stał się współorganizatorem konferencji *Challenges in Geotechnical Engineering*. Kolejna konferencja zostanie zorganizowana przez Kijowski Narodowy Uniwersytet Budownictwa i Architektury oraz Uniwersytet Zielonogórski pod patronatem Międzynarodowego Stowarzyszenia Mechaniki Gruntów i Geotechniki. Konferencja ta wpisuje się w ponad 70-letnią tradycję konferencji naukowych uczelni kijowskiej w dziedzinie geotechniki i ponad 40-letnią tradycję uczelni zielonogórskiej w organizacji konferencji w obszarze geologii inżynierskiej. Celem konferencji jest przedstawienie dorobku naukowego oraz wymiana doświadczeń naukowych i technicznych w dziedzinie geotechniki. Problematyka konferencji obejmuje: współdziałanie układów podłoże-fundament-budowla naziemna; wykorzystanie symulacji komputerowych w analizie zagadnień geotechnicznych; badania elementów konstrukcyjnych budynków i budowli, w tym budynków

FOT. 4 UCZESTNICY MIĘDZYNARODOWEJ KONFERENCJI "KONSTRUKCJE ZESPOŁOWE-2017"

FOT. 5. UCZESTNICY POLSKO-UKRAIŃSKIEGO GEOTECHNICZNEGO SEMINARIUM NA ZUT

wysokich; badania obszarów o skomplikowanej budowie geologicznej w tym struktur glacytektonicznych; problemy realizacji głębokich wykopów i stateczności skarp oraz inne tematy. Konferencja międzynarodowa CGE-2017 odbędzie się w dniach 20-24 listopada w Kijowie (Ukraina). Kolejne konferencje będą odbywały się w Polsce (UZ) i Ukrainie (KNUBA) co dwa lata.

Rozwój kontaktów i wymiana wiedzy motywują do aktywnego uczestnictwa w wydarzeniach naukowych co powoduje podniesienie poziomu naukowego w przypadku młodych naukowców, nauczycieli i pracowników jak i dla Uniwersytetu w całości.

Piotr Alawdin
Volodymyr Sakharov

KATEDRA ARCHITEKTURY I URBANISTYKI

materiał zebrata J. Juchimiuk

**Konferencja „Zielone budynki w przestrzeni publicznej”, obiekty - ikony architektoniczne
Szczecina: Filharmonia im. Mieczysława Karłowicza
oraz Centrum Dialogu „Przełomy”**

Tegoroczna edycja konferencji pt. *Zielone budynki w przestrzeni publicznej* Polskiego Stowarzyszenia Budownictwa Ekologicznego (Polish Green Building Council - PLGBC) współorganizowana przez władze Szczecina, zorganizowana została w ramach obchodów Światowego Dnia Ziemi. W konferencji uczestniczyły studentki Uniwersytetu Zielonogórskiego z II roku *architektury*: S. Dominiak, A. Dudziak, A. Klechamer, D. Kukawka, G. Malanowska, H. Pawłyk, K. Skoczylas - członkinie Koła Naukowego „Architektura w Przestrzeni Zrównoważonej”.

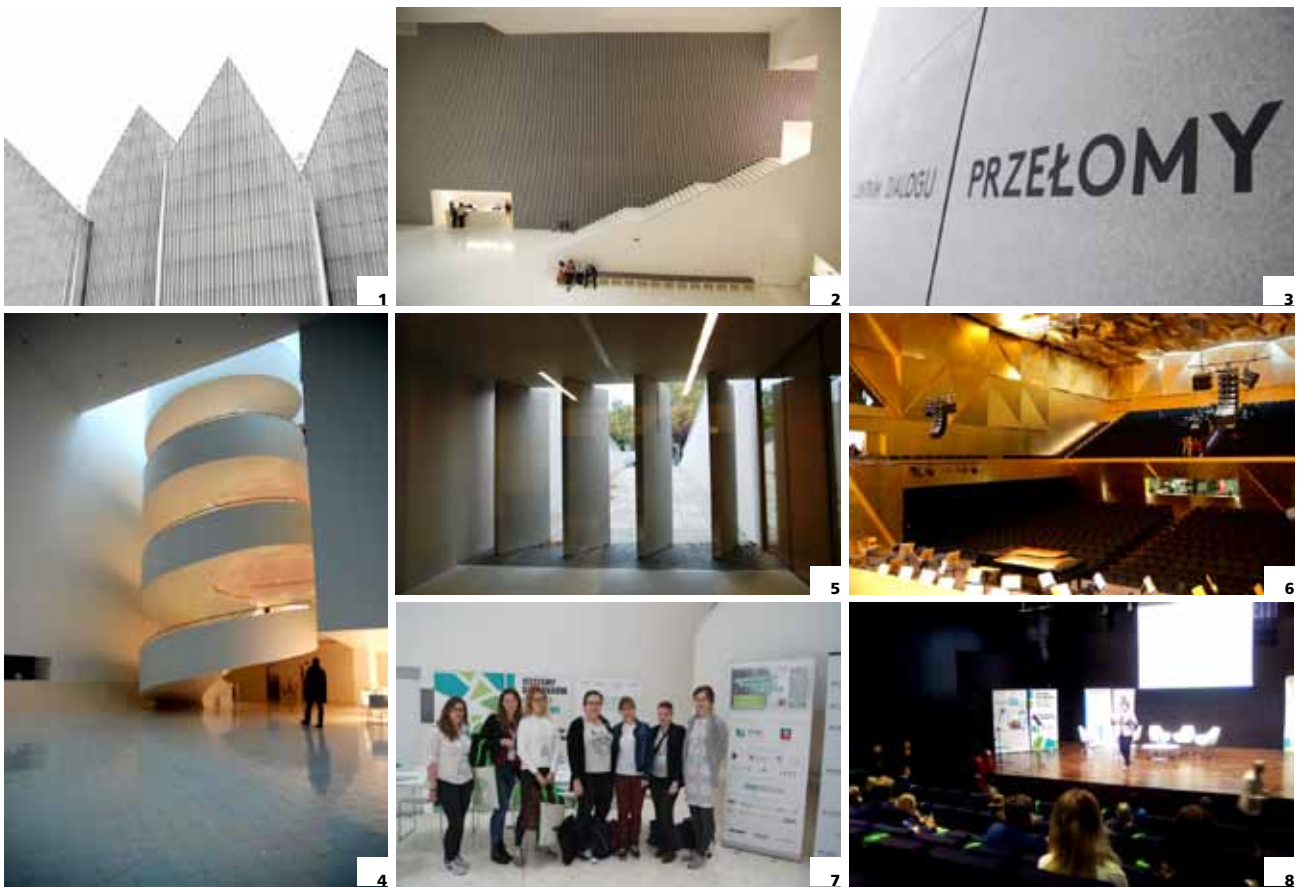
Konferencja obfitowała w szereg wykładów tematycznych, które miały na celu ukazanie relacji między budynkiem, zielenią a złożonością procesu projektowego, „eko-odpowiedzialnym” kształtowaniem przestrzeni miejskiej, projektowaniem z uwzględnieniem ułatwień dostępu, zastosowaniem zrównoważonych i innowacyjnych technologii oraz materiałów budowlanych.

Poza częścią wykładową konferencji odbyły się dwa panele dyskusyjne *Projektowanie nowoczesnych zielonych budynków jako obiektów kreujących nową jakość życia i przestrzeni wokół nas*, oraz *Zdrowa Architektura*. Panele dotyczyły m.in. nowatorskich projektów kształtujących tkankę miejską, poruszono również temat potrzeb starzejącego się społeczeństwa, wymaganych zmian w procesie projektowym, w tym ułatwień dostępu, zwrócono także uwagę na cykl życia budynku.

Uczestnicy mieli także możliwość uczestniczenia w wykładzie E. Kosmali pt. *Sustainable Construction Products: wyróżnij się albo zgiń*, który poświęcony był roli materiałów budowlanych wykorzystywanych we współczesnej architekturze i budownictwie oraz zagadnieniom dotyczącym certyfikacji obiektów, materiałów i produktów.

Z kolei wykład prowadzony przez G. Szotkowską - prezes zarządu szczecińskiego TBS, był przeglądem zrealizowanych przykładów rewitalizacji wybranych obszarów Szczecina, pod kątem dążenia do zrównoważenia przestrzeni miejskiej.

Główna część konferencji poprzedzona została dwuetapowym szkoleniem: *(EKO)logiczna architektura*

1, 2, 4, 6 ___ FILHARMONIA IM. MIECZYŚLAWA KARŁOWICZA W SZCZECINIE, OBIEKT AUTORSTWA BARCELONSKIEJ PRACOWNI PROJEKTOWEJ ESTUDIO BAROZZI VEIG, FOT. J. JUCHIMIUK
 3, 5 ___ MUZEUM NARODOWEGO W SZCZECINIE - CENTRUM DIALOGU „PRZEŁOMY” (PROJEKT ARCH. R. KONIECZNY/KWK PROMES), FOT. J. JUCHIMIUK
 7 ___ UCZESTNICZKI KONFERENCJI STUDENTKI II ROKU KIERUNKU ARCHITEKTURA WBAIŚ UZ: SYLWIA DOMINIAK, DOMINIKA KUKAWKA, GABRIELA MALANOWSKA, ANNA KLECHAMER, KAMILA SKOCZYŁAS, HANNA PAWŁYK, ALEKSANDRA DUDZIAK /KOŁO NAUKOWE „ARCHITEKTURA W PRZESTRZENI ZRÓWNOWAŻONEJ” DZIAŁAJĄCE PRZY KATEDRZE ARCHITEKTURY I URBANISTYKI WBAIŚ UZ /FOT: ARCHIWUM KOŁA NAUKOWEGO APZ
 8 ___ PLGBC, DZIEŃ-ZIEMI, FOT. A. DUDZIAK

w miastach dotyczącym optymalizacji form zabudowy, roli i sposobów kształtowania zieleni w miastach oraz *Sustainable building assessments - 10 wtajemniczeń budynku zrównoważonego*, dotyczącym certyfikacji wielokryterialnej LEED, BREEAM, HQE i sposobu w jaki budynek oddziałuje na środowisko oraz człowieka. Oba szkolenia prowadzone były przez E. Kosmałą - ekspertkę PLGBC.

Wartym podkreślenia jest fakt, iż tegoroczna konferencja odbywała się w budynku szczecińskiej Filharmonii im. Mieczysława Karłowicza, obiekcie autorstwa barcelońskiej pracowni projektowej Estudio Barozzi Veig. Ta współczesna ikona architektury zlokalizowana u zbiegu ulic Matejki i Małopolskiej, to obecnie wiodąca instytucja kultury w Szczecinie, która znajduje się dokładnie w tym samym miejscu, gdzie ok. 130 lat temu swą działalność zainaugurował dawny Konzerthaus, stanowiący kulturalne centrum na ówczesnej mapie miasta. Nowy obiekt zajmuje blisko 12 000 m² pow. użytkowej (dwie sale koncertowe: symfoniczna - wewnątrz utrzymane w odcieniach złota oraz kameralna - w niej odbywała się tegoroczna konferencja; foyer, kawiarnia, galeria oraz pomieszczenia towarzyszące). Budynek otrzymał jedną z najbardziej prestiżowych nagród architektonicznych Mies van der Rohe Award 2016 - Nagrodę Unii Europejskiej przyznawaną w dziedzinie współczesnej architektury, a także wiele innych wyróżnień.

Po zakończeniu merytorycznej części konferencji Organizatorzy przewidzieli także możliwość zapoznania się z najnowszą realizacją Muzeum Narodowego w Szczecinie

- Centrum Dialogu „Przełomy” (projekt arch. R. Konieczny/KWK Promes) jako architektonicznego wydarzenia towarzyszącego szczecińskiej konferencji. Obiekt Centrum zlokalizowany w niedalekim sąsiedztwie Filharmonii, to podziemny pawilon - „ukryty” w sercu miasta, a jednocześnie plac-wzgórze. Dzięki zastosowanej formie dachu stanowi on kontynuację placu miejskiego, domykającego wnętrze urbanistyczne Placu Solidarności z narożnikowo umieszczonym Pomnikiem Ofiar Grudnia 1970. Centrum Dialogu „Przełomy” jest miejscem wystaw obejmujących lata 1939/1989 oraz debat i spotkań dotyczących ważnych tematów, powiązanych z najnowszą historią Szczecina, Pomorza oraz kraju. Budynek zdobył tytuł Najlepszego Budynku Świata Roku 2016 podczas ubiegłorocznej edycji World Architecture Festival oraz liczne polskie nagrody i wyróżnienia (m.in. Towarzystwa Urbanistów za najlepszą zagospodarowaną przestrzeń publiczną w 2016r.).

Oba budynki stanowią przykłady realizacji współczesnej architektury w przestrzeni publicznej o cechach ikonicznych w skali miasta, zaznaczając wyraźnie swoją obecność na mapie kulturalnej Szczecina.

Konferencja była doskonałą możliwością do zapoznania się z tematyką najnowszych osiągnięć w rozwiązaniach proekologicznych, rolą zrównoważonego budownictwa we współczesnym świecie oraz z metodologią wielokryterialnej certyfikacji obiektów.

LAUR NAUKOWCA DLA KOŁA NAUKOWEGO „ARCHITEKTURA W PRZESTRZENI ZRÓWNOWAŻONEJ”

Zgłoszony do konkursu LAUR NAUKOWCA przez studenckie Koło Naukowe „Architektura w Przestrzeni Zrównoważonej” projekt *Architektura przeciw bezdomności* nagrodzony został nagrodzony Laurem Naukowca w kategorii Najpopularniejszy projekt roku 2016/2017.

Ideą organizowanej przez Parlament Studencki Uniwersytetu Zielonogórskiego od 2015 roku Gali Laur Naukowca jest rozwój aktywności naukowej i społecznej wraz z integracją środowiska studenckiego, propagowaniem działalności naukowej oraz budowaniem dialogu pomiędzy uczelnią, organizacjami i firmami zewnętrznymi. Projekt studentów architektury doskonale wpisuje się w tę ideę.

Realizacja interdyscyplinarnego projektu „Architektura przeciw bezdomności” jest dla członków Koła Naukowego „Architektura w Przestrzeni Zrównoważonej” - przyszłych architektów - wyrazem odpowiedzialności za upowszechnianie

„ARKA” uczestniczyli w budowie innowacyjnego zespołu mieszkaniowego „BAĆARKA” przeznaczonego dla samotnych matek z dziećmi oraz osób bezdomnych w miejscowości Krzywa niedaleko Nowogrodu Bobrzańskiego. Działania warsztatowe zostały poprzedzone badaniami dotyczącymi problematyki i przyczyn bezdomności, wiedzy o człowieku, psychologii architektury, humanizacji przestrzeni i budowania więzi społecznych oraz dyskusją nad społeczną odpowiedzialnością architekta. Prototypowy budynek dla pensjonariuszy ośrodka zbudowany podczas dwutygodniowych warsztatów w trakcie II Letniej Szkoły Architektury 2016 ze standardowych, łatwo dostępnych materiałów, to dom o powierzchni 50 m², który wykorzystuje ekonomiczny i modułowy system nadający się do wykorzystania przez osoby bezdomne. Innowacyjność projektu wynika z zaangażowania przyszłych mieszkańców, którzy poprzez własną pracę wiążą się z miejscem, budują poczucie własnej wartości i odpowiedzialności oraz otrzymują możliwość zamieszkania we własnym, przez siebie wybudowanym

FOT. P. PACHUT

FOT. ARCHIWUM PARLAMENTU STUDENCKIEGO

FOT. ARCHIWUM APZ

nianie architektury posiadającej cechy społecznej użyteczności, wywołującej emocje i jednocześnie odpowiadającej na określone potrzeby użytkowe. Nagrodzony projekt wykorzystuje idee wspólnego budowania i mieszkania („Co-operative housing” i „Self-build”) oraz alternatywne rozwiązania dotyczące mieszkalnictwa do przeciwdziałania poważnym i skomplikowanym problemom współczesności: wykluczeniu społecznemu i mieszkaniowemu. W lipcu 2016 r. członkowie Koła Naukowego „APZ” wspomagani przez pensjonariuszy ośrodka Fundacji Wzajemnej Pomocy

domu, którego koszty mogą być nawet trzykrotnie niższe od klasycznej budowy. W realizacji tego zadania uczestniczyli studenci: S. Dominiak, K. Huzar, M. Kozik, K. Lis, P. Mossetty, P. Pachut A. Szkop, D. Sługocka, J. Wróblewicz, N. Stasikowska pod opieką merytoryczną prof. dr. inż. arch. Z. Bacia, arch. M. Golańskiego i arch. J. Juchimiuk. Następna Letnia Szkoły Architektury 2016 została zorganizowana w Górach Bystrzyckich, gdzie studenci wspomniany wyżej system konstrukcyjny wykorzystali do budowy drewnianego pawilonu, który zapoczątkował „Habitat Sudecki/Pre-Habi-

tat”, ważny projekt lokalnej społeczności w Wójtowicach. W realizacji tego projektu uczestniczyli: A. Danak, A. Klechamer, P. Kmieć, D. Kukawka, J. Kubczyński, K. Skoczylas, F. Turski pod opieką prof. Z. Bacia przy współpracy dr. inż. arch. J. Kleszcza, dr. inż. arch. P. Kmiecika oraz dr. inż. arch. A. Maciejko.

Problematyka przeciwdziałania bezdomności została poruszona także na „Międzynarodowej Konferencji Naukowej i Warsztatach Architektonicznych HABITATY 2016 - Mój Piękny Habitat” w Zielonej Górze i Wrocławiu, zorganizowanej przez Wydział Architektury Politechniki Wrocławskiej, Szkołę Naukową Habitat we współpracy z Katedrą Architektury i Urbanistyki UZ, gdzie członkowie Koła Naukowego „APZ” wspólnie ze studentami z Wrocławia i uczniami Szkoły Budowlanej w Zielonej Górze opracowali w czterech grupach warsztatowych różne koncepcje projektowe, w tym jedną dla osób bezdomnych- *Kooperatywa Krzywa*- uwzględniającą liczne uwarunkowania zewnętrzne: komunikację z okolicznymi miejscowościami, istniejące zagospodarowanie i ukształtowanie terenu, bezpieczeństwo przeciwpowodziowe, pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych oraz wpisanie w krajobraz Województwa Lubuskiego (grupa warsztatowa: *Kooperatywa Krzywa* studenci: H. Pawłyk, A. Przybylska, D. Sługocka, A. Pieńkosz, K. Tajchert, Ł. Rybski, uczniowie: I. Galus, K. Frankiewicz, prowadzący: dr inż. arch. A. Gumińska z Politechniki Śląskiej, arch. J. Juchimiuk z UZ).

INNOWACYJNOŚĆ W ARCHITEKTURZE - WARSZTATY ARCHITEKTONICZNE - KRAKÓW 2017

19 maja 2017 r. w Krakowie odbyły się Ogólnopolskie Warsztaty Architektoniczne pierwsze z cyklu „Innowacyjność w Architekturze”. Organizatorem głównym była Redakcja miesięcznika Architektura Murator. Tematem czterogodzinnych warsztatów dedykowanych studentom i młodym architektom była adaptacja budynku dawnego hotelu Cracovia dla celów Muzeum Architektury i Designu jako oddziału Muzeum Narodowego w Krakowie. W warsztatach wzięli udział studenci architektury z 13 polskich uczelni: Politechniki Krakowskiej, Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego, Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN, Uniwersytetu Jagiellońskiego i ASP im. Jana Matejki oraz z Politechniki Śląskiej, Politechniki Wrocławskiej, PWSZ Racibórz, Politechniki Świętokrzyskiej, Wyższej Szkoły Ekologii i Zarządzania z Warszawy, Politechniki Łódzkiej, Politechniki Gdańskiej oraz **Uniwersytetu Zielonogórskiego**.

Wykład wprowadzający wygłosił hiszpański architekt Fernando Menis (profesor Uniwersytetu Europejskiego na Teneryfie, wielokrotnie nagradzany na arenie międzynarodowej za swoje projekty, autor Centrum Kongresowo-Konferencyjnego Jordanki w Toruniu). Prof. F. Menis poprowadził też warsztaty

Współprowadzającymi działania projektowe byli także arch. J.S. Bil z Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego oraz arch. M. Cyunel z Politechniki Krakowskiej.

5 studentek II roku architektury z UZ zrealizowało projekt pod kierunkiem arch. F. Menisa zatytułowany INTERIOR, który znalazł się w gronie r. wybranych spośród 78 projektów studenckich oraz prac młodych architektów przed 30. rokiem życia i znalazł się na wystawie powarszta-

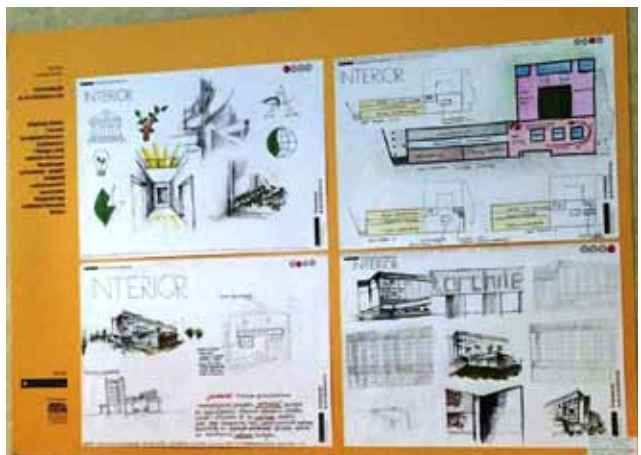
STUDENTKI II ROKU KIERUNKU ARCHITEKTURA WBAIŁS UZ – AUTORKI KONCEPCJI INTERIOR PODCZAS PRAC PROJEKTOWYCH - WARSZTATY „INNOWACJE W ARCHITEKTURZE” / KRAKÓW 2017, FOT.: G. MALANOWSKA

WYKŁAD WPROWADZAJĄCY ARCH. FERNANDO MENISA DEDYKOWANY UCZESTNIKOM WARSZTATÓW: „INNOWACJE W ARCHITEKTURZE” / KRAKÓW 2017, FOT: BARTOSZ BARCZYK

AUTORKI KONCEPCJI INTERIOR PODCZAS KOREKTY Z ARCH. FERNANDO MENISEM I ARCH. MARKIEM CYUNELEM / KRAKÓW 2017, FOT: BARTOSZ BARCZYK

RYUNKI KONCEPCYJNE – PLANSZA FINALNA PROJEKTU PT. INTERIOR / WYSTAWA POWARSZTATOWA - KRAKÓW 2017, FOT.: G. MALANOWSKA/K. SKOCZYLAS

K. SKOCZYŁAS, D. KUKAWKA, G. MALANOWSKA, A. KLECHAMER, A. DUDZIAK AUTORKI KONCEPCJI INTERIOR Z PROWADZĄCYM WARSZTATY ARCH. FERNANDO MENISEM PODCZAS FINALNEJ WYSTAWY, FOT.: K. SKOCZYŁAS, G. MALANOWSKA / ARCHIWUM KN APZ

towej w Hotelu Cracovia. Partnerem wystawy było Muzeum Narodowe w Krakowie.

Antyczne otrzęsiny „Pierwszaków Architektury” 2016/2017

7 czerwca 2017 r. w Klubie studenckim Wyspa odbyły się kolejne otrzęsiny studentów I roku kierunku *architektura* Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Uniwersytetu Zielonogórskiego. Uczestnikami tej tradycyjnej już imprezy byli pracownicy Wydziału, studenci starszych lat oraz właścivi bohaterowie wieczoru „Pierwszaki Architektury”.

Wydarzenie odbyło się dzięki wsparciu władz Uczelni: Prorektora ds. Studenckich prof. dr. hab. Wojciecha Strzyżewskiego i Wydziału: Dziekana WBAiIS - dr. hab. inż. Andrzeja Greinerta, prof. UZ, Prodziekan ds. Nauki - dr. hab. inż. Marii Mrówczyńskiej, prof. UZ oraz Kierownika Katedry Architektury i Urbanistyki - prof. dr. hab. inż. arch. Wandy Kononowicz.

Wzorem lat ubiegłych wydarzenie miało artystyczny charakter, a tegoroczny temat przewodni „ANTYK - ZACZNIJMY OD POCZĄTKU” zapowiadał niepowtarzalną atmosferę i był wskazówką dla uczestników, aby w kreatywny sposób podejść do zagadnienia architektonicznego przebrania. Większość uczestników dostosowała się do konwencji wieczoru.

Uroczystego otwarcia dokonali prof. W. Kononowicz oraz prof. A. Greinert witając przybyłych gości, wśród których był także Prezes Oddziału SARP/Zielona Góra - arch. M. Strzelecki.

Niepowtarzalną atmosferę zapewnił występ duetu tańczego studia tańca: Kamili Huzar (studentki II roku kierunku architektura) i Emila Wiśnosa, ale głównym punktem programu, jak przystało na otrzęsiny, było symboliczne pasowanie pierwszorzoczników na studentów przez prof. Wandę Kononowicz.

Imprezę uświetniły gry i konkursy, do których nagrody ufundowali sponsorzy: *Malanowscy*, *metrkwadrat*, *DMD*, ale też pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału. Zabawa trwała do późnych godzin wieczornych.

Tegoroczne otrzęsiny zostały zorganizowane przez Komitet Organizacyjny Studentów II roku *architektury* we współpracy z Kołem Naukowym „Architektura w Przestrzeni Zrównoważonej”. Studenci mogli również liczyć na wsparcie ze strony wykładowców prof. W. Kononowicz, prof. dr. inż. arch. Z. Bacia, mgr M. Czerniawskiej, arch. J. Juchmiuk - opiekuna naszego Koła oraz innych wykładowców.

Fotorelacja: www.apz.wbais.uz.zgora.pl i www.aiu.uz.zgora.pl.

Pani dr inż. Aleksandrze Sieciechowicz

wyrazy głębokiego współczucia i żalu w związku ze śmiercią MATKI

*w imieniu całej społeczności Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska
Uniwersytetu Zielonogórskiego składa Dziekan*

WYDZIAŁ EKONOMII I ZARZĄDZANIA

„Management” w bazie Web of Science

Niezmiernie miło nam poinformować, że czasopismo „*Management*” - wydawane na naszym Wydziale - jest indeksowane w bazie *Web of Science*. To przede wszystkim rezultat wieloletniej pracy redaktora naczelnego, a zarazem jego inicjatora **Pani Profesor Janiny Stankiewicz**, jak również zespołu redakcyjnego.

„Management” ukazuje się ono od 1997 r., początkowo w wersji językowej polskiej i angielskiej, a od dziewięciu lat tylko w języku angielskim. Każdego roku publikowane są dwa numery. Redakcja czasopisma współpracuje z naukowcami z krajowych, jak również zagranicznych ośrodków naukowych. Profil naukowy czasopisma ma charakter interdyscyplinarny. Artykuły są z zakresu zarządzania i ekonomii, prezentowane są w nich wyniki badań teoretycznych oraz empirycznych z zakresu nowoczesnego zarządzania w różnych sferach funkcjonowania organizacji przedsiębiorstw. Periodyk posiada międzynarodową radę naukową. Obok bazy *Web of Science* jest notowany również w innych 30 bazach czasopism, są to: *Arianta*, *Baidu Scholar*, *BazTech*, *Cabell's Directory*, *Sherpa/RoMEO*, *Celdes*, *CEJSH (The Central European Journal of Social Sciences and Humanities)*, *CNKI Scholar (China National Knowledge Infrastruc-*

ture), *CNPIEC*, *DOAJ*, *EBSCO (relevant databases)*, *EBSCO Discovery Science*, *Google Scholar*, *ERIH PLUS (The European Reference Index for the Humanities and the Social Science)*, *J-Gate*, *Microsoft Academic Search*, *Naviga (Softweco)*, *POL-index*, *Primo Central (ExLibris)*, *ProQuest*, *ReadCube*, *Research Papers in Economics (RePEc)*, *Summon (Serials Solutions/ProQuest)*, *TDOne (TDNet)*, *TEMA Technik und Management*, *Ulrichs Periodicals Directory/ulrichsweb*, *WorldCat (OCLC)*.

Sukces czasopisma jest przede wszystkim rezultatem wieloletniej pracy Pani Profesor Janiny Stankiewicz.

Serdecznie gratulujemy całemu Zespołowi Redakcyjnemu!

Anetta Barska

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

Wartości językowe i kulturowe obecne w czasopiśmiennictwie polskim do roku 1989 - konferencja naukowa

25 maja 2017 r. w sali konferencyjnej biblioteki Uniwersytetu Zielonogórskiego odbyła się konferencja pt. „Wartości językowe i kulturowe obecne w czasopiśmiennictwie polskim do roku 1989”. Organizatorami wydarzenia była Pracownia Badań nad Wartościami w Języku i Kulturze działająca w Instytucie Języka Polskiego Uniwersytetu Zielonogórskiego. Obrady otworzył prorektor UZ ds. studenckich prof. dr hab. Wojciech Strzyżewski, a gości przywitali dziekan Wydziału Humanistycznego dr hab. Sławomir Kufel, prof. UZ i dyrektor Instytutu Filologii Polskiej dr hab. Marzanna Uździcka, prof. UZ.

Pierwszy panel poprowadziła prof. dr hab. Małgorzata Mikołajczak. Dotyczył on dawnych publikacji. Jako pierwsza głos zabrała dr hab. Małgorzata Dawidziak-Kładoczną z Wrocławia. Omówiła ona istotę wartości i antywartości w „Monitorze”. Prelegentka wymieniła sposoby wartościowania występujące w czasopiśmie, chwytów językowych, które stosowane były w teście. Następnie dr hab. Violetta Jaros z Częstochowy przedstawiła temat *Wartości społeczne w „Monitorze” i językowe sposoby wprowadzania ich w teksty*. Na początku omówiła ona typologię wartościowania. Następnie przedstawiła wartości społeczne i antywartości, ówczesnie potępiane. Za bazę materiałową posłużyły teksty w roczniku 1779. Następnie swój referat przedstawiła dr hab. Joanna Gorzelana z Zielonej Góry. Tematem referatu były *Zmiany znaczeniowe leksemu parafianin i parafianka w epoce oświecenia (na przykładzie czasopisma „Monitor”)*. Prelegentka przedstawiła ewolucję pojęcia parafianin na podstawie definicji słownikowych oraz na konkretnych przykładach z dziesięciu roczników czasopisma „Monitor”.

Kolejną osobą, która wygłosiła referat była mgr Ewelina Górka z Lublina. Tematem jej wystąpienia były *Wartości*

humanistyczne i estetyczne na łamach Paryskiej „Kultury”. Rozważała ona czy i w jakim zakresie wartości stały się istotne. Przeanalizowane zostały artykuły m.in. Miłosza, Gombrowicza, Ulatowskiego, Dąbrowskiego, Jeleńskiego, czy Pankowskiego. Główny przedmiot ich zainteresowania stanowiły: literatura, sztuka, poezja, ale również polityka oraz wolność. Po tych referatach rozpoczęła się dyskusja. Prof. M. Mikołajczak podsumowała tę część konferencji, podkreślając, że otwiera się obszar na nową dyskusję, - „bez wartości człowiek jak jeź zamyka się w sobie”.

Po przerwie prowadzącą obrady została dr hab. Magdalena Steciąg, prof. UZ. Pierwszą występującą prelegentką była reprezentująca Uniwersytet Zielonogórski dr hab. Katarzyna Węgorowska, prof. UZ. Przedstawiła ona model kobiety, jaki prezentowany był na łamach dwunastego numeru „Mojej Przyjaciółki” - z 1939 r. Przeanalizowane zostały zarówno artykuły jak i reklamy, jakie pojawiały się w dwutygodniku. Wizerunek kobiety, który został tam przedstawiony, to obraz intelektualistki, otwartej na nowe doświadczenia, poznającej wiedzę na tematy takie jak: medycyna, kultura, świat, historia. Interesującej się malarstwem, muzyką, podróżami, kinem, literaturą. Kolejną z referentek dr Katarzyna Sokołowska z Białegostoku przedstawiła referat „*Ochroniarze kontra determinizm historyczny. Walka na wartości w „Turnieju Reporterów 74” białostockich „Kontrastów”*”. Omówione zostały w nim zmiany personalne i formalne, jakie zaszły w magazynie „Kontrasty” (okładka, tytułatura działów), ale także zmiany kulturalne, otwieranie się społeczeństwa na kulturę zachodu. Następnie głos zabrał mgr Marek Baron z referatem *Wartości społeczno-moralne w czasopiśmie „Ateneum Kapałskie” (na przykładzie artykułów ks. Stefana Wyszyńskiego z lat 1932-1939)*. Przeanalizowane zostały wartości i antywartości, które na łamach gazety wymieniał ksiądz S. Wyszyński. Antywartości w czasopiśmie, które potępiał to np.: brutalność, erotyka, pornografia, negowanie autorytetów. Rodzina była dla niego wartością fundamentalną. Tematem, który poruszał równie często, był kryzys ekonomiczny i moralny oraz bezrobocie. Po ostatnim wystąpieniu rozpoczęto dyskusję, która przeciągnęła się do przerwy obiadowej.

Przewodniczącą kolejnego panelu była prof. Katarzyna Węgorowska, natomiast pierwszym wygłaszającym referat - mgr Łukasz Kempa, który rozprawił nad sensem pojęcia „wartość”. Referat nosił tytuł *Odkrycia, czyli jak daleko jesteśmy z nauką? Wartości poznawcze w „Magazynie Polskim”*. Referent zaznaczył na wstępie trudność definicyjną pojęcia „wartość” oraz to, iż należy postrzegać definicję wielokontekstowo. Następnie rozwinął zagadnienie wartości poznawczych, które przedstawił na konkretnych postawach ideowych opisywanych w magazynie, później opisał typologię związaną z propagandą. Zagadnienia omawiane były na konkretnych przykładach z czasopisma. Konkluzją w rozważaniach było stwierdzenie, iż prasa jest głównym nośnikiem informacji, a wizja otaczającego świata ukazywana jest za pomocą języka. Kolejny referat dotyczył postaci Jamesa Bonda. Trzeba przyznać, iż referent z Wrocławia - mgr Robert Dudziński bardzo ciekawie zaprezentował artykuły dotyczące Agent 007 w polskiej prasie lat 60. - *Grafomania, antykomunistyczna propaganda czy rozrywkowe widowisko? Cykl o Jamesie Bondzie w prasie polskiej lat 60.* - prelegent interesująco przedstawił fenomen Jamesa Bonda, który podbił świat zachodni, jednak bardzo krytycznie przyjęty został przez polską krytykę. Dudziński za pomocą szeregu przykładów recenzji czy artykułów zamieszczanych w czasopismach wykazał próby manipulacji odbiorcą i propagandę, które miały zniechęcić widza do zachwyty nad Jamesem Bondem. Jednocześnie referent ukazał różnego typu strategie wykorzystywane podczas krytykowania zagranicznego bohatera. Wnioskiem wystąpienia było ogólne stwierdzenie mówiące o istnieniu kultury masowej (a raczej jej akceptacji) w Polsce w latach 60., jednak przyjmowanej z pewnym lękiem i obawą. Prelegentowi zadawano wiele pytań, a samo wystąpienie było rzetelne i ciekawe.

Ostatnia w tej części panelu wystąpiła mgr Anna Ast, która wygłosiła referat pt. *Wartości społeczne i kulturowe obecne w „Przeglądzie Sportowym” w latach 1935-1945*. Pewne zdziwienie u słuchaczy wywołało to, że kobieta opowiada o sporcie, jednak temat jakiego się podjęła, przedstawiony został w sposób interesujący. Prelegentka przedstawiła szczegółowo historię czasopisma „Przegląd Sportowy”, omówiła zmiany redakcji i ogólne zmiany, jakie zaszły w prasie, szczególnie tej sportowej. Następnie referentka omówiła różne wartości pojawiające się zarówno w literaturze faktu, jak i literaturze prasowej, które wyodrębniła jako gatunki pojawiające się na łamach „Przeglądu Sportowego”. W pierwszym przypadku autorka wymieniła m.in. opisy zbiorowości sportowych (kibiców), artykuły poświęcone czynnikom pozasportowym, relacje samych sportowców czy indywidualne opisy sportowców. W drugim zaś autorka zwróciła uwagę na drukowane w czasopiśmie opowiadania czy humoreski. Wymienia szereg tytułów, jakie ukazywały się w „Przeglądzie”. Podsumowanie bardzo jasno ukazało szereg wartości osobowych, które odpowiadały głównie wartościom kulturowym, witalnym. W omawianych przez referentkę latach 1935-1945 tematyka krążyła wokół kultu sportu, a nawet jego mitologizacji, przedstawiając różne jego cechy jako wartości sprzyjające i pozytywne dla człowieka. Ten panel zakończyła ożywiona dyskusja, której najlepszym wnioskiem była parafraza prof. Węgorowskiej - „tyle wartości ilu referentów”.

Ostatni panel prowadzony był przez prof. dr. hab. Krzysztofa Maćkowiaka z Uniwersytetu Zielonogórskiego, a rozpoczął się od wystąpienia dr. hab. Anastazji Seul, prof. UZ - Świat wartości czy antywartości? (na podstawie czasopisma

„Polonistyka” w latach 1948-1956). Referentka pokrótce opisała historię czasopisma, następnie omówiła na przykładach powolne wdrażanie nowego systemu oświaty, który obowiązywał w ówczesnym czasie. Przedstawione przez prof. Seul wartości odnosiły się do konkretnych lat, w jakich silnie zarysowała się ideologia socjalistyczna. Przedstawione również zostały wytyczne programu nauczania, mówiące m.in. o patriotyzmie połączonym z demokracją, o marksizmie jako podstawie filozoficznej czy o wyrabianiu w uczniach postaw przywiązania do władzy ludowej. Wartości zaprezentowane w referacie odnosiły się do idei przekazywanych ludziom w czasach ożywionej propagandy socjalistycznej i ukazują ciekawy obraz ówczesnego społeczeństwa i podejścia do spraw polityczno-oświatowych. Było to bardzo interesujące ujęcie problematyki, które podczas debaty zrodziło wiele pytań, tym samym stworzyło nowe możliwości ujmowania pewnych wartości z dzisiejszego punktu widzenia.

Kolejną referentką była dr Magdalena Idzikowska, która wygłosiła referat pt. *Rodzina jako wartość w prasie społecznej lat 80. (na przykładzie „Magazynu Rodzinnego”)*. Na początku prelegentka odwołała się do definicji rodziny Jerzego Bartmińskiego oraz ustalenia, jak w tym czasie wartościowana była rodzina. Przybliżyła również historię „Magazynu Rodzinnego”, zdefiniowała odbiorcę oraz ukazała statystykę dotyczącą czytelników magazynu. Dr Idzikowska zwróciła również uwagę na nacisk, jaki magazyn kładł na problematykę rodzinną, aspekty społeczne czy psychologiczne. Referentka wskazała także metaforyczne ujęcie rodziny, które przedstawiane było w wielu artykułach, czy też zestawienie części mowy z typowymi terminami związanymi z rodziną. Na przykładach artykułów uzasadniła, iż w latach 80. polska rodzina odbierana była jako wartość, przedstawiana w superlatywach, bardzo pozytywnie stała wysoko w hierarchii wartości człowieka. Był to kolejny z referatów, który zrodził wiele pytań, m.in. czy dzisiejsza rodzina również przedstawiana i odbierana jest tak pozytywnie?

Ostatnim wystąpieniem zamykającym tegoroczne obrady był referat dr. Moniki Kaczor, mówiący o *Dialogu jako wartości społeczno-kulturowej (na przykładzie „Tygodnika Powszechnego” z roku 1989)*. Na samym początku referentka usytuowała dialog jako wartość, co pozwoliło na ukazanie dialogu w aspektach pozytywnych w dalszej części wystąpienia. Tematyka referatu krążyła wokół oceny moralnej celów dialogu. Dialog został tu użyty w różnych kontekstach, co pozwoliło na ukazanie szerokiej definicyjności pojęcia. Przytoczone artykuły z „Tygodnika Powszechnego” mówiły o otwartości, ważności i konieczności dialogu, ukazywały również jego istotę oraz to jaki powinien być. Ujmując metaforycznie istotę wystąpienia można stwierdzić, iż dialog jest wyciągnięciem ręki, czynnością istotną i uważaną za wartość niezwykle ważną i cenną.

Tegoroczne rozważania nad wartościami przyniosły wiele nowych pytań i według organizatorów - pomysłów na kolejne konferencje. Prelegenci z sześciu ośrodków (Wrocław, Częstochowa, Białystok, Lublin, Opole i Zielona Góra) przedstawili interesujące ujęcia problematyki wartości. Konferencja pokazała, że człowiek żyje w świecie wartości, a czasopiśmiennictwo jest odzwierciedleniem preferowanych systemów aksjologicznych. Pojawiające się w dyskusjach pytania otworzyły nowe pomysły na organizację kolejnej językowej konferencji. Miejmy nadzieję, że tak owocnej i interesującej jak tegoroczna.

Anna Karmowska

Gość z Kolumbii w Instytucie Neofilologii

7 czerwca 2017 r. w Instytucie Neofilologii gościł Winston Morales Chavarro, poeta i publicysta, wykładowca na Uniwersytecie w Cartagenie de Indias. Na spotkaniu obecni byli studenci z Wydziału Humanistycznego oraz wykładowcy. Spotkanie, prowadzone przez dr Joannę Kapicę-Curzytek, było tłumaczone z języka hiszpańskiego przez Barbarę Curzytek, autorkę pierwszych w Polsce opublikowanych przekładów wierszy Winstona Moralesa Chavarro.

Wiodącymi tematami tego spotkania stały się literatura i kultura. Gość zajmująco przybliżał słuchaczom tajemnice języka swojej poezji inspirowanej m.in. księgami wedyjskimi, Biblią, tarotem i kabałą. Poetami najbardziej cenionymi przez Winstona Moralesa Chavarro są William Blake oraz Wisława Szymborska. Autor czerpie także z bogactwa rodzimych kultur: indiańskich i afrykańskich. Interesujące były refleksje na temat podobieństw i różnic w języku prozy i poezji oraz o tym, czego poezja być może nie jest w stanie wyrazić. Wszystko to składa się na holistyczną wizję świata i opisuje złożoność kondycji ludzkiej. Wystuchaliśmy również kilku wierszy Winstona Moralesa Chavarro w wersji oryginalnej oraz ich polskich przekładów autorstwa Barbary Curzytek.

Kolumbijski gość podzielił się również z nami swoimi doświadczeniami jako nauczyciel akademicki - w ramach kierunku komunikacja społeczna wykladał on m. in. dziennikarstwo i literaturę. Uczestniczących w spotkaniu studentów interesowało, czy w Kolumbii łatwo dostać się na uczelnię oraz jakie są relacje między studentami a wykładowcami. Okazuje się, że kolumbijscy studenci muszą często mierzyć się z problemami, które u nas nie występują na tak szeroką skalę, jak np. skrajna bieda, uniemożliwiająca kontynuowanie studiów. Dowiedzieliśmy się także, że ze względu na gorący klimat zajęcia na Uniwersytecie w Cartagenie de Indias rozpoczynają się już o godzinie siódmej rano (miejscowość położona jest na północy Kolumbii, nad Morzem Karaibskim).

Mieliśmy także rzadką okazję, by dowiedzieć się wielu interesujących rzeczy na temat współczesnej Kolumbii. Winston Morales Chavarro życzył sobie, aby słuchacze zapamiętali jego kraj jako ten, który wkracza w lepszą fazę swojej historii po zakończeniu długotrwałej wojny domowej (za proces pokojowy Kolumbia została uhonorowana pokojową nagrodą Nobla). To nie tylko ojczyzna laureata literackiej nagrody Nobla Gabriela Garcii Marqueza, ikon muzyki pop Shakiry i Juanesa czy też (bardzo tam popularnego) kolarstwa. To przede wszystkim miejsce, gdzie mieszkają wspaniali ludzie, obdarzeni mnóstwem pozytywnej energii, optymistyczni i uśmiechnięci, co zdaniem Winstona Moralesa Chavarro jest sposobem na to, by radzić sobie z trudną rzeczywistością. To oni tworzą przyszłość swojego kraju i - co najważniejsze - bardzo w nią wierzą.

Gościowi z Kolumbii podziękowała za wykład dr Agnieszka Łobodziec, kierownik Zakładu Literatury Angielskiego Obszaru Językowego w Instytucie Neofilologii, podkreślając wielkie walory poznawcze wykładu Winstona Moralesa Chavarro.

*Joanna Kapica-Curzytek
współpraca: Barbara Curzytek*

1

2

3

1 __ WINSTON MORALES CHAVARRO, BARBARA CURZYTEK ORAZ JOANNA KAPICA-CURZYTEK

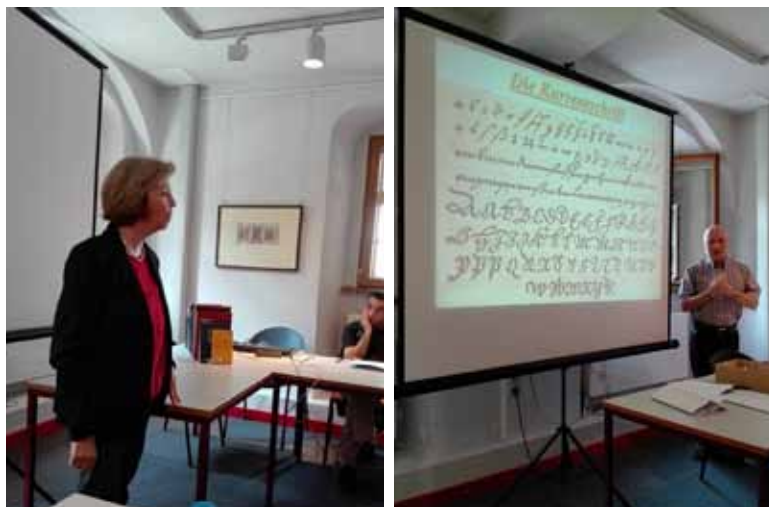
2 __ WINSTON MORALES CHAVARRO ZE SŁUCHACZAMI WYKŁADU

3 __ DR AGNIESZKA ŁOBODZIEC DZIĘKUJE GOŚCIOWI ZA INTERESUJĄCE WYSTĄPIENIE

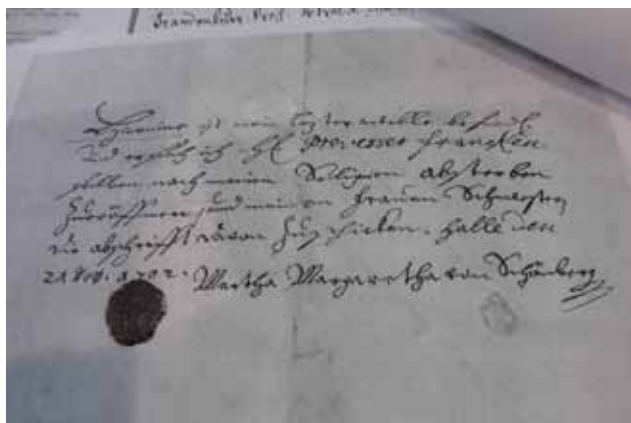
FOT. Z WYDZIAŁU

Halle i Sulechów jako ośrodki pietyzmu i edukacji...

Czwarta kwerenda biblioteczno-archiwalna w dniach 20-27 sierpnia 2017 r. Halle i Eisleben-Lutherstadt w ramach projektu *Halle i Sulechów jako ośrodki pietyzmu*

NASI WYKŁADOWCY – DR BRITTA KLOSTERBERG ORAZ DR JÜRGEN GRÖSCHL,
FOT. Z WYDZIAŁU

UCZYLIŚMY SIĘ CZYTAĆ ORAZ PISAĆ TEKSTY W PIŚMIE CURRENT (FRAGMENT TESTAMENTU MARTHY MAGDALENY SCHONBERG ORAZ EFEKTY LEKCJI KALIGRAFII)
FOT. Z WYDZIAŁU

i edukacji. Przeptyw myśli pedagogicznej i wydawniczej. Rodowody społeczne wychowanków i kadry pedagogicznej oraz ich kariery zawodowe (NPRH 2016-2019, nr projektu 0274/NPRH4/H2b/83/2016)

W związku z realizacją projektu *Halle i Sulechów jako ośrodki pietyzmu i edukacji. Przeptyw myśli pedagogicznej i wydawniczej. Rodowody społeczne wychowanków i kadry pedagogicznej oraz ich kariery zawodowe*, prowadzonym pod kierownictwem dr hab. Bogumily Burdy, prof. UZ z Instytutu Historii z udziałem dr Bogumily Husak z Instytu-

tu Filologii Germańskiej z Wydziału Humanistycznego UZ, przeprowadzono zaplanowane kwerendy i konsultacje oraz spotkanie z dr Brittą Klosterberg - dyrektorką Archiwum i Biblioteki Franckesche Stiftungen w dniach 20-27 sierpnia 2017 r. Zgromadzono bogatą bibliografię i materiały źródłowe, które posłużą do przygotowania seminarium zaplanowanego do realizacji w Halle w czerwcu 2018 r., oraz seminariów/konferencji naukowych w Cieszynie i Zielonej Górze. Kwerenda służyła również zebraniu materiałów do przygotowywanej obecnie monografii oraz bazy bibliograficznej druków, które ukazywały się w Sulechowie, Halle i innych miastach; zebrane materiały uzupełnią dane uczniów i kadry nauczycieli w szkołach sulechowskich w XVIII-XX wieku.

Oprócz pracy w bibliotekach i archiwach prof. Bogumila Burda i dr Bogumila Husak wzięły udział w letnim kursie *Einführung in die Arbeit mit Handschriften und alten Drucken aus den Beständen des Archivs und der Bibliothek der Franckeschen Stiftungen (Wprowadzenie do pracy nad manuskryptami i starymi drukami z zasobów archiwum i biblioteki fundacji Franckesche Stiftungen)*. Kurs trwał pięć dni (21-25 sierpnia 2017 r.) i wzięło w nim udział 18 osób z Polski, Niemiec, Włoch, Wielkiej Brytanii, a nawet egzotycznego Chile. Zajęcia odbywały się codziennie od

PRZED POMNIKIEM
MARCINA LUTRA W MIEŚCIE
JEGO URODZIN I ŚMIERCI –
EISLEBEN-LUTHERSTADT,
FOT. Z WYDZIAŁU

godz. 9.00 do 16.00, a w ich trakcie uczestnicy mieli możliwość wystuchania wykładów (1. *Bibliographien und Nachschlagewerke zur Archiv-, Handschriften- und Buchkunde*; 2. *Einführung in die Geschichte der Schrift*; 3. *Einführende paläographische Übungen (17./18. Jh.)*; 4. *Die weltweite Korrespondenz des Halleschen Waisenhauses. Aufbau, Gestaltung und Überlieferung von Briefen des 18. Jhs.*; 5. *Beschreibungen von alten Drucken in Verbunddatenbanken und Bibliographien*; 6. *Bibliographische Recherchemöglichkeiten und genealogische Quellen im Archiv*; 7. *Selbstzeugnisse im Halleschen Pietismus*) oraz wykorzystania wiedzy z nich płynącej do czytania oryginalnych listów (Justinusa Töllnera do Augusta Hermanna Franckego

z 9 lutego 1716 r.; Augusta Hermanna Franckego do córki Marii Dorothei Ziegenbalg z 18 listopada 1718 r., Marii Dorothei Ziegenbalg do matki Marii Dorothei Salzmann z 10 października 1716 r.), życiorysu i testamentu Marthy Margarethy Schonberg z listopada 1702 r. wraz ze spisem posiadanego przez nią inwentarza oraz życiorysu Augusta Hermanna Franckego czy też fragmentów XIX-wiecznego pamiętnika z podróży. Kilka godzin ćwiczeń poświęcono również na czytanie kilkunastu z początkowych wpisów do księgi matrykulatoryjnej Sierocińca dla dziewcząt z lat 1749-1948.

Nie zabrakło również zwiedzania Biblioteki Historycznej oraz Archiwum fundacji Frankesche Stiftungen wraz z wprowadzeniem do sposobu korzystania z nich, Sierocińca Halleńskiego, Narodowej Akademii Nauk Leopoldiny i jej archiwum.

W ostatnim dniu pobytu odbył się wyjazd do położonego w pobliżu miasteczka Eisleben-Lutherstadt - miejsca urodzin i śmierci Marcina Lutra. Jego domy - narodzin przy Lutherstraße i śmierci przy Andreaskirchplatz oraz zabytki związane z jego pobylem w Wittenberdze zostały w 1996 r. wpisane na listę światowego dziedzictwa UNESCO. W obu domach - dziś wspaniałych muzeach - również przeprowadzono kwerendę. A potem była chwila na oddech i zwiedze-

nie miasta, między innymi kościoła św. Andrzeja (St.-Andreas-Kirche), w którym Luter wygłaszał ostatnie w życiu kazania i gdzie znajduje się oryginalna ambona, z której te kazania wygłaszał.

Bogumiła Husak

Wizyta na Litwie

W dniach 18-22 września br. dr Małgorzata Karczewska z Katedry Filologii Angielskiej UZ przebywała z wizytą w Kłajpedzie (Litwa). W trakcie pobytu dr Karczewska wzięła udział w międzynarodowej konferencji Studies-Business-Society: Present and Future Insights III zorganizowanej przez Klaipeda State University of Applied Sciences. W jej trakcie dr Karczewska wygłosiła wykład plenarny zatytułowany Global English Teaching at University: Implications for Higher Education, a także była członkiem Rady Naukowej tejże konferencji.

Ponadto, w czasie pobytu w Kłajpedzie dr M. Karczewska odwiedziła Uniwersytet Kłajpedzki, na którym poprowadziła dla studentów filologii angielskiej wykład zatytułowany Global English, a także rozmawiała z pracownikami uczelni o planach współpracy naukowej.

MK

WYDZIAŁ MATEMATYKI, INFORMATYKI I EKONOMETRII

Geometry of Banach Spaces and Applications

W dniach 6-9 czerwca br. prof. Marian Nowak brał udział w międzynarodowej konferencji *Geometry of Banach Spaces and Applications*, zorganizowanej przez Wydział Matematyki i Informatyki Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Na zaproszenie organizatorów prof. Nowak wygłosił wykład: *Applications of the theory of Orlicz spaces to vector measures*.

CEDYA+CMA 2017

The Congress of Differential Equations and Applications (CEDYA) powstał z inicjatywy niektórych profesorów prowadzących badania z zakresu matematyki stosowanej. Ich celem było zintegrowanie osób pracujących w różnych obszarach badawczych, takich jak równania różniczkowe, analiza numeryczna, sterowanie i optymalizacja. Pierwsza edycja kongresu odbyła się we wrześniu 1978 r. w El Escorial (Madryt) i została zorganizowana przez profesorów z Universidad Complutense de Madrid. Do roku 1987 kongres CEDYA odbywał się każdego roku.

W 1987 r. włączono nowe tematy z różnych obszarów Matematyki Stosowanej. Spowodowało to naturalną „ewolucję” Kongresu, który została nazwany CONFERENCE ON DIFFERENTIAL EQUATIONS AND APPLICATIONS/CONFERENCE

OF APPLIED MATHEMATICS (CEDYA-CMA). Od 1989 r. Kongres odbywa się co dwa lata. Głównym celem tej edycji, która odbyła się po raz pierwszy w regionie Murcia, było spotkanie wszystkich tych, którzy prowadzą swoje badania w dziedzinie równań różniczkowych, analizy numerycznej i wszystkich zakresów matematyki stosowanej.

Organizacja XXV edycji CEDYA i XV edycja CMA została zlecona przez SēMA (Sociedad Española de Matemática Aplicada) dla Research Group in Dynamical Systems Applied to Engineering, powiązanej z Department of Applied Mathematics and Statistics na Polytechnic University of Cartagena i odbyła się w mieście Cartagena w dniach 26-30 czerwca 2017 r.

Tematami Kongresu były między innymi: równania różniczkowe zwyczajne i cząstkowe, optymalizacja i sterowanie, analiza numeryczna, rachunek naukowy i obliczeniowy, modele i zastosowania przemysłowe, teoria aproksymacji, matematyka dyskretna, numeryczna algebra liniowa, systemy dynamiczne.

W Kongresie wzięli udział dwaj pracownicy Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii: prof. Mariusz Michta oraz prof. Jerzy Motyl. Wygłosili oni na wspomnianej konferencji referaty:

— **Prof. Mariusz Michta:** *Stochastic differential inclusions and set-valued stochastic differential equations;*

— **Prof. Jerzy Motyl:** *Upper separated multifunctions in deterministic and stochastic optimal control.*

Więcej informacji na stronie: http://www.cedya2017.org/en/what_is_cedya_cma_2017.html.

Kolejny kongres odbędzie się w dniach 15-19 czerwca 2019 r. w Walencji, więcej informacji na stronie: <http://www.iciam2019.org>.

20th European Young Statisticians Meeting

W dniach 14-18 sierpnia 2017 r. odbyła się w Szwecji 20. edycja międzynarodowej konferencji dla młodych statystyków z całej Europy „The European Young Statisticians Meeting”. Te Europejskie Spotkania Młodych Statystyków odbywają się co dwa lata pod auspicjami European Regional Committee of the Bernoulli Society.

Celem spotkań jest zapewnienie młodym badaczom (do trzydziestu lat lub od dwóch do ośmiu lat doświadczenia badawczego) wprowadzenia na międzynarodową scenę badawczą w szerokim zakresie tematycznym - od czystej teorii prawdopodobieństwa do statystyki stosowanej. W tym roku obecnych na niej było ponad 30 uczestników z takich krajów jak: Niemcy, Szwajcaria, Belgia, Francja, Hiszpania, Wielka Brytania, Szwecja, Finlandia, Ukraina, Bułgaria, Turcja, Chorwacja, Słowacja, Serbia, Estonia, Litwa, Dania, Cypr, Grecja i Polska.

Zgodnie z zasadami dotyczącymi udziału w tej konferencji, w każdym z uczestniczących krajów odpowiednia komisja typuje co najwyżej 2 młodych badaczy, którzy mogą wziąć w niej udział. Jednym z polskich uczestników tegorocznej edycji był doktorant Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii Uniwersytetu Zielonogórskiego Arkadiusz Kozioł. Wygłosił on na tejże konferencji referat zatytułowany „Best unbiased estimators for doubly multivariate data”.

Konferencja miała miejsce na uniwersytecie w Uppsali, który to uniwersytet jest najstarszym uniwersytetem nie tylko spośród uniwersytetów w samej Szwecji, ale ze wszystkich uniwersytetów w krajach skandynawskich.

Więcej informacji można znaleźć na stronie konferencji: <https://indico.uu.se/event/317/>

Program Erasmus+

W dniach od 2 do 10 września br. prof. Mariusz Michta z WMIE przebywał w Chinach, w Department of Mathematical Sciences of Chongqing Normal University. Podczas swojego pobytu w ramach programu Erasmus+ profesor M. Michta wygłosił na chińskiej uczelni kilka wykładów.

zebrał Joachim Syga

Ogólnopolski Dzień Popularyzacji Matematyki

Po raz trzeci studenci Koła Naukowego Laboratorium „Matematyczne” Paradoxa z Uniwersytetu Zielonogórskiego na Ogólnopolskim Dniu Popularyzacji Matematyki w Warszawie (<http://dpm.mini.pw.edu.pl/>)

14 września 2017 r. w gmachu Wydziału Matematyki i Nauk Informatycznych Politechniki Warszawskiej odbył się III Dzień Popularyzacji Matematyki - wydarzenie skierowane do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, w którym wzięło udział blisko 1500 uczniów z całej Polski. Młodzież uczestniczyła w zajęciach przez siebie wybranych z oferty zajęć zaproponowanej przez Organizatorów.

W programie przewidziano warsztaty, pokazy, wykłady, konkursy, gry, kiermasze, projekcje filmów oraz kiermasz książek i tamigłówek.

Zajęcia zaproponowane uczniom zostały przygotowane przez wykładowców z całej Polski i studentów kół naukowych z różnych uczelni. Zajęcia były otwarte i bezpłatne, ale obowiązywał system zapisów (limit miejsc).

W programie III Dnia Popularyzacji Matematyki znalazły się zajęcia zaproponowane przez Studenckie Koło Naukowe Laboratorium „Matematyczne” Paradoxs z siedzibą na Wydziale Matematyki, Informatyki i Ekonometrii Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Studenti: Marta Kozdraś, Katarzyna Mierzwińska, Michalina Nazarenko, Krystian Sabat i Marek Piotrowski pod kierunkiem opiekuna koła - dr Krystyny Biatek, przeprowadzili dla uczniów warsztaty *Matematyka w cyfrowym świecie. Szyfrowanie poufnych wiadomości*. Na prośbę Organizatorów, zajęcia w tym dniu przeprowadzono dwukrotnie. W warsztatach uczestniczyło 60 uczniów, którzy wcześniej zadeklarowali swój udział w tych zajęciach (zapisy) oraz 10 osób, które w ostatniej chwili zdecydowały się na udział w tych zajęciach.

Uczestnikami warsztatów byli przede wszystkim licealiści z Liceów Ogólnokształcących nr 1, 7, 10, 157 w Warszawie i uczniowie Liceów Ogólnokształcących z Ostrołęki, Opatowa, Legionowa, Grodziska, Pruszkowa, Przasnysza Poznania i Puttuska. Nie zabrakło też gimnazjalistów

z Gimnazjów nr 22 i 3 w Warszawie oraz osób dorosłych z Poznania i Warszawy.

Podczas pierwszej części warsztatów zapoznano uczestników z matematycznymi podstawami szyfrowania danych szyframi symetrycznymi (np. szyfr Cezara) i asymetrycznym (szyfr RSA) oraz algorytmami sprawdzającymi czy dana liczba jest pierwsza. W drugiej części warsztatów uczniowie pracując w grupach zmagali się z zaszyfrowaniem wiadomości, odczytaniem ukrytej informacji oraz określeniem bezpieczeństwa stosowanych sposobów kodowania. Na koniec zajęć wyłoniono najlepszych. Zwycięskie zespoły uczniów zostały uhonorowane dyplomami i nagrodami.

Uczestnictwo w warsztatach było dla uczniów okazją wzbogacenia wiedzy z zakresu teorii liczb i jej zastosowań w kryptografii oraz integracji i wspólnej zabawy w czasie, której każdy z uczestników zespołu musiał się wykazać umiejętnością logicznego myślenia.

Uczestnictwo studentów w III Dniu Popularyzacji Matematyki było doskonałą okazją do wymiany doświadczeń z osobami prowadzącymi działalność popularyzującą matematykę z całej Polski, jak i promocją Wydziału Matematyki, Informatyki i Ekonometrii oraz Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Krystyna Biatek, opiekun Koła LMP
Marta Kozdraś, wiceprezes koła LMP

Panu dr. hab. Ryszardowi Asienkiewiczowi

wyrazy współczucia oraz słowa wsparcia po stracie Ojca

składają pracownicy Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Zielonogórskiego

WYDZIAŁ MECHANICZNY

Powołanie do Akademii Inżynierskiej

17 maja 2017 r. Zgromadzenie Ogólne Akademii Inżynierskiej w Polsce przyjęło prof. ndzw. dr hab. inż. Annę Walicką z Wydziału Mechanicznego Uniwersytetu Zielonogórskiego w poczet członków zwyczajnych.

Akademia Inżynierska ma na celu twórcze działanie na rzecz wspierania rozwoju nowoczesnych technologii i przedsiębiorczości innowacyjnej, a także wspieranie transferu technologii do praktyki gospodarczej. Zadaniem Akademii jest również szerzenie kultury technicznej w dostosowaniu do strategii zrównoważonego rozwoju oraz upowszechnianie osiągnięć polskich inżynierów w kraju i zagranicą.

Paweł Jurczak
Jarosław Falicki

WYDZIAŁ PEDAGOGIKI, PSYCHOLOGII I SOCJOLOGII

Festiwal Michaliny Wisłockiej Wakacyjna promocja nauki

W dniach 7-9 lipca 2017 r. w Lubniewicach odbył się pierwszy Festiwal Michaliny Wisłockiej. Festiwal, którego bardzo

bogaty program obejmował wydarzenia z obszarów nauki, promocji zdrowia i kultury, zorganizowany został przez miasto Lubniewice, Katedrę Seksuologii, Poradnictwa i Resocjalizacji Uniwersytetu Zielonogórskiego, Katedrę Biomedycznych Podstaw Rozwoju i Seksuologii Uniwersytetu Warszawskiego, Polskie Towarzystwo Ginekologów i Położników oraz Ogólnopolski Program Zdrowia Seksualnego firmy Polpharma.

Podczas festiwalu zorganizowano ważne debaty naukowe i inne spotkania o charakterze popularno-naukowym.

- 1 ___ X OGÓLNOPOLSKA DEBATA O ZDROWIU SEKSUALNYM, PREZENTACJA WYNIKÓW BADAŃ SEKSUALNOŚĆ POLAKÓW 2017, GMINNY OŚRODEK KULTURY
- 2 ___ REFERENCJI Z UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO I ORGANIZATORZY Z KATEDRY SEKSUOLOGII, PORADNICTWA I RESOCJALIZACJI
- 3 ___ BURMISTRZ LUBNIEWIC, KRZYSZTOF DAUKSZEWICZ, PRZEWODNICZĄCA RADY MIASTA, VIOLETTA OZMINKOWSKI, PTOF ZBIGNIEW IZDEBSKI
- 4 ___ DEBATA O SZTUCE KOCHANIA- ZDROWIE SEKSUALNE MĘCZYZYN
- 5 ___ SPOTKANIE Z MAGDALEŃĄ BOCZARSKĄ
- 6 ___ X OGÓLNOPOLSKA DEBATA O ZDROWIU SEKSUALNYM, PREZENTACJA WYNIKÓW BADAŃ SEKSUALNOŚĆ POLAKÓW 2017, GMINNY OŚRODEK KULTURY
- 7 ___ TRASA MICHALINY WISŁOCKIEJ - AUTOBUS FESTIWALU
- 8 ___ BURMISTRZ LUBNIEWIC TOMASZ JASKŹ, NADANIE HONOROWEGO OBYWATELWSTA MIASTA PROF. ZBIGNIEWOWI IZDEBSKIEMU
- 9 ___ SPOTKANIE Z PUBLICZNOŚCIĄ
- 10 ___ PROF. Z. IZDEBSKI Z MARIĄ SADOWSKĄ I MAGDALEŃĄ BOCZARSKĄ
- 11 ___ OTWARCIE FESTIWALU MICHALINY WISŁOCKIEJ
- 12 ___ KONCERT NA WODZIE

FOT. Z WYDZIAŁU

Była to świetna okazja do zaprezentowania w atrakcyjnej, innowacyjnej formie problemów dotyczących seksualności człowieka, widzianych z perspektywy wielu dyscyplin naukowych tłumnie przybyłym Lubuszanom i gościom z Polski i zagranicy.

7 lipca zorganizowano „Debatę o sztuce kochania. Zdrowie seksualne kobiet”, której moderatorem była prof. Violetta Skrzypulec-Plinta, ginekolog i seksuolog, prektor Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, a uczestniczkami były: Hanna Bakula - pisarka, malarka, prof. Maria Beisert

- psycholog, seksuolog (Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu), dr Alicja Długołęcka - edukator seksualny (Akademia Wychowania Fizycznego), prof. Monika Płatek - prawnik (Uniwersytet Warszawski), prof. Beata Pastwa-Wojciechowska - psycholog sądowy (Uniwersytet Gdański), dr Beata Wróbel - ginekolog, seksuolog. Debatę dotyczyła problemów kobiet w różnych fazach życia: praw kobiet, życia seksualnego, relacji pacjentki z ginekologiem, niepełnosprawności, prawnych aspektów antykoncepcji, wizyt nastolatek u lekarza, klauzuli sumienia, ochrony zdrowia

publicznego, przemocy w rodzinie oraz edukacji seksualnej. Wszystkie panelistki mówiły o pozytywnych aspektach kobiecości.

8 lipca odbyła się „X Ogólnopolska Debata o Zdrowiu Seksualnym”, której moderatorami byli prof. Zbigniew Izdebski oraz dr Krzysztof Chlebus, a uczestnikami: dr Andrzej Depko (seksuolog), prof. Brygida Knysz (specjalista chorób zakaźnych), prof. Artur Mamcarz (kardiolog), prof. Violetta Skrzypulec-Plinta (seksuolog, ginekolog), prof. Bohdan Wasilewski (psychiatra). Zaprezentowane zostały najnowsze wyniki badań Zbigniewa Izdebskiego i Polpharmy „Seksualność Polaków 2017”. Debata była kontynuacją dyskusji, która rozgorzała 8 lutego 2017 r. na Warszawskim Uniwersytecie Medycznym, kiedy omawiano wstępne wyniki tych badań. Tym razem zaprezentowano analizy wyników badań seksualności Polaków z perspektywy ginekologicznej, kardiologicznej, psychiatrycznej, seksuologicznej oraz chorób przenoszonych drogą płciową. W trakcie dyskusji zostały poruszone między innymi kwestie dotyczące relacji pacjent - lekarz, praw pacjenta, relacji pomiędzy seksualnością a ogólnym dobrostanem człowieka, interdyscyplinarnego podejścia do zdrowia seksualnego.

W ostatnim dniu Festiwalu odbyła się „Debata o sztuce kochania. Zdrowie seksualne mężczyzn”, której moderatorem był dr hab. Janusz Leon Wiśniewski, a uczestnikami: dr Krzysztof Chlebus (kardiolog, były Wiceminister Zdrowia), prof. Józef Haczyński (internista i seksuolog), dr Paweł Jarmużek (neurochirurg, Prodzikan Wydziału Lekarskiego i Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Zielonogórskiego), dr Ewa Kempisty-Jeznach (specjalista w zakresie medycyny męskiej), prof. Tatiana Rongińska (psycholog, dyrektor Instytutu Psychologii Uniwersytetu Zielonogórskiego). Paneliści zwrócili uwagę na konieczność zintegrowanego patrzenia na zdrowie mężczyzny, na mity dotyczące męskości, czynniki ryzyka chorób sercowo-naczyniowych, kardiologiczne i psychologiczne aspekty męskości, wpływ stresu na relacje damsko-męskie, obniżający się poziom testosteronu, wzrastająca konieczność zapłodnień In-vitro, sposobów badania jąder.

Festiwal był okazją do spotkań i konsultacji z wybitnymi postaciami polskiej nauki, kultury i sztuki. Odbyły się spotkania autorskie z dr. Andrzejem Depko (seksuologiem), dr. hab. Januszem Leonem Wiśniewskim (naukowcem, pisarzem), Hanną Bakulą (pisarką, malarką), prof. Zbigniewem Izdebskim (autorem książek naukowych i popularno-naukowych, konsultantem filmu *Sztuka Kochania. Historia Michaliny Wistockiej*), Krzysztofem Terejem (producentem filmowym), Anną Mentlewicz (dziennikarką, pisarką), Marią Sadowską (reżyserką, piosenkarką), Magdaleną Boczarską (aktorką, odtwórczynią roli Michaliny Wistockiej w filmie *Sztuka Kochania. Historia Michaliny Wistockiej*).

Na Festiwalu funkcjonowała strefa zdrowia „Spotkania z Medycyną”, w której wybitni specjaliści z zakresu kardiologii, ginekologii, interny, seksuologii, prawa, psychiatrii i innych dziedzin odbywali konsultacje z uczestnikami imprezy. Konsultacje z zakresu edukacji seksualnej, zdrowia seksualnego, ryzykownych zachowań w Internecie, niedostosowania społecznego, niepełnosprawności, profilaktyki HIV/AIDS przeprowadzali pracownicy i współpracownicy Katedry Seksuologii, Poradnictwa i Resocjalizacji (dr Joanna Dec-Pietrowska, dr Tatiana Maciejewska, dr Krzysztof Wąż, mgr Adrian Tabaczuk, mgr Maria Woźniak). Miasto zadbało również o mammoBus, w którym kobiety mogły

wykonać badania profilaktyczne. Funkcjonowało stanowisko NFZ, w którym można było założyć Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego.

Wydarzeniom naukowym towarzyszyły różne atrakcje kulturalne, między innymi recital Krzysztofa Daukszewicza, koncerty Ani Dąbrowskiej oraz Marii Sadowskiej, a także pokaz filmu *Sztuka Kochania. Historia Michaliny Wistockiej*, który odbył się na plaży miejskiej i poprzedzony został spotkaniem z twórcami filmu: Krzysztofem Terejem i prof. Zbigniewem Izdebskim.

W trakcie festiwalu nie zabrakło także elementów ludycznych: dancinów w klimacie lat 60., kiermaszy wyrobów artystycznych i krzewów ozdobnych, pokazów sztuki gotowania itp. Zestawienie wszystkich elementów bardzo bogatego programu stworzyło niezapomnianą atmosferę i przyciągnęło, także na naukowe wydarzenia, tłumy uczestników.

Festiwal w Lubniewicach nie odbyłby się gdyby nie niezwykle zaangażowanie i determinacja dwóch osób - burmistrza Lubniewic, Tomasza Jaskuły i profesora Zbigniewa Izdebskiego. To oni, chcąc uczcić wybitną polską lekarkę, autorkę bestselleru *Sztuka Kochania* i wypromować Lubniewice, postanowili, nawiązując do tego, że M. Wistocka - jak sama przyznawała - właśnie w Lubniewicach przeżyła swoją największą miłość i wpadła na pomysł napisania swojej książki, organizować w Lubniewicach wydarzenia, których patronką byłaby słynna lekarka. Festiwal Michaliny Wistockiej był kontynuacją działań Profesora Izdebskiego zapoczątkowanych w 2013 r. Wtedy to nastąpiło uroczyste otwarcie Parku Miłości im. dr Michaliny Wistockiej, połączone z Debata o Zdrowiu Seksualnym zorganizowane także przez naszą Katedrę. Pierwszy raz tak liczne grono czołowych lekarzy, pedagogów, psychologów i przedstawicieli mediów uczestniczyło w imprezie o takim charakterze w Lubniewicach. To wydarzenie było inspiracją do napisania biografii o Michalinie Wistockiej przez Violetkę Ozmin-kowską, a następnie do powstania filmu *Sztuka Kochania. Historia Michaliny Wistockiej*.

Mając to wszystko na uwadze, w trakcie otwarcia Festiwalu, które odbyło się na uroczystej sesji Rady Miasta, wręczono Honorowe Obywatelstwo Miasta Lubniewic prof. Zbigniewowi Izdebskiemu za wsparcie i działania na rzecz gminy. Burmistrz w uzasadnieniu wniosku o nadanie honorowego obywatelstwa przedstawił Profesora jako osobę: *która bezinteresownie przy różnego typu okazjach o zasięgu ogólnopolskim promuje miasto Lubniewice w wywiadach w radiu, telewizji i prasie, podczas wykładów, prowadzonych zajęć, a także w swoich publikacjach. (...) W sposób niewątpliwy przyczynił się do tego, że w scenariuszu filmu Sztuka kochania. Historia Michaliny Wistockiej Lubniewice zajmują około pół godziny, a sceny dotyczące Lubniewic były faktycznie kręcone w Lubniewicach. W swoich wypowiedziach podkreśla wartość Lubniewic, jako miejsca o charakterze wypoczynkowym i atrakcyjnym w województwie Lubuskim.*

Festiwal Michaliny Wistockiej był wydarzeniem o skali ogólnopolskiej, nietatnym w organizacji. Był dobrym przykładem współpracy między samorządem a przedstawicielami nauki i biznesu. Warto też dodać, że Festiwal był niezwykle okazją do promocji Uniwersytetu Zielonogórskiego i województwa lubuskiego dzięki obecności wielu dziennikarzy z prasy ogólnopolskiej, telewizji (m.in. TVP, TVN) i radia (min. TOK FM, który był patronem medialnym, Ra-

dio Zachód). Poziom naukowy i artystyczny poszczególnych wydarzeń, ogromne zainteresowanie zarówno zaproszonych gości, wczasowiczów, jak i osób zainteresowanych tematyką, każe wyrazić nadzieję na jego cykliczny charakter.

Tatiana Maciejewska
Adrian Tabaczuk

X Konferencja *Transgraniczność w perspektywie socjologicznej. Europa - podzielona wspólnota?*

W dniach 20-22 września 2016 r. odbyła się X konferencja *Transgraniczność w perspektywie socjologicznej. Europa - podzielona wspólnota?*, organizowana cyklicznie przez Instytut Socjologii Uniwersytetu Zielonogórskiego. Tytuł konferencji odwołuje się do zjawisk jakie zachodzą współcześnie na różnie definiowanych pograniczach. Kryzys wspólnotowości, symbolizowany przez wystąpienie Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej, jest przyczyną dokonujących się przeobrażeń świadomości społecznej, myślenia o Unii Europejskiej, niekoniecznie w kategoriach dobra wspólnego i wspólnoty państw demokratycznych. Druga dekada XXI wieku upływa pod hasłami suwerenności, samostanowienia, oddzielenia, co przeczy ideom jednoczenia i wspólnocie interesów. Zgodnie z teoriami głoszonymi na początku XXI w. wskazującymi na dokonujące się zmiany wartości, można było oczekiwać, że w dłuższej perspektywie czasu doprowadzą one do przekształcania się młodych demokracji środkowo-europejskich (od społeczeństw tradycyjnych przez modernizujące się do postmodernistycznych), że poszerzenie się Unii Europejskiej będzie sprzyjało procesowi otwierania się na obcokrajowców, że prowadzić to będzie do wyzbywania się „narodowych egoizmów” i zwiększenia zaufania, a w dalszej perspektywie sprzyjać będzie integracji. W projekcie zjednoczonej i zintegrowanej Europy założono, że słabnąć będą polityczne wpływy nacjonalizmu, nastąpi spadek ksenofobii, wzrost tolerancji i otwartości na różne formy społecznego współżycia, a „europejskość” stanie się wyznacznikiem tożsamości zbiorowej. Tymczasem obserwujemy wzmożenie aktywności nowych ruchów politycznych, zarówno w Polsce jak i w Europie, o bardzo zróżnicowanym ideowym i organizacyjnym charakterze, które są konsekwencją i wskaźnikiem nowych podziałów społecznych.

Konferencja z cyklu *Transgraniczność w perspektywie socjologicznej* stanowi ważny element w badaniach i dyskusji na temat zjawisk na pograniczach i była dobrą okazją do spotkania badaczy z różnych części kraju.

Konferencja miała na celu konfrontację różnych stanowisk teoretycznych, metodologicznych oraz prezentację najnowszych wyników badań empirycznych zjawisk i procesów zachodzących nie tylko na pograniczach Europy, ale wewnątrz poszczególnych państw członkowskich Unii Europejskiej. Szczególnie ważne są analizy porównawcze, ukazujące złożoność, różnorodność i żywiołowość zachodzących tam procesów. Niezwykle ważne są ogólniejsze refleksje dotyczące procesów i zjawisk transgranicznych.

Patronat nad konferencją objął Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego, prof. dr hab. inż. Tadeusz Kuczyński oraz Marszałek Województwa Lubuskiego, Elżbieta Anna Polak.

Gośćmi konferencji byli przedstawiciele zaprzyjaźnionych instytucji, którzy w swoich wystąpieniach przedstawili charakterystykę pogranicza zachodniego Polski oraz województwo lubuskie z nieco innej niż socjologiczna perspektywy:

— Roman Fedak (Dyrektor Urzędu Statystycznego w Zielonej Górze) *Przemiany społeczno-gospodarcze na pograniczu polsko-niemieckim w latach 2004-2016*

— Tadeusz Jędrzejczak (Członek Zarządu Województwa Lubuskiego) - *Prezentacja Regionalnego Punktu Kontaktowego Programu Interreg VA Brandenburgia Polska 2014-2020*

— dr hab. Robert Skobelski, prof. UZ - *Tzw. Ziemia Odzyskane i pogranicze polsko-niemieckie po II Wojnie Światowej - propaganda i rzeczywistość*

Ponadto mieliśmy zaszczyt gościć członków Komitetu Socjologii Polskiej Akademii Nauk.

W konferencji wzięło udział 77 uczestników z 25 ośrodków akademickich. Wygłoszonych zostało 41 referatów w 7 sesjach tematycznych. Dotyczyły one nowych ruchów społecznych i ich charakterystyki, metodologii badań porównawczych, dyfuzji kulturowej na pograniczach, współpracy międzynarodowej oraz kwestii związanych z kryzysem migracyjnym, kryzysem tożsamości oraz postawami wobec uchodźców.

Konferencja stanowiła dobrą okazję do podjęcia refleksji socjologicznej nad najbardziej palącymi problemami związanymi z funkcjonowaniem wspólnoty europejskiej i stanowiła ważny element dyskusji o znaczeniu socjologii zaangażowanej w kształtowanie dyskursu publicznego.

Dorota Szaban

WYDZIAŁ PRAWA I ADMINISTRACJI

VIII Zjazd Młodych Teoretyków i Filozofów Prawa „Granice prawa, granice w prawie”

3-5 września 2017 r.

Na początku września, w pobliskim Łagowie Lubuskim, WPiA UZ gościł ponad 100 przedstawicieli nauk prawnych w ramach VIII Zjazdu Młodych Teoretyków i Filozofów Prawa. Na wstępie należałoby podkreślić, że to spore przedsięwzięcie zostało przygotowane przez nieliczną, bo trzyosobową Katedrę Teorii Prawa WPiA. Zastęga to tym większa, że była to już druga w tym roku konferencja z taką liczbą uczestników przygotowana siłami tej Katedry (o kwietniowej konferencji *Dobra osobiste w prawie cywilnym, prasowym i karnym* pisaliśmy w numerze 04'2017). Na uwagę zasługuje, że aczkolwiek atmosfera opisywanego zjazdu - pomyślanego przez młodych i dla młodych - jest nieco swobodniejsza niż podczas klasycznych konferencji naukowych, to jednak jego koncepcja jest przemyślana i nawiązuje do najlepszych tradycji akademickich.

Stosownie do ośmioletniej już tradycji obrady były podzielone na panele dyskusyjne i grupy robocze. Panele są profesorskim dwugłosem na zaproponowany temat, z czasem przewidzianym nie tylko na samo wystąpienie i ogólną dyskusję, ale też na komentarz do referatu drugiego mówcy. W tym roku zaproszenie do wystąpienia w roli mentorów przyjęło czterech przedstawicieli teorii i filozofii prawa.

W panelu *Wartości i instytucje a granice prawa* dr hab. prof. UAM M. Kordela wygłosiła referat pt. *System aksjologiczny prawodawcy jako granica prawa*, a prof. dr hab. A. Sulikowski (UWr) przemawiał na temat *Prawo i sądownictwo w >>postliberalnej demokracji<<*. Z kolei panel zatytułowany *Granice tworzenia i wykładni prawa* był polem wypowiedzi dr. hab. prof. UW M. Matczaka, omawiającego zagadnienie *Granice zastosowania filozofii języka w prawoznawstwie - kazus reguły uznania* oraz prof. dr. hab. T. Gizbert-Studnickiego (UJ), który wystąpił z referatem *Granice argumentacji interpretacyjnej*. Wydaje się, że tak pomyślana formuła profesorskiej debaty stwarza pole do przedstawienia problemu w sposób pogłębiony i sprzyja spokojnej wymianie myśli, której, jak się wydaje, często brakuje w napiętych programach wielu konferencji naukowych.

Ciekawa jest także koncepcja grup roboczych, które są zgłaszane przez młodych naukowców niejako w odpowiedzi na główny temat proponowany przez organizatorów. Autorzy tematów grup roboczych stają się odpowiedzialnymi za nie moderatorami i wskazują na najważniejsze ich zdaniem wątki badawcze, których poruszenia oczekują w zgłaszanych referatach. W tym roku utworzono trzynaście grup roboczych prowadzonych przez naukowców z UJ, UG, UŁ, UMCS, UWr, SGH, UŚ i UZ.

Tematem tegorocznego zjazdu były kwestie dla prawa i w prawie „graniczne”, stąd też przedmiotem rozważań były granice interpretacji prawa i ich przekraczanie, granice zastosowań filozofii analitycznej w prawoznawstwie, moralne granice prawa karnego, granice prawa w mediacji,

FOT. Z WYDZIAŁU

problem filozofii i teorii prawa ponad granicami państw, granice działania racjonalnego ustawodawcy i niezależnych sądów, granice praw człowieka w rozważaniach teoretycznoprawnych i filozoficznych, granice dowodu. Debatowano także nad kwestią relacji pomiędzy aktywizmem sądowym a granicami wykładni prawa, pluralizmem prawnym i różnorodnością kulturową w prawie, wizualnym wymiarem prawa czy wreszcie prawnymi i etycznymi granicami nauki. Różnorodność poruszanej problematyki, jak i bardzo dobra frekwencja, są dowodem na to, iż organizatorom udało się zaproponować interesujące pole do dyskusji, które trafia w sedno problemów, jakie można obserwować w związku z tworzeniem i stosowaniem prawa.

Joanna Markiewicz-Stanny

AREOPAG ETYCZNY

_Lilia Smoła

W bieżącym roku akademickim, mając na uwadze rozwój naszego uniwersytetu i pojawienie się nowych kierunków kształcenia, po raz pierwszy zorganizowano **Areopag Etyczny** dla studentów kierunku lekarskiego UZ. Nasi studenci, jako jedyni w Polsce, mieli możliwość uczestniczenia w specjalnie dla nich dedykowanych warsztatach oraz wykładach z etyki i komunikacji z pacjentem. Współorganizatorem przedsięwzięcia było Puckie Hospicjum pw. św. Ojca Pio posiadające już dziesięcioletnią praktykę w przeprowadzaniu tego rodzaju szkoleń. Nasi studenci, pod okiem doświadczonych psychologów i socjologów, mogli wzbogacić nabytą w czasie studiów dotychczasową wiedzę o doświadczenia związane z umiejętnością rozmowy z pacjentem (również tym nieuleczalnie chorym) oraz jego rodziną. Podczas zajęć z zakresu nie tylko komunikacji, ale również rozumienia emocjonalności pacjentów, psycholog, psychoonkolog i coach Magdalena Mikulska oraz dr Jakub Wiśniewski komentowali sytuację i razem z uczestnikami przedyskutowywali dylematy bioetyczne, które pojawiały się w toku scenki. W rolę chorych i ich rodzin wcieliłi się zawodowi aktorzy, m.in.: Martyna Kowalik, Grzegorz Daukszewicz, Szymon Nowak. Zagadnienia z opieki paliatywnej w kontekście hospicjum dziecięcego omówił w „Rozmowach dziecinnie trudnych” - dr Jakub Wiśniewski, zajęcia

z bioetyki poprowadził dr Piotr Szelaąg. Dr Zbigniew Żylicz (który prowadził hospicja w Holandii, Wielkiej Brytanii i Szwajcarii) mówił o dylematach nowoczesnej medycyny wobec zbliżającej się śmierci, a dr Mariusz Wirga - psychiatra i dyrektor ds. medycznych Onkologii Psychospołecznej w Instytucie Onkologii im. Malcoma Todda w Centrum Medycznym Long Beach Memorial w Kalifornii, przygotowywał studentów jak odpowiadać na pytanie ‘Jak długo będę żył?’

Oprócz wspomnianych warsztatów i wykładów nasi studenci uczestniczyli w kursie windsurfingu odciążając psychicznie zajęcia i ćwicząc dbanie o siebie na desce windsurfingowej.

Trud poniesiony przy organizacji tego pionierskiego przedsięwzięcia, był wart zdobytej wiedzy, z którą nasi studenci wyjechali z Pucka. Będą z niej korzystać w życiu zawodowym, bo jak podkreślała Anna Jochim-Labuda, prezes Puckiego Hospicjum, praktyczny wymiar puckich warsztatów daje świetne wyniki w codziennej pracy hospicyjnej spotkań z chorymi, którzy mimo rozpoznania śmiertelnej choroby - prowadzeni przez lekarzy świadomych jak pozytywnie motywować pacjentów - żyją szczęśliwie wiele tygodni, miesięcy, lat, a czasem zdrowieją.

Ponadto, stworzenie takiej możliwości studentom UZ, wyróżnia nas spośród wielu innych uczelni, także stricte medycznych.

FOT. UCZESTNIK WARSZTATÓW

Z DUCHEM CZASU... MIT DEM ZEITGEIST

Barbara Krzeszewska-Zmyślony

V Dni Polsko-Niemieckie - październik'2017 zainaugurowane zostaną koncertem pod hasłem *Z duchem czasu... mit dem Zeitgeist*. Polskie i niemieckie utwory muzyczne zagra Polsko-Niemiecka Orkiestra Młodzieżowa Zielona Góra-Frankfurt/O. Tym razem teksty literackie po polsku i po niemiecku wygłoszą uczniowie Zespołu Szkół Ekologicznych. W kilku przedszkolach i szkołach podstawowych odbędą się *Spotkania z kulturą i językiem niemieckim*. Odbędzie się także spotkanie studentów BTU CS z Cottbus i studentów UZ pod hasłem *Miejsca pamięci miejscami edukacji do demokracji*. Organizatorem Dni Polsko-Niemieckich jest Centrum Kultury i Języka Niemieckiego Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Program V Dni Polsko-Niemieckich 2017 *Z duchem czasu...*

- Wystawa wycinanek Eryki Schirmer w Bibliotece Miejskiej w Nowej Soli - **wrzesień**
- „Jabłuszko” Akcja Szkół Średnich Zielonej Góry – **6 października 2017 r.**
- XX-lecie Klubu Kiwanis w Muzeum Ziemi Lubuskiej z udziałem niemieckiego Klubu z Frankfurtu/O. – **6 października 2017 r.**
- Koncert Polsko-Niemieckiej Orkiestry Młodzieżowej z udziałem Uczniów z Zespołu Szkół Ekologicznych - **9 października 2017 r., godz. 18.00**, siedziba Rektoratu UZ, ul. Licealna 9
- Wystawa wycinanek Eryki Schirmer w Niepublicznej Szkole Podstawowej im. Marii Montessori - **10 października 2017 r.**
- Seminarium Studentów BTU CS i Uniwersytetu Zielonogórskiego w Krzystkowicach - **27 października 2017 r.**
- Polska poezja w niemieckich tłumaczeniach, Filia nr 4 WIMBP im. C. Norwida, ul. Podgórna 45 - **25 października 2017 r., godz. 16.00**
- Konkurs Językowy - LO nr V - **20 października 2017 r.**
- Koncert w kościele „U Luteranów” z okazji 500-lecia reformacji - **22 października 2017 r., godz. 18.00**
- Czytanie poezji Eryki Schirmer po niemiecku i po polsku – Uniwersytet Trzeciego Wieku
- Spotkania z kulturą i językiem niemieckim w Miejskich Przedszkolach nr 3, 11 i 37 oraz w SP nr1 i 6, a także w Zespole Szkół Ekologicznych oraz SP w Gronowie
- Gry i zabawy z językiem niemieckim w WIMBP im. C. Norwida dla Przedszkoli w dniach **9–12 października 2017 r.**
- 12. Spotkanie z dyrektorami jednostek oświatowych Zielonej Góry w/s projektu „Wczesny start do nauki języka sąsiada” – Miejskie Przedszkole nr 3 - **21 października 2017 r.**

NOWOŚCI WYDAWNICZE

Przemiany edukacji przedszkolnej w Polsce i Czechach okresu transformacji ustrojowej, Marzenna Magda-Adamowicz, *Changes in pre-school education in Poland and the Czech Republic at the time of political transformation*

„W pierwszych latach po radykalnej zmianie systemu politycznego w roku 1989 czeska i polska oświata odrzuciła wszystko co miało związek z poprzednim komunistycznym ustrojem. Potępiono autorytatywną manipulację, indoktrynację nauczycieli i dzieci, ich rodziców. Niezmiernie szybko przebiegły zmiany w świadomości obywateli, co dalej poprowa-

dziło do transformacji na poziomach kierowniczych i odideologizowania treści nauczania na każdym etapie kształcenia. Zdecentralizowano władzę polityczną na rzecz przekazania kompetencji kierowniczych poszczególnym placówkom oświatowym, jako organom bezpośrednio podległym ministerstwu szkolnemu. Jednocześnie doszło w obydwóch państwach do demobilizacji szkolnictwa państwowego, dzięki czemu powstały liczne prywatne i społeczne jednostek (przedszkola, szkoły każdego szczebla). (...)

Obok negacji tego co było komunistyczne szukano sposobów naprawy. Nawiązywano do doświadczeń charakterystycznych dla minionych epok ale sprawdzonych i utożsamianych z narodową tradycją kształcenia. Krytykowano między innymi ogólne i bezwzględne początkowe kształcenie, mały dostęp młodzieży do szkolnictwa wyższego, przekazywanie

wysoko wyspecjalizowanej wiedzy zawodowej itp¹. Także wychowanie przedszkolne w Polsce i Czechach stało się źródłem wielu emocji, na przykład przeciwnicy uważali, że „przedszkole to wytwór minionych czasów, a zwolennicy wskazywali na symulujące znaczenie przedszkola dla rozwoju małego dziecka”².

Na przełomie XX i XXI wieku pojawiały się oryginalne idee pedagogiczne przyczyniające się do reformowania oświaty³ na niemalże każdym szczeblu kształcenia, które często były fundamentem dla pedagogicznych inicjatyw niektórych nauczycieli lub ośrodków edukacyjnych.

Na rozwój oświaty w demokratycznych państwach czeskim i polskim wpłynęły nasilające się tendencje międzynarodowe. W ostatnich dekadach odbywało się też wiele spotkań nauczycieli wychowania przedszkolnego, ich zwierzchników oraz pracowników naukowych zajmujących się tą dziedziną wiedzy. W ich trakcie wymieniano się informacjami, doświadczeniami, rozwiązaniami. Niektóre z nich było skąpe, odmienne. To jednocześnie zasugerowało pozyskanie nowej adekwatnej wiedzy, porównanie niektórych na zewnątrz wydających się zbliżonych rozwiązań.

Niniejsze było motywem zaprojektowania badań międzynarodowych pod nazwą *Pre-school education in Poland and the Czech Republic. A comparative study* (nr 9041/R/14/R15) i ich realizowania w latach

1 ibidem

2 Brańska E., *Twórcze poszukiwania - innowacje i eksperymenty w wychowaniu przedszkolnym*, w: *Wychowanie w Przedszkolu*, 1994, nr 4, s. 208.

3 Śliwierski B., *Reforma czeskiej edukacji szkolnej*, w *Nowa szkoła*, 1997, nr 9.

2014-2015. Pomysłodawcą i kierownikiem projektu była autorka niniejszej monografii - Marzena Magda-Adamowicz. Po stronie czeskiej koordynatorem projektu była doc. dr Radmila Burkovičová z Uniwersytetu w Ostrawie. Opracowane wyniki badań własnych zaprezentowano w niniejszej monografii. W ich toku szukano odpowiedzi na pytanie: jak jest realizowana edukacja przedszkolna w Polsce i Czechach oraz jakie są podobieństwa i różnice między nimi po okresie transformacji. Tym samym niniejszej monografii i prowadzonym badaniom przyswiecają dwa cele. Celem poznawczym było dokonanie zrelacjonowanie kształcenia przedszkolnego w Czechach i wychowania przedszkolnego w Polsce nawiązując jednocześnie do niektórych wątków historycznych i koncepcji naukowych. Natomiast cel użyteczny wynika z pokazania podobieństw i różnic między czeską i polską edukacją przedszkolną oraz ukazanie, a tym samym zaproponowanie nowych rozwiązań. Analizę skoncentrowano na obecnie istniejącym systemie instytucji przeznaczonych dla dzieci w wieku przedszkolnym w obydwóch krajach”.

Ze wstępu
nadesłała Pola Kuleczka

Bukowina. Inni wśród Swoich, red. R. F. Bruja, H. Krasowska, M. Pokrzyńska, Sławiściyczny Ośrodek Wydawniczy, Piła - Warszawa - Zielona Góra 2017.

Ukazała się kolejna książka z serii bukowińskiej, której współwydawcą jest Uniwersytet Zielonogórski. Reaktorami najnowszego tomu są: Radu Florian Bruja z Uniwersytetu im. Stefana Wielkiego w Suczawie, Helena Krasowska z Instytutu Sławiściyki Polskiej Akademii Nauk i Magdalena Pokrzyńska z Instytutu Socjologii Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Na tom składają się 22 artykuły autorów z pięciu krajów: Niemiec, Polski, Rumunii, Węgier i Ukrainy. Książka ma charakter opracowania

interdyscyplinarnego. Reprezentowane są takie dyscypliny naukowe jak: językoznawstwo, historia, politologia, socjologia, etnologia i historia sztuki. Autorzy podejmują szeroką problematykę życia społeczno-politycznego, kultury i funkcjonowania człowieka w sytuacji pogranicza. Tym samym, książka wpisuje się w zakres tematyczny transgraniczności, w jakiej od lat specjalizuje się zielonogórska socjologia. Na opracowanie składa się pięć części dotyczących zjawiska *Inności i swojskości* w kontekście tożsamości społecznej, fenomenu wielojęzyczności, polityki i działalności społecznej, tradycji i jej przemian oraz literatury i sztuki.

Wydawcami książki są Instytut Sławiściyki Polskiej Akademii Nauk, Wydział Pedagogiki, Psychologii i Socjologii Uniwersytetu Zielonogórskiego i Regionalne Centrum Kultury - Fabryka Emocji w Piile.

Decyzją Dziekana dr hab. prof. UZ Marka Furmanka publikacja została dofinansowana ze środków Wydziału Pedagogiki, Psychologii i Socjologii UZ.

Książka jest dostępna w wersji papierowej oraz w wersji elektronicznej (wolny dostęp) na stronie internetowej repozytorium tekstów sławiściycznych iReteslaw: <http://ireteslaw.ispan.waw.pl/handle/123456789/58?locale-attribute=pl>

nadesłała Pola Kuleczka

Anna Łuczak, Od muzyki do matematyki. Kształtowanie pojęć matematycznych w edukacji muzycznej dzieci, B5, oprawa miękka, s. 116, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2016, ISBN 978-83-7842-279-2

Anna Łuczak wzbogaca literaturę fachową o monografię, która stanowi znaczący wkład w edukację i kształcenie uczniów pierwszych klas szkoły podstawowej (nauczanie wczesnoszkolne). Interdyscyplinarna treść publikacji opiera się na wspieraniu rozwoju myślenia poznawczego w matematyce, wzmacniając pojęcia poprzez zajęcia muzyczne. Należy podkreślić wyjątkowość tej publikacji, [...] gdyż do tej pory

badania międzylekcyjne koncentrowały się bardziej na udowodnieniu, że muzyka i sztuka w znacznym stopniu ułatwiają uczenie się bardziej

wymagających, poznawczych (kognitywnych) przedmiotów szkolnych. W monografii tej na przykładach, modelach i zjawiskach muzycznych kształtowane są pojęcia matematyczne, co równocześnie stanowi integrację przedmiotu estetycznego i technicznego.

[Z recenzji wydawniczej
prof. mgr art. Ireny Mednanskiej, PhD]

Kobiety w filozofii. Filozofowie o kobietach. Eseje subiektywne, oprac. i red. Lilianna Kiejzik, wyd. drugie, poszerzone, A5, oprawa miękka, s. 230, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2017, ISBN 978-83-7842-290-7

Poprzednie wydanie książki spotkało się z życzliwym przyjęciem czytelników. W wydaniu drugim dokonaliśmy dwóch uzupełnień. Pierwszy z nowych esejów opowiada o Katarzynie II - cesarowej Rosji. Niewątpliwie była postacią niesza-blonową, o wielkiej erudycji. Życie nie szczędziło jej upokorzeń, szczególnie w okresie dziecięcym. Odnajdywała spokój w czytaniu autorów francuskich, a gdy dorosła, zakochała się we francuskim oświeceniu. Idee tej „ludzkiej” filozofii próbowała realizować praktycznie. Drugi esej przedstawia Annę-Esterę Tumarkin - pierwszą w Europie profesorkę filozofii. Niezwykle pracowita i utalentowana nie otrzymała jednak Katedry Filozofii w Uniwersytecie Berneńskim, gdyż „męska” Rada Naukowa uznała, że jako kobieta nie da sobie rady. Jak widać mizoginia - ta dziwna męska choroba - długo nie odpuszczała. Kobiety, które opisane są w niniejszym tomie, żyły w różnych okresach historycznych. O każdej można powiedzieć, że była córką swej epoki. Ich teksty wyrażały niepokoje czasów, w których funkcjonowały i działały. Mimo całej różnorodności łączyło je to, że bez nich wiele wątków filozoficznych, a może nawet całych nurtów, nigdy by się nie pojawiło w przestrzeni nauki. Dlatego warto o nich pisać.

[Lilianna Kiejzik]

Anna Walicka, Rheology of Fluids in Mechanical Engineering, 22 x 25 cm, oprawa twarda, s. 590, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2017, ISBN 978-83-7842-281-5

Chapter 1 takes a look at a general set of equations of motion and constitutive equations of various rheologically complex fluids. In Chapter 2, general forms of equations of motion in a curvilinear coordinate system are discussed. After considering the order-of-magnitude of the general equations of motion, a set of reduced equations of motion for magnetic and electro-rheological fluids is derived. Chapter 3 presents basic flows of selected non-Newtonian fluids in rectilinear channels. These flows constitute the basis of the considerations presented in the next chapters. Chapter 4 deals with hydrodynamics in porous media with applications to various structures including also fractal structures and some biological structures. Chapter 5 presents the methods of solutions of reduced equations of flow between surfaces of revolution. Methods of averaged inertia, self similarity, small parameter, asymptotic solutions and moments are considered. Majority of these methods is illustrated by respective examples. Chapter 6 focuses on the flows of selected non-Newtonian fluids between non-rotating surfaces of revolution. A considerable part of the text is dedicated to the flows of electrorheological fluids. Chapter 7 addresses the flows of selected non-Newtonian fluids between rotating surfaces of revolution. First, the flow of a viscoelastic fluid is considered, next - a generalized second grade fluid and then two flows of polar fluids (couple-stress and micropolar). Chapter 8 explores the application of rheology in tribology; otherwise speaking: the application of different non-Newtonian fluids in lubrication of curved thrust bearings with rotating pins and squeeze films. The working bearing surfaces were considered as non-porous and porous, smooth or rough; the lubricants flows were considered without or with inertia effects.

zebrata Ewa Popiłka
Oficyna Wydawnicza

V POLSKI KONGRES PRZEDSIĘBIORCZOŚCI LUBUSKIE 2017

ZIELONA GÓRA
26-27 PAŹDZIERNIKA 2017

Poruszamy problemy rozwoju ekonomicznego i społecznego Polski
BIZNES | GOSPODARKA | NAUKA | INNOWACJA

zaprasza

Elżbieta Anna Polak
Marszałek Województwa Lubuskiego

rejestracja przez formularz on-line na stronie www.polskikongres.pl

www.polskikongres.pl

Zapraszam do udziału w II edycji
Lubuskiej Akademii Rozwoju
Elżbieta Anna Polak Marszałek Województwa Lubuskiego

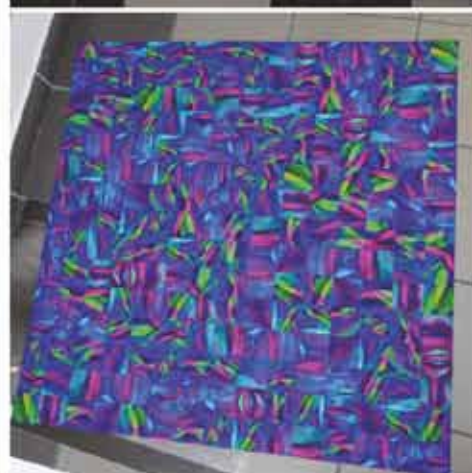
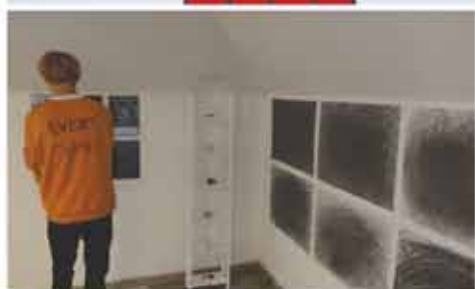
I SESJA WYKŁADOWA
10 LISTOPADA 2017

www.akademia.lubuskie.pl

KOŃCOWOROCZNA WYSTAWA PRAC STUDENTÓW INSTYTUTU SZTUK WIZUALNYCH UZ

Instytut Sztuk
Wizualnych
UZ